

HUANG DI NEI CHING SU WÊN

**Tratatul de medicină
internă al Împăratului
Galben**

校對無訛

內經

京口文成堂摹刻宋本

**NEI CHING
HUANG DI SU WEN**

colecția "cărți fundamentale"

SU WEN

anonim, circa 100 B.C.

rescrisă de WANG PING în 760 A.D.

**TRATATUL DE MEDICINĂ
INTERNĂ AL ÎMPĂRATULUI
GALBEN**

prelucrare si traducere CIORNEI SILVIA

dedicated to MARK, AURICA, KIMBERLY

Toate drepturile aparțin traducătorului. Nici o parte a
acestei versiuni, nu poate fi reprodusă, prin nici un fel
de mijloace , fără acordul traducătorului.
Publicată de revista DAO.

REVISTA D A O

'Nu eu serpuiesc, ci drumul serpuieste...-zise sarpele.'

PREFAȚĂ

Nei Ching, Tratatul clasic de medicină internă, atribuit lui Huang Di, Împăratul Galben, este o carte foarte importantă dacă nu cea mai importantă carte de medicină a Chinei timpurii, în particular prima ei parte Su Wen, sau conversația dintre Împărat și Ch'i Po. Este importantă deoarece dezvoltă într-un mod lucid și atractiv o teorie despre sănătatea și boala omului, o teorie de medicină. Face acest lucru folosind concepte filozofice despre timp și prezentînd omul ca un microcosmos care reflectă macrocosmosul. Această teorie expusă în carte a dominat întreaga medicină chineză pînă în zilele noastre.

Scrisă în forma unui dialog dintre Împărat și Ch'i Po și dînd răspunsuri la multe întrebări referitoare la sănătatea omului și la arta vindecării, această carte a rămas o piatră de hotar în civilizația chineză, influența ei întinzîndu-se dincolo de hotarele ei.

Investigațiile științifice cele mai moderne au confirmat multe din teoriile prezentate în această carte, iar cele rămase neconfirmate își vor găsi confirmarea pe măsură ce știința se va dezvolta.

Nei Ching se află la baza întregii arte a acupuncturii; fără cunoașterea acestor principii și a lui TAO, nu se poate face acupunctură chineză !

Încercați o perioadă de timp să îndepliniți minimele reguli expuse în această carte și rezultatul nu va trebui să vă uimească, căci TAO este cîteodată tradus prin CALE...

Succes !

B.M.+ B.D.

CARTEA ÎNTÎIA

1. Tratat despre adevărul natural în timpurile străvechi

În timpurile străvechi cînd Împăratul Galben s-a născut, el a fost înzestrat cu talente divine. Astfel, din fragedă pruncie el a putut să vorbească; din copilărie era capabil să priceapă cele mai adînci lucruri, era sincer și tolerant și cînd a devenit perfect el s-a urcat la cer.

Într-o zi Împăratul Galben s-a adresat lui T'ien Shih profesorul său inspirator divin:

- Am auzit că în timpurile străvechi oamenii trăiau o sută de ani rămînînd activi și fără a-și ruina corpul. Dar în zilele noastre oamenii ajung doar la jumătatea acestei perioade și ei sînt deja decrepiți și decăzuți. Acest lucru este datorat schimbărilor de la o generație la alta sau omenirea devine neglijentă cu legile naturii?

C'i Po a răspuns:

- În timpurile străvechi acci oameni au înțeles TAO (calea autocultivării) modelîndu-se pe ei înșiși prin YIN și YANG (cele două principii din natură) și au trăit în armonie cu artele divinației.¹

¹ Artele divinației sînt marile reguli de protecție ale vieții. Este denumită astfel știința străveche combinînd astrologia cu divinația. Cronomația pe calendar este una din fazele artei de divinație.

Există temperanță la băutură și mâncare. Orele de somn și de muncă erau regulate, nu dezordonate și necugetate. Prin toate acestea, străbunii și-au păstrat unite corpurile cu sufletele, îndeplinindu-și menirea de timp în mod complet, menirea de o sută de ani înainte de a trece dincolo.

În zilele noastre oamenii nu mai sînt așa, ei utilizează vinul ca pe o băutură amețitoare și adoptă nepăsarea ca și comportament uzual. Ei intră în camera dragostei impuri, pasiunile lor îi golesc de forțele vitale, poftele lor împrăstie esența adevărată, și nu știu să găsească mulțumirea înlăuntrul lor. Nu-și pot controla propriul spirit. Își dedică toată atenția amuzării minții lor, tăindu-și astfel singuri firul lung al vieții.

În cele mai vechi timpuri învățăturile Legendarilor erau urmate de cei de dedesubtul lor. Ei spuneau că slăbiciunea, influențele nocive și vîntul vătămător pot fi evitate la timpul lor. Legendarii au venit din calmul neant și adevăratele forțe vitale i-au acompaniat întotdeauna. Spiritul lor original vital a fost păstrat înăuntru - și astfel cum ar fi putut intra boala în ei?

Ei au exersat stăpînirea voinței și și-au redus plăcerile. Inimile lor trăiau în pace, fără nici o teamă, corpurile le erau curate și nu deveneau rapid istovite.

Spiritul lor îi urma în obediență și armonie; totul era satisfăcător și ei puteau atinge tot ce-și doreau. Orice fel de mâncare era egal pentru ei și orice haină era satisfăcătoare. Se simțeau fericiți în orice condiții. Pentru ei nu conta treapta socială pe care se afla cineva. Acești oameni erau puri la inimă. Nici o dorință nu îi putea tenta și mintea lor nu putea fi înșelată de nici un rău sau exces.

Într-o astfel de societate nu conta dacă oamenii erau proști sau deștepți, virtuoși sau răi- ei erau fără teamă fiind în armonie cu TAO- Calea Dreaptă. Astfel ei puteau trăi mai mult de o sută

de ani fără a-și ruina corpurile, deoarece virtuțile lor erau perfecte și niciodată primejdiate.

Împăratul a întrebat:

- Cînd oamenii îmbătrînesc ei nu mai pot da naștere unui copil. Așa este sortit sau își pierd puterea prin depravare?

C'i Po a răspuns:

- Cînd o fată are șapte ani emanațiile rinichiului ei devin abundente, începe să-și schimbe dinții și părul ei crește lung.

Cînd fata atinge 14 ani îi începe menstruația și ea devine capabilă de a rămîne gravidă. Mișcarea în marea arteră a pulsului este puternică. Menstruația este regulată.

Cînd fata ajunge la 21 de ani emanațiile rinichiului sînt regulate, apar ultimii dinți și ea este crescută complet.

La 28 de ani mușchii și oasele sînt tari, părul atinge deplina lungime, corpul este în floare și fertil.

Cînd femeia atinge 35 de ani, pulsul indicînd meridianul Yang-ului Absolut se deteriorează, fața începe să se rideze și părul începe să cadă.

La 42 de ani pulsul celor trei regiuni Yang se deteriorează în partea de sus a corpului, întreaga față este ridată și părul începe să-și schimbe culoarea spre alb.

La 49 de ani femeia nu mai poate rămîne gravidă și circulația în marea arteră a pulsului se micșorează. Menstruația se rărește, corpul se deteriorează.¹

¹ Canalul Ren Mai devine gol și canalul Du Mai se deteriorează. Se spune că atunci cînd meridianul Ren Mai devine bolnav el cauzează un blocaj sanguin în partea de jos a abdomenului (organele genitale la femei). Cînd meridianul Du Mai se îmbolnăvește rezultă o pneumonie periculoasă și disturbari duretoase în interiorul corpului care se manifestă prin îngroșarea abdomenului.

Cînd un băiat are 8 ani emanațiile testiculelor lui sînt în plină dezvoltare, părul crește mai lung și începe să-și schimbe dinții.

La 16 ani emanațiile testiculelor devin abundente și încep să secrete spermă pe care caută să o împrăștie și dacă în acest punct bărbatul și femeia se unesc în armonie un copil poate fi conceput.

La 24 de ani emanațiile testiculelor sînt regulate, mușchii și oasele sînt ferme, ultimii dinți au crescut și el a atins înălțimea maximă.

La 32 de ani mușchii și oasele sînt deplin dezvoltate, corpul este sănătos și fertil.

La 40 de ani emanațiile testiculelor devin mai mici, el începe să piardă părul și dinții încep să se carieze.

La 48 de ani masculinitatea lui se reduce, apar ridurile pe față și părul începe să încărunească.

La 56 de ani forța ficatului se deteriorează, mușchii nu mai funcționează normal, secreția de spermă este rarită, vitalitatea se diminuează, testiculele se deteriorează și puterea lui fizică ajunge la sfîrșit.

La 64 de ani își pierde părul și dinții.

Rinichii omului guvernează peste apă care primește și înmagazinează secrețiile celor cinci viscere și celor șase sfere.¹ ²

Cînd cele cinci viscere sînt umplute din abundență ele sînt capabile să împrăștie secrețiile- dar cînd cele cinci viscere sînt

¹Partea de deasupra stomacului este zona de sus a celor 3 focare-funcția ei este de a prelua și nu de a da afară. Partea principală a stomacului este numită încălzitorul mijlociu și funcția ei este de a digera mîncarea (digestia). Partea de jos a încălzitorului este organ de eliminare- deci dă afară și nu primește înăuntru.

uscate mușchii și oasele se deteriorează, secrețiile regenerative sînt mai rare și în acest timp părul încărunește, corpul devine greoi, nu poate sta timp îndelungat în postură dreaptă și nu este capabil să producă urmași.

Huang Di a întrebat:

- Și totuși există oameni bătrîni care au urmași. Cum explici asta?

C'i Po a răspuns:

- Există oameni a căror limită de vîrstă este mai înaltă. Vigoarea pulsului lor rămîne activă și există un plus de secreție în testicule. Însă dacă ei fac copii, fii lor nu vor depăși 64 de ani și fiicele lor 49 de ani deoarece la acel timp esența Cerului și a Pămîntului va fi rarită.

Împăratul a întrebat:

- Cei care urmează TAO și ajung la o vîrstă înaintată pot avea copii?

- Cei care urmează TAO pot ajunge la vîrste înaintate și-și pot păstra corpul într-o ordine perfectă putînd avea urmași.

Huang Di a spus:

- Am auzit că în timpurile străvechi existau așa-numiții Oameni Spirituali- ei conduceau Universul și controlau Yin-ul și Yang-ul. Ei au respirat esența vieții, își prezervau spiritul, mușchii și carnea lor rămîneau neschimbate- și așa se puteau bucura de o viață lungă- toate în acord cu TAO- Calea Dreaptă.

În timpurile de mijloc au existat Înțelepții. Virtutea lor a fost păstrată și ei au menținut Calea Dreaptă. Ei au trăit în acord cu Yin-ul și Yang-ul și în armonie cu cele patru sezoane. S-au îndepărtat de această lume și s-au retras din viața lumescă. Și-au salvat energias și și-au prezervat complet spiritul călătorind prin tot Universul putînd vedea și auzi dincolo de cele opt locuri îndepărtate. Datorită acestor lucruri ei și-au

mărit durata vieții ajungând în final la poziția de Oameni Spirituali.

Ei au fost urmați de Legendari. Aceștia au atins armonia cu Cerul și Pământul și au urmat îndeaproape legea celor opt vinuri.

Ei erau capabili să-și ajusteze dorințele în acord cu afacerile lumesti și în inimile lor nu exista teama sau minia. Ei nu doreau să separe activitățile lor de lume și puteau fi indiferenți la datini. Nu și-au supus corpul la munca fizică și nici mintea la meditația activă. Ei nu erau interesați de nimic, priveau fericirea și pacea interioară ca pe cele mai fundamentale și satisfăcătoare realizări. Corpurile lor nu puteau fi vătămate și facultățile lor mentale niciodată împrăștiate. Astfel ei puteau ajunge la o sută de ani și chiar mai mult.

Ei au fost urmați de Oamenii Virtuții Excelente care urmau legile Universului și se întreceau cu soarele și luna, descoperiseră aranjamentul stelelor, ei puteau prevedea munca Yin-ului și Yang-ului și se supuneau lor, puteau deosebi cele patru anotimpuri. Ei urmau regulile timpurilor străvechi și căutau să mențină armonia cu TAO. Puteau ajunge la vârste înaintate.

2. Marele tratat despre armonia atmosferei celor patru sezoane cu spiritul uman

Cele trei luni ale Primăverii sunt numite perioada începutului și dezvoltării vieții. Respirația Cerului și Pământului sunt pregătite să dea naștere - astfel totul este în înflorire și dezvoltare.

După o noapte de somn oamenii trebuie să se scoale devreme dimineața, să se plimbe vioi prin curte, să-și picte

2i - 4071 - 11
părul și să-și încetinească mișcările corpului - prin aceasta înseamnă că ei pot să-și îndeplinească dorința de a trăi în sănătate.

Cît durează această perioadă corpul trebuie încurajat să trăiască și să nu fie ucis: trebuie să l se dea libertatea și nu să l se ia, corpul trebuie recompensat și nu pedepsit. 5. Judecata

Toate acestea sînt în armonie cu răsufarea primăverii și aceasta este metoda pentru a proteja viața. Cei care nu se supun legilor primăverii vor fi pedepsiți prin vătămarea ficatului. Pentru ei, vara care urmează le va aduce frisoane și schimbări rele; astfel ei vor avea puțină energie pentru a suporta dezvoltarea din vară.

Cele trei luni ale Verii sînt numite perioada creșterii luxuriante. Respirația Cerului este amestecată cu respirația Pământului rezultînd efecte benefice. Totul este în explozie și încep să apară fructele.

După o noapte de somn oamenii trebuie să se scoale devreme. Ei nu trebuie să se obosească în timpul zilei și nu trebuie să îngăduie minții lor să se supere.

Ei ar trebui să permită celei mai bune părți a corpului sau a spiritului lor să se dezvolte, ar trebui să permită respirației lor să comunice cu lumea de afară; ar trebui să iubească totul.

Toate acestea sînt în armonie cu atmosfera verii și aceasta este metoda de a proteja dezvoltarea vieții.

Toți cei care nu se supun legilor verii vor fi pedepsiți prin vătămarea inimii. Pentru ei toamna va aduce febră intermitentă și vor avea puțină energie pentru a suporta secerișul Toamnei. În iarnă vor suferi boli grave.

Cele trei luni ale Toamnei sînt numite perioada de conducere liniștită. Atmosfera Cerului este grăbită și atmosfera Pământului este clară.

Oamenii trebuie să se culce devreme și să se scoale la răsăritul soarelui. Trebuie să aibe mințile liniștite pentru a micșora pedeapsa Toamnei. Sufletul și spiritul trebuie să fie împreună pentru a liniști respirația toamnei. Pentru a-și păstra plămîinii curați ei nu trebuie să dea liber dorințelor lor. - POWER

Toate acestea sînt în armonie cu atmosfera toamnei și aceasta este metoda de a proteja secerișul. Cei care nu se supun legilor toamnei vor fi pedepsiți prin vătămarea plămînilor. Pentru ei iarna va aduce indigestie și diaree și astfel vor avea puțină energie pentru a suporta depozitarea iernii.

Cele trei luni ale iernii sînt numite perioada închiderii și înmagazinării. Apa îngheață și Pămîntul se despică. Nu disturbați Yang-ul!

Oamenii trebuie să se culce devreme și să se scoale tîrziu dimineața așteptînd răsăritul soarelui. Ei trebuie să-și reprime dorințele. Trebuie să scape de frig și să caute căldura fără să transpire pe piele. Toate acestea sînt în armonie cu atmosfera iernii și aceasta este metoda de protecție a înmagazinării. Cei care nu se supun legilor iernii vor suferi vătămarea rinichilor. Pentru ei primăvara aduce impotență.

Respirația Cerului este pură și luminoasă. Cerul își menține întotdeauna virtutea originală și astfel nu cade niciodată. Dacă Cerul s-ar deschide complet atunci soarele și luna n-ar mai străluci niciodată, răul ar putea veni în această perioadă de yid, atmosfera Yang-ului s-ar putea închide și Pămîntul și-ar pierde strălucirea. Norii și ceața nu ar mai fi în stare să suporte schimbările și drept consecință circulația elementelor naturale nu va mai comunica cu viața tuturor în creație. Această situație poate fi numită *nonutilizarea* și ca o consecință toată vegetația s-ar distruge. În plus, aerul vătămător nu va mai dispărea, vîntul și

¹ Yang-ul este ațipit iarna. Iarna este sezonul Yin-ului.

ploaia nu vor mai fi în armonie, roua nu va mai cădea și vegetația nu va mai înflori niciodată. Vor fi vînturi violente, ploi cu grindină și Cerul și Pămîntul și cele patru anotimpuri nu vor mai fi în stare să se protejeze unele pe altele, vor pierde TAO și vor fi distruse.

Legendarii urmau legile naturii și de aceea corpurile lor nu cunoșteau bolile; ei nu pierdeau nimic din ceea ce primiseră de la natură și energia lor vitală nu s-a rărit niciodată.

Cei care nu se conformează spiritului primăverii nu vor aduce la viață regiunile cele mai neînsemnate ale Yang-ului. Atmosfera ficatului lor le va schimba constituția.

Cei care nu se conformă atmosferei verii nu-și vor dezvolta Marele Yang. Atmosfera inimii lor va deveni vidă.

Cei care nu se vor conforma atmosferei toamnei nu vor seceră Marele lor Yin. Atmosfera plămînilor lor va fi blocată la nivelul *Trei Focare inferioare*.

Cei care nu se conformează atmosferei iernii nu vor înmagazina Yin-ul lor mai mic. Atmosfera testiculelor (rinichilor) va fi insolată și micșorată.

Astfel interacțiunea celor patru sezoane și interacțiunea dintre Yin și Yang constituie temelia de creație a tot. De aici Legendarii au conceput și dezvoltat Yang-ul primăvara și vara și Yin-ul toamna și iarna pentru a respecta regula regulilor și astfel Legendarii împreună cu toată creația s-au menținut la poarta vieții și dezvoltării.

Cei care nu vor respecta legile de bază ale universului își distrug propriile rădăcini și-și ruinează adevăratele suflete. Yin-ul și Yang-ul, cele două principii în natură precum și cele patru sezoane sînt începutul și sfîrșitul la tot, ele fiind cauza vieții și a morții. Cei care nu se supun legilor universului vor da naștere la calamități și pedepse, în timp ce cei care sînt obedienți rămîn liberi obținînd TAO, Calea Dreaptă.

TAO a fost practicat de Legendari și admirat de ignoranți. Supunerea la legile universului înseamnă viață- nesupunerea înseamnă moarte. Cel supus va conduce în timp ce rebelul se va afla în dezordine și confuzie. Tot ce este contrar armoniei înseamnă nesupunere și rebeliune față de natură.

Astfel, Legendarii nu-și tratau bolnavii ci îi instruiau doar pe cei sănătoși. Ei nu doreau să-i conducă pe cei rebeli. A administra medicamente bolii care deja s-a dezvoltat și să suprima revoltele deja manifestate este comparabil cu comportamentul unei persoane care începe să sape o fântână când este deja înscălată sau cu crearea de arme după angajarea într-o bătălie. Nu sînt aceste acțiuni cam târzii?

3. Tratat despre comunicarea dintre forța vieții cu Cerul

Împăratul Galben a spus:

- Din cele mai vechi timpuri comunicarea cu Cerul a fost adevărata temelie a vieții; această comunicare există între Yin și Yang, între Cer și Pământ și în interiorul celor șase puncte cardinale¹. Respirația cerească domină asupra celor nouă diviziuni, celor nouă orificii: ochi, urechi, nări, gură- corespunzînd principiului masculin și cele două orificii de jos, anusul și uretra corespunzînd principiului feminin, asupra celor cinci viscere, a celor 12 articulații- toate sînt dominate de respirația Cerului.

Viața are numărul 5, respirația 3².

¹ Est, vest, nord, sud, nadir și zenit.

² În acord cu Wang Ping cei trei factori sînt: climatul ceresc, spiritul subtil al pămîntului și norocul.

Dacă oamenii lucrează împotriva acestor factori atunci influențele vătămătoare vor ataca natura umană. Acesta este fundamentul unei vieți lungi. Cum respirația cerului albastru este calmă și astfel dorința și inima aceluia care este pur va fi în pace iar respirația Yang-ului va fi stabilă în cel în armonie cu natura. Chiar dacă există spirite nocive ele nu pot cauza vătămări la cei care urmează legile universului. De aceea Legendarii au păstrat spiritul natural și au fost în armonie cu respirația Cerului, fiind astfel în comunicație directă cu el.

Cei care nu păstrează legătura cu acesta vor avea cele nouă orificii închise pe dinăuntru, dezvoltarea mușchilor și a cărnilor va fi obstrucționată din exterior și respirația de protecție va fi pierdută pentru ei. Acest fapt va cauza vătămarea corpului și distrugerea forței lui de viață.

Atmosfera Yang-ului este similară Cerului și Soarelui. Cei care pierd această atmosferă își scurtează viața. Mișcările Cerului sînt iluminate de soare, Yang-ul răsare pentru a proteja corpul omenesc exterior.

Iarna, cînd este frig, trebuie să te miști repede și spiritul și respirația vor fi instabile. În timpul arșii verii transpirația este neregulată (supărătoare), oamenii răsuflă din greu, zgomotos iar cînd se liniștesc devin vorbăreți și chiar confuzi. Atunci corpul lor se aseamănă cu un cărbune arzînd și bolile vor fi dispersate doar prin transpirație.

În timpul umidității toamnei oamenii se simt ca și cum ar avea capetele bandajate și arșia corpului va fi dată afară, mușchii mari se vor contracta consecutiv în timp ce mușchii mici devin slabi și alungiți. Contractiile cauzează crampe, slăbiciune iar elongația duce la paralizii.

În timpul combinației de cald+umiditate apar inflățuri, cele patru elemente ale corpului unite (mușchii, oasele, singele și carnea) suferă succesiv și-și pierd forța și

Amn LFSouA

Iarna, cînd este frig, trebuie să te miști repede și spiritul și respirația vor fi instabile. În timpul arșiței verii transpirația este neregulată (supărătoare), oamenii răsuflă din greu, zgomotos iar cînd se liniștesc devin vorbăreți și chiar confuși. Atunci corpul lor se aseamănă cu un cărbune arzînd și bolile vor fi dispersate doar prin transpirație.

În timpul umidității toamnei oamenii se simt ca și cum ar avea capetele bandajate și arșița corpului va fi dată afară, mușchii mari se vor contracta consecutiv în timp ce mușchii mici devin slabi și alungiți. Contractiile cauzează crampe, slăbiciune iar elongația duce la paralizii.

În timpul combinației de cald+umiditate apar înflături, cele patru elemente ale corpului unite (mușchii, oasele, singele și carnea) suferă succesiv și-și pierd forța Yang-ului. Cînd această forță se rărește sub presiunea surmenajului și oboselii, atunci esența corpului este tăiată scurt, deschiderile corpului sînt obstrucționate și secrețiile reținute. Aceste fapte cauzează boli vara și tristețe. Apoi ochii oamenilor devin orbi, urechile se vor închide și nu vor auzi, se vor simți confuși ca și cum ar fi într-o stare de colaps, voința le va slăbi continuu- acestea nu vor putea fi oprite.

Dacă atmosfera Yang-ului este expusă unei mari mîinii, forța de viață a corpului este întreruptă și singele se va precipita în sus cauzînd boli.

Cînd oamenii contractează o vătămătură în mușchi, aceștia devin moi și-și vor pierde forța.

Dacă oamenii transpiră doar parțial ei vor contracta o paralizie parțială.

Cînd transpirația devine vizibilă și întâlnește umiditatea vor fi erupții pe piele și o stare de slăbiciune se va instala; dacă transpirația se instalează după efort apare slăbiciunea față de vîntul

rău care cauzează erupții pe piele și dacă această erupție este iritată ea va deveni dureroasă.

Esența forței Yang-ului protejează spiritul, blindează ei protejează mușchii. Dacă atmosfera Yang-ului nu se poate închide și deschide liber, aerul rece va urma și rezultatul va fi o deformitate (cocoasă). Pulsul adine aduce ulecere care sînt transmise cărnii și respirația canalului va slăbi cauzînd frică și tremurături (tresăriri). Dacă atmosfera principalelor canale nu este în armonie cu sistemul de carne vor apare ulcere și umflături. Atunci transpirația spiritului animal nu va mai fi capabilă să iasă, corpul va fi slăbit, forța de viață se va dizolva, punctele de acupunctură se vor închide, se vor ridica vînturi și febră intermitentă.

Vîntul este cauza a peste o sută de boli. Cînd oamenii sînt liniștiți și clari, pielea și carnea lor sînt închise și protejate. Chiar și cea mai puternică furtună, înfrîntare sau otrăvă nu-i va putea vătăma pe acei care trăiesc în acord cu ordinea naturală.

Dacă o boală este îndelungată există pericolul să se desfășoare și astfel partea de sus a corpului să înceteze să comunice cu partea de jos și în acest caz nici cel mai calificat medic nu va mai putea face nimic.

Dacă cineva acumulează prea mult Yang el va muri din boala rezultată. Dacă forța Yang-ului este blocată, blocajul trebuie împrăștiat- căci altfel vor apare distrugeri. Forța Yang-ului trebuie să se miște spre exterior în fiecare zi.

La răsăritul soarelui respirația omului vine la viață; la amiază respirația Yang-ului este mai abundentă; cînd soarele bate spre asfințit Yang-ul este în declin și devine fără substanță apoi ușa respirației este închisă la miezul nopții. Din acest motiv atmosfera Yang-ului trebuie să fie protejată de influențele rele pentru a nu cauza vătămări mușchilor și cărnii. Trebuie evitată

expunerea la ceață sau la plăia măruntă. Dacă se acționează
contrar, corpul va slăbi și se va goli.

C'i Po a spus:

- Yin-ul înmagazinează esența și o prepară pentru a fi
folosită. Yang-ul servește ca protektor împotriva pericolelor
externe și de aceea trebuie să fie puternic. Dacă Yin-ul nu este
egal cu Yang-ul atunci pulsul devine slab și vor apare boli.
Dacă Yang-ul nu este egal cu Yin-ul atunci atmosferele care
sînt conținute în cele cinci viscere vor fi în conflict unele cu
celele și circulația va înceta în interiorul celor nouă orificii. Din
această cauză Legendarii spuneau că Yin-ul și Yang-ul trebuie
să fie în armonie. Ei își mențineau mușchii și pulsul în echili-
bru, oasele și măduva erau puternice și respirația împreună cu
sîngele erau ascultătoare față de legile naturii. În acest fel or-
ganele interne erau în armonie cu cele externe și influențele
rele nu puteau face nimic care să aducă prejudicii. Forța de
viață a omului rămânea în stadiul original.

Dacă vîntul intră în corp și goleşte răsufarea omului atunci
esența lui va fi pierdută și influențele rele îi vor afecta ficatul.
Dacă omul mănincă prea mult mușchii și pulsul lor vor colapsa
și intestinele lui vor fi afectate rezultînd hemoroizi sîngerînzi.

Dacă omul va bea prea mult forța lui de viață va deveni
gălăgioasă. Cei care îndrăgesc prea mult relațiile sexuale vor
influența forța rinichilor și-și vor vătăma șalele.

Principiul esențial al yin-ului și Yang-ului este de a păstra
elementul Yang și de a-l face puternic. Dacă elementele nu sînt
armonizate și unite este ca și cum ar exista primăvară fără iarnă.
Acesta este sistemul Legendarilor.

Chiar dacă Yang-ul este puternic dacă acesta nu este păstrat
perfect atunci atmosfera Yin-ului va fi micșorată. Dacă Yin-ul
se află într-o stare liniștită și Yang-ul este perfect atunci spiritul
este în ordine. Dacă Yin-ul și Yang-ul se separă esența și forța

vitală vor fi distruse. Dacă ceața serii și vîntul vor atinge omul
aflat în această stare vor apare frisoane și febră. Astfel, lovit de
vînt în aceste condiții, omul va rămîne cu influențele rele în
corp, influențe care vor crea o fisură.

Dacă cineva este atins vara de arșiță atunci toamna va avea
febră intermitentă. Dacă cineva este vătămat toamna de umidi-
țate, aceasta va răsări în partea de sus a corpului cauzînd tuse
care se va transforma apoi în paralizie sau impotență. M → A

Dacă cineva este atins iarna de frigul excesiv el va suferi de
boli calde primăvara. Respirația celor patru sezoane vatămă cele
cinci viscere în diferite feluri.

Acelea care sînt produse de Yin crează cele cinci mirosuri.
Cele cinci viscere care reglează funcționarea corpului sînt ata-
cate de cele cinci mirosuri (arome).¹

Astfel dacă aciditatea este mai puternică decît celelalte
atunci ficatul va fi obligat să producă un exces de salivă și forța
splinei va fi tăiată din scurt. L. Buler

Dacă gustul sărat va predomina atunci marile oase vor de-
veni slabe, mușchii și carnea vor fi în deficit și mîntea se va în-
trista. F → A

Dacă dulcele accede celelalte gusturi atunci respirația inimii
va fi astmatică și plină și forța rinichiului va fi în deficit. F → A

Cînd amarul este mai puternic atunci atmosfera splinei
devine uscată și atmosfera stomacului devine densă. P → A

Ole Dacă picantul va predomina mușchii și pulsul vor slăbi și
spiritul va fi vătămat. M

Astfel, dacă oamenii vor fi atenți la cele cinci gusturi și le
vor mixa bine, oasele vor rămîne puternice, mușchii vor fi in-
tinși și tineri, respirația și sîngele vor circula liber, porii vor fi

¹ Cele cinci organe cu funcțiile lor sînt: urechi-auz; nas-miros; limbă-
vorbire; ochi-văz; piele-simțire.

NAS - P - pîmînt
PIELE - M - vînt
URECHI - Rinichi - A - aer
ochi - Jejos - Lemn

deschiși și în consecință respirația și oasele vor fi pline de esența vieții.

Dacă oamenii ar urma cu atenția TAO ca pe o lege, atunci viața lor ar fi mai lungă.

4. Tratat despre adevărul cutiei de aur

Huang Di a întrebat:

- Există cele opt vânturi în Cer și există cinci feluri diferite de vânt în artere- care este explicația?

- Când există răul care urcă din cele opt vânturi atunci răul devine vântul arterelor și afectează cele cinci viscere- acest rău va cauza boala. Așa numita regulă a celor patru anotimpuri spune că:

Primăvara controlează Lunga Vară (extrasezonul sau intersezonul stomacului)

Lunga vară controlează iarna.

Iarna controlează vara.

Vara controlează toamna.

Toamna controlează primăvara.

Vântul de est urcă în primăvară. Boala lui este localizată în ficat și vor exista deranjamente în gât, amigdale, faringe.

Vântul de sud urcă în vară și boala lui este localizată în inimă. Vor exista deranjamente în piept și coaste.

Vântul de vest urcă toamna, boala lui este localizată în plămâni și deranjamentele vor fi în umeri și la spate.

Vântul de nord urcă în iarnă. Boala lui este localizată în rinichi și deranjamentele vor afecta femurul și șalele.

În centru este pământul, boala este localizată în splină și deranjamentele influențează coloana vertebrală.

Centrul corii - F. SHUI !

Acele boli rezultând din atmosfera primăverii vor fi localizate în cap. Bolile verii vor fi localizate în viscere. Bolile rezultate din atmosfera toamnei vor sălășui în umeri și spate iar cele provenite din atmosfera iernii vor afecta cele patru membre.

O boală particulară a primăverii este hemofilia- sîngerarea nasului.

Boala specifică mijlocului verii va afecta interiorul pieptului și coastele.

Boala intersezonului este golirea cavităților și frigul.

Boala specifică toamnei este febra intermitentă.

Boala specifică iernii este paralizia (convulsiile).

^{Yin} Esența este temelia corpului și astfel dacă ea este bine reținută în viscere, bolile calde nu vor mai apare primăvara. Dacă transpirația nu va fi liberă în arșița verii toamna vor apare febre. Acestea sînt regulile pulsului și nimeni nu li se poate sustrage. ^{Apa (transpirația) controlează focul}

Se spune că există Yin în interiorul Yin-ului și Yang în interiorul Yang-ului. Corpul omului este astfel aranjat încît în arăta se află Yang-ul și în interior Yin-ul. Yang-ul se află în spate și olberei Yin-ul în față. Viscerele sînt Yin și organele cavitate sînt Yang.

Boala iernii este localizată în regiunea Yang-ului și boala verii în regiunea Yin. Bolile primăverii sînt în regiunea Yin și bolile toamnei sînt în Yang. Aceste lucruri trebuie cunoscute în folosul acupuncturii. ^{De Apas este opito}

Astfel spatele este Yang-Yang în Yang este inima.

Spatele este regiune Yang și Yin în Yang sînt plămîni.

Fața este regiune Yin și Yin în Yin sînt rinichii.

¹ Viscerele: ficatul, inima, plămîni, rinichii, splina sînt direct conectate la anotimpuri și astfel ele devin direct afectate de vînturile anotimpurilor. Gîtul și amigdalele, pieptul și coastele, precum și celelalte sînt indirect conectate la sezoane și astfel vînturile diverse le pot cauza doar deranjamente.

Faşa este regiune Yin şi Yang în Yin este ficatul.

Faşa este regiune Yin şi Yin extrem este splina.

Toate acestea sînt astfel aranjate încît Yin şi Yang (complementare fiecare) să se conformeze Yinului şi Yang-ului Cerului.

Verde este culoarea *estului*, cuprinde *ficatul*, se deschide în *ochi* şi reţine substanţele esenţiale în interiorul ficatului. Bolile specifice sînt afecţiunile nervoase. Gustul este acru- acid, elementul este iarbă şi lemnul, animalul este puil, sămînţa - griul. Planeta este Jupiter-steaua anului. Răsuflarea primăverii este localizată în cap. Sunetul este CHIO, numărul 8. Se cunoaşte că bolile se localizează în muşchi. Mirosul este ofensiv şi fetid.

Roşu este culoarea *sudului*, cuprinde *inima* şi se deschide în *urechi* reţinînd substanţele esenţiale în inimă. Bolile sînt localizate în cele cinci viscere. Gustul este amar, elementul este focul, animalul- oaia, sămînţa-meul panicolat lipicios. Corespunde planetei Marte. Bolile sînt localizate în puls, sunetul este CHIH, numărul 7 şi mirosul este de ars (pîrlit, uscat).

Galben este culoarea centrului; cuprinde *splina* şi merge pînă în gură. Menţine substanţele esenţiale în interiorul splinei. Boala este localizată la rădăcina limbii, gustul este dulce, elementul- pămînt; animalul este boul, sămînţa este meiul panicolat cu inflorescenţă de tip ciorchine. Steaua este Saturn. Boala se localizează în interiorul cărnii. Sunetul este KUNG, numărul 5; mirosul este aromat-dulce.

Alb este culoarea *vestului*, cuprinde *plămîni* şi se deschide în *nas*, reţinînd elementele esenţiale în plămîni. Bolile se localizează în interiorul *spatelui* gustul este picant, elementul este metalul, animalul- calul, sămînţa- orezul. Steaua este Venul-steaua înserării. Bolile se află pe piele sau pe păr. Sunetul este SHANG, numărul 9, mirosul este putred şi respingător.

Negru este culoarea *nordului*, conţine *rinichii* şi se deschide în cele două orificii care aparţin Yin-ului (orificiile de jos), reţinînd esenţele în interiorul rinichilor. Boala se localizează în interiorul cavităţilor, gustul este sărat. Elementul este apa, animalul- porcul; sămînţa este fasolea. Planeta este Venus- steaua de dimineaţă. Boala se localizează în interiorul oaselor. Sunetul este YU, numărul este 6, mirosul este putred, stricat.

Astfel persoana care este adepta investigaţiei pulsului trebuie să examineze cu multă atenţie ordinea celor cinci viscere şi a celor şase organe cavitare, conformitatea şi opoziţia. Yin-ul şi Yang-ul, interiorul şi exteriorul, elementul feminin sau masculin, trebuie să ţină minte totul şi în acord cu spiritul superior să diagnosticheze. NU TREBUIE NICIODATĂ SĂ ÎNVEȚE O PERSOANĂ RĂU INTENȚIONATĂ, să nu spună nici o minciună, să nu facă rău niciodată- aceasta înseamnă să fie în armonie, pe aceeaşi linie cu TAO.

CARTEA A DOUA

5. Marele tratat despre interacțiunea Yin-ului cu Yang-ul

Împăratul Galben a spus:

- Principiul Yin-ului și Yang-ului este principiul de bază al întregului univers. Este principiul a toate, este rădăcina, este sursa vieții și a morții. Ea a fost găsită și în interiorul templelor și vorbește despre transformările pe linia părintească.

Pentru a trata și vindeca bolile trebuie căutate rădăcinile lor.

Cerul a fost creat de o acumulare Yang- elementul luminii. Pământul a fost creat de o acumulare Yin- elementul întunericului.

Yang-ul stă în liniște și serenitate. Yin-ul stă în nepăsare și tumult. Yang-ul stă pentru distrugere și Yin-ul pentru conservare. Yang-ul cauzează evaporarea, Yin-ul crează lucrurile.

Frigul extrem dă arșiță intensă și febra aduce tremurături. Aerul rece generează mizerie și corupție. Aerul fierbinte aduce claritate și onestitate.

Dacă aerul de deasupra Pământului este clar atunci hrana este produsă și ingestia ușoară. Dacă aerul este dezgustător el va cauza umflături hidropice.

Prin aceste interacțiuni ale funcțiilor lor, Yin-ul și Yang-ul sunt responsabile pentru bolile care-i lovesc pe cei care nu se supun legilor naturii.

Elementul de lumină pură și lucidă reprezintă Cerul și elementul de întuneric (confuz) și tulbure reprezintă Pământul. Când vaporii Pământului urcă, ei crează norii iar când vaporii Cerului coboară ei crează ploaia. Astfel ploaia pare să fie climatul Pământului și norii cel al Cerului.

Elementul luminos se manifestă în orificiile de sus și elementul tulbure se manifestă în orificiile de jos.

Yang-ul își are originea în pori; Yin-ul se mișcă în interiorul celor cinci viscere. Yang-ul este reprezentat de cele patru extremități și Yin-ul restituie puterea celor șase comori ale naturii.

Apa reprezintă Yin-ul și focul reprezintă Yang-ul.

Yang-ul crează aerul și Yin-ul crează gusturile. Gusturile aparțin corpului fizic. Când corpul moare spiritul eteric este restituit aerului suferind astfel o completă metamorfoză.

Spiritul eteric primește astfel hrana din Cer și corpul își primește hrana din gusturi.

Spiritul eteric este creat prin metamorfoză, cel fizic crează viață prin respirație. Prin transformare spiritul eteric devine aer și aerul vatamă percepția gusturilor.

Gusturile care sunt controlate de Yin emană din orificiile de jos. Respirația care este controlată de Yang este emanată de orificiile de sus.

Când aromele sunt grele atunci Yin-ul, elementul feminin este slăbit și permite Yang-ului, elementul masculin să intre în Yin. Când respirația este slabă și grea atunci Yang-ul este redus și permite Yin-ului să intre în Yang.

Când aroma grea a elementului feminin se scurge afară și se extinde ea comunică cu aura elementului masculin. Dacă această aură este slabă, ea va avea tendința de a curge afară; dacă este groasă, va deveni inflamată și înfierbintată.

Pasiunile puternice reduc și răresc emanațiile în timp ce pasiunile moderate întăresc emanațiile și le fac fertile. Pasiunile

puternice condamnă emanațiile proprii în timp ce emanațiile hrănesc o flacără modestă a plăcerilor trupești. Pasiunea puternică împrăștie emanațiile în timp ce flacăra moderată a plăcerilor dă naștere vieții prin emanațiile proprii.

Gusturile picanț și dulce au calitatea de dispersie ca și Yang-ul, elementul masculin. Gusturile acid și sărat curg ca și Yin-ul, elementul feminin.

Dacă Yin-ul este sănătos, atunci Yang-ul poate fi deranjat și dacă Yang-ul este sănătos, atunci Yin-ul poate fi bolnav. Dacă elementul masculin este victorios atunci va fi căldură iar dacă elementul feminin este victorios atunci va fi frig.

Expunerea repetată la frigul sever va cauza febră (senzație de fierbințeală). Expunerea repetată la căldură excesivă va cauza senzația de frig (tremurături). Frigul vătămă corpul în timp ce căldura vătămă spiritul.

Când spiritul este vătămat urmează dureri severe, când corpul este vătămat vor apare inflamații. Astfel, în acele cazuri în care durerile severe au apărut primele și inflamațiile mai târziu putem spune că spiritul a vătămat trupul. În cazul în care inflamațiile au apărut primele și durerile severe le-au urmat putem spune că trupul a vătămat spiritul.

Când vântul este victorios totul este în mișcare și schimbare. Când căldura învinge lumea atunci inflamațiile vor apare la sfârșit. Când uscăciunea învinge atunci totul va fi ars. Când frigul este victorios totul devine luminos și plătitor. Când umezeala este biruitoare atunci umiditatea este dispersată.

Natura are patru sezoane și cinci elemente. Pentru a îngădui o viață lungă cele patru anotimpuri și cele cinci elemente înmagazinează puterea creației din interiorul frigului, căldurii, uscăciunii extreme, umezelii și vântului.

Omul are cinci viscere în care aceste cinci atmosfere se transformă pentru a crea bucuria, mînia, simpatia, mîhnirea și teamă.

Bucuria și mînia vătămă spiritul. Frigul și căldura sînt vătămări ale corpului. Mînia violentă rănește Yin-ul, bucuria violentă rănește Yang-ul. Când emoțiile rebele răsar în Cer pulsul expiră și părăsește corpul.

Când bucuria și mînia sînt fără moderație, atunci frigul și căldura întrec orice măsură și viața nu mai este în siguranță. Yin-ul și Yang-ul trebuie respectate și egalizate.

Se spune:

Cînd oamenii sînt vătămăți de frigul puternic al iernii bolile vor veni primăvara.

Cînd oamenii vor fi răniți de vîntul primăverii ei nu vor fi în stare să rețină hrana vara.

Cînd oamenii vor fi răniți de căldura excesivă a verii ei vor avea febră intermitentă toamna.

Cînd oamenii vor fi răniți de umiditatea toamnei ei vor tuși iarna.

Împăratul Galben a spus:

- Se spune că în timpurile vechi, de formare, Legendarii vorbeau despre corpul uman și despre viscere și organele cavitare separat. Ei vorbeau despre originea vaselor de sînge și de sistemul vascular și spuneau că unde se întîlnesc vasele de sînge cu arterele (vene) există șase joncțiuni (puncte de întîlnire). Urmărind cursul fiecărei artere există 365 de puncte vitale pentru acupunctură.

Fiecare dintre aceste puncte are un loc specific și un nume, la fel cum golul se referă la oase și toate au sectoare pentru a se delimita unele de altele.

NU contează dacă oamenii sînt rebeli sau supuși, există metode de regularizare în munca celor patru sezoane și a Yin-ului

și Yang-ului. Totul este subiectul legilor lor inviolabile și a regulilor lor care guvernează relațiile dintre influențele interne și externe.

Există sau nu simptome interne și externe ale bolii?

Ch'i Po a răspuns: *Thi-fan-ghu*

- Estul crează vântul; vântul crează lemnul; lemnul crează gustul acru-acid; gustul acru-acid întărește ficatul; ficatul hrănește mușchii; mușchii întăresc inima; ficatul guvernează ochii. Ochii văd întunericul și misterul Cerului și ei descoperă TAO, Calea Dreaptă în mijlocul omenirii.

Pe Pământ există schimbări și transformări care produc cele cinci gusturi. Realizarea lui TAO, calea dreaptă, produce înțelepciune în timp ce puterile supranaturale vin din întuneric și mister.

Puterile supranaturale crează vântul în Cer și crează lemnul pe Pământ. În interiorul corpului ele crează mușchii și dintre cele cinci viscere crează ficatul. Dintre culori este creat verdele și dintre notele muzicale- CIII. Ele dau voci umane abilitatea să formeze un sunet tipător (să țipe, să strige). În timpul schimbărilor ele asigură capacitatea de control. Dintre orificii crează ochii, dintre gusturi, pe cel acru-acid și dintre emoții cea creată este minia.

Minia vatamă ficatul și simpatia contracarează minia. Vântul vatamă mușchii dar căldura și uscăciunea contracarează vântul. Gustul acru-acid vatamă mușchii dar gustul picant-usturător contracarează acru-acid.

Din sud vine căldura extremă (arșița). Căldura produce foc și focul produce gustul amar. Gustul amar întărește inima și inima hrănește singele iar singele însuflețește stomacul. Inima guvernează limba.

Puterile supranaturale ale verii crează arșița în Cer și focul pe Pământ. Ele crează pulsul în interiorul corpului și căldura în

viscere. Dintre culorile crează roșul și nota muzicală este CIII; ele dau voci umane abilitatea de a exprima bucuria. În timpul schimbărilor ele crează melancolia și tristețea. Dintre orificiile crează gura și palatul ei; gustul născut este amarul iar emoțiile sînt fericirea și bucuria.

Bucuria puternică vatamă inima dar teama contracarează fericirea. Arșița vatamă spiritul dar frigul iernii contracarează arșița verii. Gustul amar vatamă spiritul și gustul sărat contracarează amarul.

Umiditatea este creată de centru. Umiditatea hrănește pământul și pământul crează gustul dulce. Dulcele hrănește stomacul care la rîndul lui întărește carnea iar carnea protejează plămîinii. Stomacul guvernează asupra gurii.

Puterile misterioase ale pământului crează umiditatea Cerului și stratul fertil al Pământului. Ele crează carnea din interiorul corpului. Viscerul creat este stomacul. Dintre culori galbenul este creat și nota muzicală aferentă este KUNG; ele dau voci umane abilitatea de a cînta. În timpul schimbărilor ele cauzează rigiiturile. Orificiul creat este gura, gustul creat este cel dulce. emoția apărută este simpatia.

Simpatia extremă vatamă stomacul dar minia contracarează simpatia. Umiditatea vatamă carnea dar vîntul contracarează umiditatea. Gustul dulce hrănește carnea dar gustul acru-acid contracarează gustul dulce.

Uscăciunea arzătoare este creată de vest. Uscăciunea crează metalul și metalul produce gustul picant-usturător. Gustul picant hrănește plămîinii iar plămîinii întăresc pielea și părul. Părul și pielea protejează rinichii. Plămîinii guvernează nasul.

Puterile misterioase ale toamnei crează uscăciunea Cerului și metalul pe Pământ. Pe corp ele crează pielea și părul și dintre viscere- plămîinii. Albul este creat de eleși nota muzicală este SHANG; dau abilitatea vocii umane de a plînge și a geme. În

USG
timpul schimbărilor crează tusea. Orificiul este nasul și nările, gustul este cel picant-usturător și emoția creată este melancolia.

Melancolia extremă vatămă plămîni dar bucuria o contracarează. Căldura vatămă pielea și părul dar efectele căldurii pot fi contracarate de frig. Gustul picant vatămă părul și pielea dar poate fi contracarat de gustul amar.

Frigul extrem este creat de nord. Frigul crează apa care la rîndul-ei crează sarea. Sarea hrănește rinichii și rinichii întăresc oasele și măduva. Măduva întărește ficatul. Rinichii guvernează asupra urechilor.

Puterile misterioase ale iernii crează frigul extrem în Cer și apa pe Pămînt; în corpul uman ele crează oasele și orificiile create sînt rinichii(testiculele). Culoarea este negrul și nota muzicală YU. Ele dau vocii umane abilitatea de a ofta și a se bilbii. În timpul schimbărilor crează tremuratul și emoția creată este spaima.

Frica extremă vatămă rinichii dar ea poate fi contracarată de contemplare. Frigul atacă singele dar căldura uscată îl poate contrabalansa. Sarea vatămă singele dar dulcele contracarează sarea.

Se spune că Cerul și Pămîntul sînt partea de sus și de jos a creației. Yin-ul și Yang-ul sînt cele două principii în natură care crează dorințele și vigoarea în oameni. Apa și focul sînt simbolurile lor. Yin-ul și Yang-ul sînt sursele puterii și începutul a toate.

Se mai spune că Yin-ul este activ în interior și activează ca un gardian al Yang-ului. Yang-ul activează în exterior și lucrează ca regulator al Yin-ului.

Cînd Yang-ul este puternic în organism acesta devine fierbinte, porii sînt închiși și oamenii încep să gîlîie; ei devin zgomoși și grosolani și la efort nu transpiră. Corpul este febril, gingiile sînt uscate și le pricinuiesc necazuri, stomacul este

afectat și oamenii mor de constipație. Cînd Yang-ul este puternic oamenii pot suporta iarna dar nu suportă vara.

Cînd Yin-ul este puternic corpul este rece și transpirația apare regulat pe tot corpul. Oamenii își văd destinul foarte clar; ei tresar și au spaima nefondate. Cînd tresar spiritul lor se revoltă. Stomacul nu mai digeră și ei mor. Cînd Yin-ul este puternic oamenii pot suporta vara dar nu suportă iarna.

Astfel Yin-ul și Yang-ul alternează, victoria lor variază și astfel apar caracteristicile fiecărei boli.

Dacă cineva are abilitatea să cunoască cele șapte vătămări și cele opt avantaje, aceste două principii pot fi aduse în armonie. Dacă acel cineva nu știe să folosească aceste cunoștințe speranța lui de viață va fi limitată la o perioadă scurtă.

La patruzeci de ani Yin-ul din interiorul organismului este redus la jumătate din capacitatea lui normală și comportamentul uman uzual se deteriorează.

La cincizeci de ani corpul este slăbit, urechile nu mai aud bine și vederea nu mai este clară.

La șasezeci de ani forța de producere a vieții Yin este slăbită și se instalează impotența. Cele nouă orificii nu mai interacționează. Orificiile de jos devin fără substanță și vacante în timp ce cele de sus rămîn în substanță și reală și abilitatea lor de a plînge este total golită.

Se spune că cei care au adevărata înțelepciune devin puternici în timp ce cei care nu au cunoștințe și înțelepciune devin bătrîni și debili. DE aceea ar trebui să păstreze această înțelepciune și numele lor va deveni faimos.

Cei care sînt înțelepți se întrebă și caută împreună, în timp ce cei care sînt ignoranți și stupizi întrebă și caută singuri. Cei care sînt proști și lipsiți de cunoștințe nu exersează suficient cu ei înșiși în căutarea Căii Drepte în timp ce cei înțelepți caută dincolo de limitele naturale.

Cei care caută dincolo de limitele naturale vor obține un auz bun și o vedere clară, corpul lor va rămâne luminos și puternic și chiar dacă vor îmbătrâni în ani ei vor avea corpul folositor și înfloritor(vor rămâne tineri și la bătrânețe) și cei așji vor obține mari avantaje.

Pentru acest motiv Legendarii practicau metoda de a nu-și asuma ficii o problemă(afacere) lumescă și în plăcerea și bucuria lor ei erau demni și liniștiți. Ei își urmau propriile dorințe și nu și-au direcționat niciodată voința înspre un scop fără de înțeles. Astfel măsura de viață alocată lor era fără limită ca Pământul și Cerul. Aceasta era calea pe care Legendarii o controlau și se conduceau pe sine.

Cerul nu este complet doar cu vestul și nordul; iar vestul și nordul sunt regiune Yin-ului. Auzul și văzul omului nu sunt așit de clare pe partea dreaptă cum sunt pe partea stângă. Pământul și Cerul nu sunt complete doar cu estul și cu sudul; estul și sudul sunt regiunile Yang-ului. Mîna și piciorul stîng al omului nu sunt atît de puternice ca cele din partea dreaptă.

Estul este regiunea Yang-ului, elementul luminii. Esențele Yang-ului se unesc și urcă la Cer, astfel există claritate și lumină deasupra și întuneric și nerealitate(neant, nelîința) dedesupt. Aceasta cauzează un auz și o vedere excelentă în timp ce mîinile și picioarele nu pot fi folosite pentru avantaj.

Vestul este regiunea Yin-ului, regiunea întunericului. Esențele Yin-ului se unesc și se coboară spre Pământ; astfel există abur, idență și claritate dedesupt în timp ce tot ce este deasupra este gol și nereal. Aceasta cauzează o vedere și un auz slab în timp ce mîinile și picioarele pot fi folosite avantajos.

Totul poate fi influențat de emanațiile dăunătoare. Cînd ele urcă, dreapta devine afectată; cînd ele coboară, partea stîngă devine afectată. Astfel, nici Cerul, nici Pământul, nici Yin-ul,

nici Yang-ul, nimic nu poate fi complet din cauza acestor emanații dăunătoare.

În Cer există spirite eterice, pe Pământ există forme și modele. În Cer există opt regulatori, pe Pământ sînt cinci principii și aceasta înseamnă că toate creaturile vii pot fi transformate în pîrinți.¹

Yang, elementul lucid urcă spre Cer; Yin, elementul tulbure se reîntoarce spre Pământ. De aici Universul reprezintă mișcarea și odihna, controlată de înțelepciunea naturii(de Zei). Natura asigură puterea de a da naștere și de a crește, de a recolta și de a înmagazina, de a termina și de a începe din nou.

Oamenii Virtuții au egalat Cerul cînd și-au cultivat mințile; ei erau asemănători Pământului cînd se hrăneau suficient și erau de partea oamenilor în grija pentru cele cinci viscere.

Climatul ceresc circulă în interiorul plămînilor.

Climatul Pământului circulă în interiorul gîtului.

Vîntul circulă în interiorul ficatului.

Tunetul penetrează inima.

Aerul ravinei(trecătoare) penetrează stomacul.

Ploaia penetrează rinichiul.

Cele șase artere generează curenții(fluviul, torenții).

Intestinele și stomacul generează oceanele.

Cele nouă orificii generează apa curgătoare.

Cerul și Pământul generează Yin-ul și Yang-ul, cele două principii în opoziție.

Transpirația care este generată de Yang are aceeași importanță ca și ploaia care este generată de Univers. Aerul care este generat de Yang are aceeași importanță ca și puternicul vînt care este generat de Univers. Comportamentul violent și aerul ar-

¹ Wang Ping spune că cei opt regulatori sînt cele opt vînturi, că cele cinci principii sau cele cinci căi sînt cele cinci elemente.

zător sînt asemenea tunetului. Comportamentul rebel este asemenea Yang-ului.

Regularizarea și tratamentul fără metodă arată că regulile Cerului nu au fost urmate și calamitățile și vizitele pe Pămînt vor ajunge la extremele lor.

Obiceiurile rele afectează corpul la fel de mult ca și vîntul și ploaia care afectează corpul. Cei care dau corpului lor o dietă bună tratează prima dată pielea și părul; următorul tratament privește interiorul cu mușchii și carnea; următorul pas este interiorul cu cele șase organe cavitare; apoi urmează cele cinci viscere. Tratamentul celor cinci viscere trebuie să aibe loc la jumătatea drumului dintre viață și moarte.

Cînd Cerul este afectat de emanațiile toxice, atunci cele cinci viscere sînt atinse. Cînd apa și sămînța sînt afectate de frig sau arșiță cele șase organe cavitare se vor îmbolnăvi. Cînd Pămîntul este afectat de umiditate, pielea, carnea, mușchii și pulsul se vor îmbolnăvi.

Cei care sînt experți în folosirea acelor de acupunctură urmează Yin-ul, principiul femini pentru a scoate Yang-ul și ei urmează Yang-ul, principiul masculin pentru a scoate Yin-ul. Ei folosesc mîna dreaptă pentru a trata bolile părții stîngi și folosesc mîna stîngă pentru a trata bolile părții drepte.

Trebuie privit dincolo de limitele ordinare iar observația trebuie să fie minuțioasă, căci numai astfel cel care tratează nu devine periculos.

Cei care sînt experți în examinarea pacienților judecă aparențele lor generale; ei simt pulsul și disting cînd Yin-ul sau Yang-ul cauzează boala. Cînd aparența se schimbă de la clar la tulbure atunci localizarea bolii este evidentă. Tusea și respirația scurtă trebuie privite foarte atent; trebuie ascultate sunetele și atunci localizarea afecțiunii va apare. Trebuie examinate irregu-

laritățile care trebuie ajustate în acord cu obiceiurile și atunci locul unde boala a apărut va deveni cunoscut.

Trebuie simțit pulsul dacă este superficial sau dacă este adînc, dacă este variabil și atunci devine evident de unde a pornit boala și cum poate fi tratată.

Nimic nu depășește examinarea pulsului, examinarea lui nu produce erori.

Dacă lucrurile materiale nu sînt în stare să reinvie în pacient, respirația trebuie folosită; dacă esența spirituală nu este capabilă să aducă îmbunătățiri unui pacient, atunci cele cinci gusturi trebuie folosite. Bolile grave pot fi înlăturate și bolile ușoare pot fi tratate și în final îndepărtate.

Cei care sînt complet afectați pot să o disperseze în interior și cei care sînt posedați de influențele rele își curăță corpul prin transpirație. Cînd boala este localizată în piele se va manifesta prin transpirație.

Cînd pulsul este plin, lung și ușor încordat, boala va fi dizolvată și pacientul își va reveni.

Pentru a examina dacă Yang-ul sau Yin-ul predomină, trebuie distins felul pulsului. În timpul unei boli Yin predomină Yang-ul și în timpul unei boli Yang predomină Yin-ul. Cînd vigoarea și constituția sînt determinate totul este la locul propice fiecăruia.¹

Cînd singele se întărește el trebuie să fie curățat și făcut să fișnească. Cînd respirația slăbește, acea parte care obstrucționează respirația trebuie înlăturată.

¹ Pulsul Yang este puternic și săltat în timp ce pulsul Yin este slab și tensionat, jos-WANG PING.

6. Tratatul despre despărțirea și întâlnirea dintre Yin și Yang

Împăratul Galben a spus:

- Se spune că Cerul a fost creat de Yang și Yin-ul a creat Pământul. Se spune că Soarele reprezintă Yang-ul și Luna - Yin-ul. Lunile mari și mici luate împreună au făcut 360 de zile și astfel au alcătuit un an, și omenirea a trăit totdeauna în acord cu acest sistem. Este adevărat că în zilele noastre cele trei elemente ale Yang-ului nu mai corespund cu sistemul lui Yin și Yang din vechime?

Ch'i Po a răspuns:

- Yin-ul și Yang-ul pot fi adunate pentru a forma numărul zece; acest număr poate fi extins și însemna o sută sau numărul poate fi estimat la o mie sau poate fi zece mii, este așit de cuprinzător încât nu poate fi egalat de nici un număr și același este adevărul pentru importanța lui.

Totul în creație este acoperit de Cer și suportat de Pământ; când nimic nu a fișnit încă din pământ, este denumit- locul unde locuiește Yin-ul; este de asemenea cunoscut ca Yin în Yin. Yang-ul aprovizionează ceea ce este pe verticală în timp ce Yin-ul, pământul, funcționează ca un conducător al Yang-ului.

Săditul și nașterea sunt în acord cu primăvara, creșterea și cultivarea sunt în acord cu vara; recoltarea este în acord cu toamna și înmagazinarea recoltei este în acord cu iarna. Dacă oamenii neglijează în trăitul lor de zi cu zi să urmeze aceste reguli, atunci munca Cerului și Pământului și a celor patru sezoane va fi împiedicată. Dacă Yin-ul și Yang-ul se schimbă, oamenii se vor schimba de asemenea și destinul lor va putea fi prefigurat.

Anticii Legendari priveau în față sudul și astfel ei s-au organizat pe sine.

Marele Yang este localizat în interiorul solului și în el se află Micul Yin. Când acest Mic Yin urcă deasupra Pământului el vine sub influența Marelui Yang.

Marele Yang este fundamentul existenței de la începuturi la sfârșit. Marele Yin este veriga de legătura dintre viață și Poarta Vieții și astfel devine evident că în interiorul Yin-ului există de asemenea Yang. Este în interiorul corpului și deasupra și este numit Spațiul Luminos (însorit) dar dacă acest spațiu luminos își trimite razele mai jos atunci vorbim de Marele Yin. Fața Marelui Yin se știe că este iluminată de Lumina Soarelui.

Lumina Soarelui este fundamentul a toate, pătrunde totul și este de asemenea cunoscută ca Yang în Yin. Dacă Yin-ul devine aparent exterior atunci este cunoscut ca Micul Yang.

Micul Yang este fundamentul și aduce la viață orificiile Yin și astfel este numit Micul Yang în Yin.

Atunci aceasta este despărțirea și întâlnirea celor trei Yang-uri. Marele Yang lucrează ca un factor acoperitor și Micul Yang lucrează ca o axă sau ca un punct central.

Cele trei artere principale nu trebuie să se piardă una pe alta, ele trebuie să se întindă împreună și când pulsul lor nu sună superficial atunci numele lui este Yang-ul Unu (unic) (puls).

Împăratul Galben a spus :

-Aș vrea să știu mai multe despre cei trei Yin.

Ch' Po a răspuns :

- În exterior (în afară) există Yang dar în interior este Yin care este activ. Yin este activ în interior și este efectiv mai jos astfel nume lui este Marele Yin.

Marele Yin este fundamentul a tot ce este ascuns, misterios și gol, și atunci el este numit Yin în Yin; înălțarea (sfârșitul?) Marelui Yin este numit Micul Yin.

Micul Yin este originea a tot ce curge rapid și a tuturor primăverilor și l se mai spune Micul Yin în Yin. (primăvară, salt, săritură, izvor).

Fața Micului Yin este numită Yinul Absolut. Acest Yin este fundamentul grațitudinii (recunoștinței) și onoarei (onestității). Unde Yin-ul se frînge există Yang și acel punct este numit Yin în Absolutul Yin.

Aici avem despărțirea și întâlnirea celor trei Yin. Marele Yin lucrează ca factor de deschidere, Yin-ul Absolut lucrează ca un factor acoperitor și Micul Yin lucrează ca axă sau ca un punct central.

Cele trei artere principale nu trebuie să se piardă una pe alta, ele trebuie să se întindă împreună și când pulsul lor nu mai sună adînc atunci este numit Yin-ul singur (puls).

Climatele Yin-ului și Yang-ului alternează și climatele lor acumulate lucrează ca o unitate completă. Spiritul intern și cel fizic extern se crează perfect unul pe celălalt.

7. Tratatul despre Yin și Yang luate separat

Împăratul Galben a spus:

- Omul are patru artere principale și 12 vase secundare.²

Ch'i Po a spus:

- Cele patru artere principale corespund celor patru sezoane și cele 2 vase secundare corespund celor 12 luni ale anului și cele 12 luni corespund celor 12 pulsuri.

¹ Poarta Vieții se presupune a fi localizată între rinichi și este organul unde singele merge pentru a se transforma în spermă.

² Sistemul vascular este alcătuit din 12 perechi de vase principale și ramurile colaterale respective. Ele duc singele și aerul în diferite părți ale corpului.

Pulsurile se compun din Yin și Yang, cele două principii în natură. Când proporția Yang-ului este cunoscută, Yin-ul este relevant; când proporția Yin-ului este cunoscută, Yang-ul se revelează. Cele cinci viscere sînt pătrunse de elementul Yang și fiecare dintre cele cinci viscere are cinci elemente Yang. Astfel există cinci timpuri sau 25 de elemente Yang. Dintre intestine unele aparțin cu totul elementului Yin (organe solide) și când acestea devin vizibile ele vor fi împiedicate și când aceste intestine sînt împiedicate urmează moartea. Unele intestine aparțin cu totul elementului Yang și acelea sînt canalele în corp și stomacul.

Cînd Yang-ul este tratat separat atunci localizarea bolii va fi dezvăluită; cînd Yin-ul este tratat separat atunci se dezvăluie speranța de viață și data morții.

Cele trei pulsuri Yang sînt localizate în cap și cele trei pulsuri Yin sînt localizate în mînă; împreună ele formează un întreg.

Cînd Yang-ul este tratat separat se va ști de ce boală să ne temem într-un anumit sezon; cînd Yin-ul este tratat separat data morții va fi cunoscută. Se spune că asasinii sînt influențați de Yin și cei care dau dovadă de multă bunătate sînt influențați de Yang. Cei pașnici și liniștiți sînt influențați de Yin iar cei activi sînt Yang; cei lenși, înceți și care amină mereu finalul unei acțiuni sînt Yin și cei rapizi sînt Yang.

În general se spune că viața este suportată de adevăratul puls al viscerelor. Cînd pulsul ficatului este extrem de neregulat (cu asperități, variabil) și iute moartea va surveni în 18 zile.

Cînd pulsul inimii este extrem de neregulat moartea va surveni după 9 zile.

Cînd pulsul plămînilor este foarte neregulat moartea va apare după 12 zile.

Cînd pulsul rinichilor este extrem de neregulat moartea va apare după 7 zile.

Cînd pulsul splinei este foarte neregulat moartea va surveni după 4 zile.

Boala celor două Yang-uri (Yang-ul Absolut și Marele Yang) afectează inima și splina și această boală nu trebuie să rămînă ascunsă și ignorată altminteri femeia nu va mai avea menstruație și bărbatul nu va mai avea suficientă spermă. Dacă această stare se perpetuează ca va avea o influență disipatoare și distructivă, va inhiba toate energiile și moartea nu va mai putea fi ocolită.

Se spune că dacă cele trei Yang-uri cauzează boli, vor apare frisoane, stări febrile, ulcere, inflamații în interiorul corpului și acestea din urmă vor conduce către impotență, sughițuri, respirație scurtă și contuzii.

Cînd aceste afecțiuni se desfășoară ele cauzează slăbiciune și umezeală care prin transmitere vor produce hernii și deteriorări ale corpului.

Se spune că un element Yang cauzează scurtimea respirației și produce tusea și diareea. Cînd aceste boli se desfășoară cauzează palpitații ale inimii și cînd starea se perpetuează vor apare iregularități în funcționarea corpului.

Două elemente Yang cu un element Yin produc boli care vor fi indicate de stări de alarmă și teroare, dureri de spate; oamenii rigide și nu sînt suficient fortificați. Vor apare convulsii.

Două elemente Yin și un element Yang cauzează obezitatea și boli de inimă.

Un element Yang cu trei elemente Yin cauzează paralizii pe o parte și transformări variate și membrele superioare sau/și inferioare nu mai pot fi mișcate.

Yang-ul care a fost trezit va deveni o problemă acută, este tensionat ca o coardă muzicală tremolo.

Yin-ul tînde spre interior, Yang-ul spre exterior luînd forma transpirației care nu poate fi ascunsă. Nesupunerea la cele patru sezoane se va manifesta cu siguranță și această manifestare va lua forma unei boli rele a plămînilor cauzînd gîșială și respirație cu dificultate.

Yin-ul crează pacea și armonia și rădăcina a tot ceea ce este pacea și armonia. Astfel cînd această stare este constantă aduce îndurare. Emanațiile Yang-ului au un efect dispersiv și distructiv.

Cînd moartea a fost adusă de o boală a Yin-ului vor fi necesare trei zile pentru ca moartea să se producă.

Cînd ficatul fortifică inima vorbim de viața suportată de Yang. Cînd inima hrănește ficatul vorbim de moartea conectată la Yin. Cînd plămîinii fortifică rinichii vorbim de importanța Yin-ului. Cînd rinichii fortifică splina vorbim de pedepșa Yin-ului și că moartea nu va putea fi ocolită.

Cînd Yang-ul se coagulează, cele patru membre se vor îngroșa. Cînd Yin-ul coagulează, este bine să se ia singe.

Cînd nu există suficientă apă stomacul se umflă. Cînd două elemente Yang se conectează rezultă digestia.¹

Cînd trei elemente Yang se conectează (intestinul subțire, vezică urinară și vîntre) rezultatul este un sistem filtrant. Efectul conectării a trei elemente Yin este APA.²

Cînd un element Yin și un element Yang se conectează efectul produs este paralizia (amorțirea, înțepenirea) gîtului.

¹ WANG PING-cele două elemente Yang pot fi stomacul și intestinul gros.

² Conexiunea a trei elemente Yin înseamnă că pulsurile splinei și plămînilor indică coagularea și frisoanele. Acestea cauzează o schimbare de temperatură și generează apă.

Conectarea pulsului inimii cu pulsul celor trei focare crează febra internă.

Cînd Yin-ul atacă și Yang-ul separă se spune că un copil a fost conceput. Cînd Yin-ul și Yang-ul sînt golite, intestinele sînt splălate și moartea apare. Cînd Yang-ul egalizează Yin-ul ele devin aparente prin transpirație. Cînd Yin-ul este golit și Yang-ul plin și din abundență rezultatul este colapsul.¹

Cînd cele trei elemente Yin atacă și se precipită unele către altele, moartea va apare la mijlocul nopții după 20 de zile.²

Cînd două elemente Yin atacă, moartea va apare în scara celei de-a 13 zi.³

Cînd trei elemente Yang atacă, totul se va inflama și moartea va apare după trei zile.

Cînd trei elemente Yang și trei elemente Yin atacă și se precipită unele asupra celorlalte atunci inima și stomacul sînt pline și nu mai pot fi golite în totalitate de materie și moartea va apare după 5 zile.

Cînd două elemente Yang atacă pacientul va muri după 10 zile.

¹ Cînd pulsul Yin-ului este insuficient și cel al Yang-ului în abundență, acest fapt va cauza ruina internă și singele se va scurge afară.

² Pulsul splinei și al plămînilor au bătăile pentru numărul necesar.

³ Bătăile pulsurilor inimii și rinichilor sînt multă mărime.

C A R T E A A T R E I A

8. Tratat despre ingeniozitate și subtilitate

Împăratul Galben a spus:

- Aș vrea să aud cum este posibil ca cele 12 viscere să-și trimită unul altuia ceea ce este prețios.

- Inima este ca ministrul unui rege care excelează prin perspicacitate și înțelegere; plămîinii sînt simbolul interpretării și conducerii jurisdicției oficiale și regularizării; ficatul are funcțiile unui conducător militar care excelează în planurile strategice; vezica biliară ocupă poziția unui important și drept oficial care excelează printr-o judecată și deciziile sale; mijlocul toracelui (partea dintre sîni) este ca un centru oficial care ghidează subiecții în bucuria și plăcerea lor; stomacul lucrează ca un gardian public și permite cele cinci gusturi. Intestinul gros este cel care propagă Calea Dreaptă de viață și el guvernează evoluția și schimbarea. Intestinul subțire este cel care se bizuie pe bogății și el crează schimbările substanței fizice; rinichii fac munca energetică și excelează prin abilitatea și deșteptăciunea lor. Cele trei focare plănuiesc construcția canalelor și stăvilarelor creînd căi de apă. Vintrele și vezica urinară sînt ca magistrații unei regiuni sau unui județ, ei înmagazinează surplusul și fluidele secretate care servesc regularizării

evaporării. Acești 12 oficiali nu trebuie să cadă pentru a nu se sistă unul pe altul.

Cînd regele este inteligent și luminat este pace și mulțumire; populația dă naștere la urmași, își cresc copiii, își cîștigă existența și duc o viață lungă și fericită. Și pentru că primejdiile nu-i amenință, consideră pămîntul glorios și prosper.

Dacă monarhul nu este inteligent și luminat, cei 12 oficiali devin periculoși, TAO este obstrucționat și el nu va mai avertiza asupra pericolelor.

Cînd cineva atinge TAO, chiar și în lucrurile cele mai mărunte și neînsemnate schimbările apărute nu-l vor împovăra și ei vor ști să se caute pe sine.

Necăjiți sînt cei care se risipesc, ei devin speriați și nervoși. Numărul celor care sînt confuși și au viziunea întunecată sînt ca numărul atomilor sau ai părului.

9. Tratat despre cei șase regulatori care guvernează manifestarea viscerelor

Împăratul Galben a spus:

- Eu înțeleg că Cerul angajează șase ori șase regulatori (diviziuni de timp) pentru a face un an și omul are nevoie de nouă ori nouă legi pentru a forma societatea. În acord cu planul, omul este alcătuit din 365 de părți care par să fie similare părților universului. Aș vrea să știu mai multe despre aceste lucruri.

Ch'i Po a răspuns:

- Cum pot eu ilustra această întrebare? Șase ori șase regulatori și nouă ori nouă legi sînt combinate pentru a ajusta legile naturii și destinul corespondent.

După regulile Cerului astfel ajustate, luna și soarele pot intra în acțiune, destinul poate fi regularizat și transformarea și nașterea pot funcționa.

Cerul reprezintă Yang-ul și Pămîntul reprezintă Yin-ul. Mișcarea soarelui și a lunii împarte între ele îndatoririle de regularizare; o mișcare completă a soarelui servește ca principiu de bază în Taoism. Soarele se mișcă o măsură în timp ce luna se mișcă 13 măsuri și mai mult. Lunile mari și mici fac 365 de zile și astfel vom avea un an complet. În timp ce există un surplus de atmosferă concentrată se va avea grijă să se intercaleze zile și luni.¹

La început doctrina este organizată; lucrurile importante sînt plasate la mijloc, surplusul este pus la urmă și astfel măsura Cerului este completă.

Împăratul Galben a întrebat:

- Am auzit despre legea Cerului, acum aș vrea să aud despre relațiile ei cu destinul uman.

- Cerul angajează șase ori șase regulatori și Pămîntul utilizează ori ori nouă legi pentru a forma un întreg. Cerul are zece trunchiuri celeste, ziua are șase perechi de caractere orare care se rotesc. Cînd CHIS, primul trunchi ceresc s-a rotit de șase ori, un ciclu de 60 de ani sau un timp de viață a fost complet, bazat pe cele 365 de zile standard ale anului.

Din timpuri străvechi comunicarea cu Cerul a fost originea vieții; și de la început respirația Yin-ului și Yang-ului a circulat prin cele nouă provincii la fel de bine ca și prin cele nouă orificii. Viața este influențată de cele cinci elemente, spiritul este influențat de cei trei factori. Trei factori servesc pentru completarea Cerului, trei factori servesc pentru completarea

¹ O lună intercalată este inserată de 7 ori în 19 ani pentru a remedia deficiențele anilor solari și lunari.

Pământului și trei factori servesc completării omului. Trei ori trei factori fac nouă și nouă lucrează ca nouă secții și nouă secții sînt cele 9 viscere.

Corpul exterior are patru viscere- capul, ochii și urechile, gura cu dinții, -și corpul intern are cinci viscere și ele se unesc pentru a forma nouă viscere corespunzătoare sistemului general.

Împăratul Galben a spus:

- Am auzit de asemeni că șase ori șase și nouă ori nouă se unesc, dar de ce acea putere a surplusului de atmosferă încărcată are grijă să intercaleze zile și luni? Aș vrea să știu despre înțelesul acestei mase atmosferice și te rog să ridici acest vâl al ignoranței.

Ch'i Po a răspuns:

- Ceea ce a fost ținut secret de împărații din vechime a fost propagat și perpetuat de maeștrii timpurii. Cinci zile sînt numite-perioada de cinci zile; trei din aceste perioade de cinci zile alcătuiesc una din cele 24 de perioade solare ale anului; șase din aceste perioade alcătuiesc un sezon; patru sezoane crează anul și fiecare din aceste perioade de timp sînt subiectul unui control diferit.¹

Interacțiunea celor cinci elemente aduce armonie și totul este în ordine. La sfîrșitul unui an soarele a făcut un curs complet și totul începe din nou cu primul sezon, care este începutul primăverii (5-18 februarie). Acest sistem se poate compara cu un inel care nu are început și sfîrșit. Fiecare perioadă de cinci zile împarte acest aranjament. Trebuie spus că acel care nu ia în seamă mărirea anului, înflorirea, deteriorarea, golirea și umplerea celor patru sezoane nu poate face o muncă bună.

¹ 72 de perioade de cinci zile alcătuiesc un an. Fiecare perioadă își are numele său și ne dă indicații asupra sezonului.

Cele cinci influențe atmosferice își schimbă sferile de activitate; ele se contracarează reciproc și există constanță în transformarea lor de la abundență la golire.¹

Împăratul Galben a întrebat:

- Cum poate cineva ajunge la o atmosferă liniștită?

Ch'i Po a răspuns:

- Prin respectarea legilor naturii. Această perfecțiune este conținută în regulile de conducere care nu pot fi schimbate.

Primăvara contracarează Lunga Vară ; Lunga Vară contracarează Iarna; iarna contracarează Toamna și toamna contracarează primăvara. Acesta este efectul contraacțiunii celor cinci elemente și a sezoanelor respective. Fiecare element își utilizează principiul dător de viață pentru a influența destinul viscerului de care răspunde.

Împăratul Galben a întrebat:

- Cum poate cineva folosi aceste cunoștințe?

Ch'i Po a răspuns:

- Prin căutarea binelui. Totul este restituit la începutul primăverii. Dacă oamenii nu au ajuns la cel mai înalt bine dar cu toate acestea caută să ajungă acțiunea lor este numită exces. Atunci există nepăsare pretutindeni care nu poate fi contracarată și ceea ce trebuie învins este multiplicat. Comportamentul general este imoral și licențios și oamenii nu-i mai pot separa pe cei a căror viață interioară este depravată și non-conformistă de acci care în slujbă nu pot aplica restricțiile și prohibițiile.

Cei care năzuiesc spre înălțimi dar nu le pot atinge sînt incapabili de a-și îndeplini sarcina. Atunci ceea ce a fost cîștigat

¹ Cele cinci influențe atmosferice sînt: ploaia- care este sub influența lemnului; vremea fierbinte-care se află sub influența metalului; arșița-care se află sub influența focului; frigul-sub influența apei și vîntul care se află sub influența pământului.

deja se risipește în prostie și conducere nepăsătoare. Aceasta va produce diferite boli. În aceste timpuri critice, cei care caută înălțimile se întorc către principiile cele mai înalte ale vieții respectivului sezon.

Chiar dacă cineva se alătură respectuos perioadei de cinci zile, sezonului și influențelor atmosferice respective, este încă posibil să facă greșeli în raport cu unul întreg și să lucreze împotriva sistemului și a celor cinci elemente.

- Există vreo influență ereditară?

- Influența atmosferică a Cerului este constantă dar acest climat nu poate fi moștenit. Climatul cerului se schimbă pe când Cerul însuși rămâne neschimbat și invariabil.

Schimbarea afectează corpul și astfel boala este adusă. Dacă boala poate fi învinsă ea va rămâne ascunsă și mărunță; dacă ea nu poate fi biruită, ea va deveni mai importantă decât cauza ei și foarte severă și dacă se vor adăuga influențe rele atunci moartea nu va mai putea fi ocolită.

Împăratul Galben a spus:

- Am auzit că influențele atmosferice se unesc și iau formă și din această cauză schimbarea uneia le poate defini pe celelalte în termeni preciși. Mișcarea Cerului și Pământului precum și transformările aduse de Yin și Yang își au efectul asupra a tot în creație. Putem obține cunoștințe despre extinderea acestei influențe?

- Cerul este nemărginit și nu poate fi măsurat. Pământul este fără limite. Iarba și plantele medicinale prezintă cinci culori: nimic nu poate întrece variația acestor cinci culori: roșu, verde, galben, negru, alb. Iarba și plantele medicinale produc de asemenea cele cinci gusturi și nimic nu poate întrece deliciozitatea acestor cinci gusturi. Dorințele umane nu sunt identice, de aceea nu vom avea doi oameni identici.

Omul primește cele cinci influențe atmosferice ca hrană din aer și cele cinci gusturi ca hrană din pământ. Cele cinci influențe atmosferice intră prin nări și sunt înmagazinate de inimă și de plămâni de unde li se permite apoi să răsară. Cele cinci culori restituie strălucirea și lumina. Sunetele sunt manifestările talentului și abilității. Cele cinci gusturi intră prin gură și sunt înmagazinate de stomac. Gusturile înmagazinate hrănesc cele cinci influențe atmosferice și când aceste influențe sunt bine amestecate ele produc saliva. Împreună toate aceste influențe ajută la perfecționarea minții care atunci începe să funcționeze spontan.

Inima este rădăcina vieții și cauzează diversitatea facultăților spirituale. Inima influențează fața și umple pulsul de sânge. În interiorul Yang-ului inima lucrează ca Marele Yang care îmbibă climatul verii.

Plămânii sunt originea respirației și lăcașul spiritului animal (sufletul inferior). Plămânii influențează părul corpului și au efect asupra pielii. În interiorul Yang-ului plămânii lucrează ca Marele Yin care îmbibă climatul toamnei.

Rinichii cheamă la viață ceea ce este adormit și închis. Ei sunt organele naturale de înmagazinare și sunt de asemenea locul unde secrețiile sunt adăpostite. Rinichii influențează părul de pe cap și au efect asupra oaselor. În interiorul Yin-ului rinichii lucrează ca Micul Yin care îmbibă climatul iernii.

Ficatul cauzează obosala (plictiseala) extremă și este locul sufletului (partea spirituală a omului care ascende spre Cer). Ficatul influențează unghiile și lucrează efectiv asupra mușchilor; aduce în față dorințele animalice și vigoarea. Gustul conectat este acru-acid și culoarea este verdele. În interiorul Yang-ului ficatul lucrează ca Micul Yang care îmbibă cerul primăverii.

În stomac și intestinul gros găsim principiul de bază al hambarului public. Aceste organe au puterea de a transforma resturile și sedimentele și cauzează circulația aromelor. Aceste organe influențează buzele, ele lucrează efectiv pe carne și pe mușchi. Ele aparțin Yin-ului și îmbibă climatul pământului.

Când oamenii au un puls plin și abundent boala se află în regiunea Micului Yang. Când două pulsuri sunt pline și abundente boala se află în regiunea Marelui Yang. Când trei pulsuri sunt pline și abundente boala se află în regiunea Yang-ului Absolut. Când patru pulsuri sunt pline și abundente boala a ajuns la final și puterile de deasupra lucrează ca regulatori ai Yang-ului.

Când pulsul încheieturii mâinii bate o dată plin și abundent boala este localizată în regiunea Yin-ului Absolut. Când pulsul încheieturii mâinii bate de două ori plin și abundent boala se află în regiunea Micului Yin. Când pulsul încheieturii mâinii bate de trei ori plin și abundent boala este localizată în regiunea Marelui Yin. Când pulsul încheieturii bate de patru ori plin și abundent boala a ajuns la final și puterile de deasupra închid Yin-ul.

Când pulsurile încheieturii mâinii sunt concurente și în floare, cele patru pulsuri se unesc și ajung la un final și puterile de deasupra se închid intermitent și reglează pulsul. Prin acest sistem de închidere și reglare, pulsul nu poate fi niciodată în surplus. Când esența Cerului și Pământului a ajuns la final (a fost micșorată) urmează moartea.¹

¹ Wang Ping explică că Yin-ul Absolut este regiunea ficatului, Micul Yin este regiunea rinichilor și Marele Yin este regiunea stomacului.

10. Tratat despre cele cinci viscere în relație cu partea lor în perfecționarea vieții

Inima este în acord cu pulsul. Aspectul unei persoane ne arată când inima este într-o stare bună. Inima guvernează asupra rinichilor.

Plămînii sunt conectați cu pielea. Condiția părului corpului ne arată când plămînii sunt într-o stare excelentă. Plămînii guvernează asupra inimii.

Ficatul este conectat cu mușchii. Condiția degetului și a unghiilor de la picioare ne arată când ficatul este într-o stare bună și înfloritoare. Ficatul guvernează asupra plămînilor.

Splina este conectată cu carnea. Culoarea și aspectul buzelor ne arată când stomacul este într-o condiție splendidă și înfloritoare.

Rinichii sunt conectați cu oasele. Aspectul părului capului ne arată când rinichii sunt sănătoși. Rinichii guvernează asupra splinei.

Astfel, dacă este folosită prea multă sare în hrană, pulsul se intensifică, lacrimile își vor face apariția și aspectul se va schimba.

Dacă se va folosi prea mult amarul în hrană, pielea va deveni ofilită și părul corpului va cădea.

Dacă se va folosi în hrană prea mult picantul mușchii vor deveni cu noduri și degetele și unghiile de la picioare se vor deteriora.

Dacă se va folosi prea mult acru-acid carnea se va întări și zbîrci și buzele vor deveni slăbite.

Dacă există prea mult dulce în hrană, oasele vor fi dureroase și părul de pe cap va cădea.

Acestea sînt deci vătămările care pot fi aduse de cele cinci gusturi corpului.

Noi ştim că inima doreşte gustul amar; plămîinii vor gustul picant-usturător; ficatul doreşte acru-acid, splina vrea dulce şi rinichii săratul. Acestea sînt combinaţiile corecte ale celor cinci gusturi şi starea viscerelor poate fi observată prin aspectul şi culoarea organelor externe cu care sînt în relaţie.

Cînd culoarea lor este verde ca iarba, ele sînt fără viaţă; cînd culoarea lor este galbenă ca portocalele ele sînt fără viaţă; cînd culoarea lor este neagră ca a cărbunelui ele sînt fără viaţă; cînd culoarea lor este roşie ca sîngele ele sînt fără viaţă; cînd culoarea lor este albă ca a oaselor uscate şi ofilite ele sînt fără viaţă. Acesta este modul în care cele cinci culori manifestă moartea.

Cînd viscerele exterioare sînt verzi, ca aripile unui pescăruş, ele sînt pline de viaţă; cînd ele sînt roşii ca o creastă de cocoş, ele sînt pline de viaţă; cînd sînt galbene ca burta crabului sînt pline de viaţă; cînd sînt albe ca untura de porc ele sînt pline de viaţă. Cînd ele sînt negre ca pencele corbului ele sînt pline de viaţă. Acesta este modul în care cele cinci culori manifestă viaţa.

Culoarea vieţii expusă de inimă este ca o linie roşie-aprinsă pe o robă de mătase albă; culoarea de viaţă expusă de plămîni este ca o linie roşie norocoasă pe o robă albă; culoarea de viaţă a ficatului este ca o linie violetă pe o robă de mătase albă; culoarea de viaţă expusă de stomac este ca o linie de culoarea seminţei de ienupăr pe o robă albă de mătase¹. Culoarea de viaţă expusă de rinichi este ca o linie purpurie² pe o robă de mătase albă. Acestea sînt culorile şi semnele externe splendide de viaţă

¹ Culoarea este negru-albăstrui.

² Violet bătînd spre roşu-mov.

a celor cinci viscere. Fiecare culoare şi gust aparţine unuia din cele cinci viscere. Albul aparţine plămînilor, ca şi gustul picant-usturător. Roşul aparţine inimii ca şi gustul amar; verdele aparţine ficatului ca şi gustul acru-acid; galbenul aparţine stomacului ca şi gustul dulce; negrul aparţine rinichilor ca şi gustul sărat.

Astfel albul aparţine de asemeni şi pielii, roşul aparţine pulsului, verdele aparţine muşchilor, galbenul aparţine cărnii şi negrul aparţine oaselor.

Pulsul este conectat cu ochii; măduva este conectată cu creierul; muşchii sînt conectaţi cu articulaţiile, sîngele este conectat cu inima şi respiraţia este conectată cu plămîinii.

Cele patru membre cu cele opt încheieturi sînt folosite de dimineaţa devreme pînă tîrziu în noapte. Cînd oamenii se întind la odihnă sîngele curge înapoi în ficat. Cînd ficatul primeşte sîngele, el întăreşte privirea.

Cînd picioarele primesc sîngele, ele fortifică paşii. Cînd palma primeşte sîngele, mina poate fi folosită pentru a prinde. Cînd degetele primesc sîngele ele pot fi folosite la a căra.

Cînd o persoană este expusă la vînt, chiar dacă ea se culcă sau se plimbă, sîngele îi va fi afectat. Sîngele se va coagula în carne, iar rezultatul va fi amorţirea mîinilor şi picioarelor. Cînd se coagulează în interiorul pulsului sîngele încetează să mai circule în scop benefic. Cînd sîngele se coagulează în interiorul picioarelor, el cauzează dureri şi tremurături.

Cînd sîngele intră în aceste trei organe (carne, puls şi picioare) şi nu se mai poate întoarce, trecerile devin goale şi amorţite şi urmează aspectul neplăcut.

Omul are 12 grupe de canale largi sau vase principale şi 364 de vase mici-LOH şi 12 vase secundare care protejează elementul dătător de viaţă şi care previn intrarea influenţelor

negative. Când acupunctura este aplicată ea cauzează ieșirea influențelor rele.

La începutul unei examinări trebuie investigat dacă pulsurile celor cinci viscere sînt întrerupte. Pentru a ști timpul propice pentru aceasta, la început trebuie stabilit care dintre cele zece trunchiuri este prima lună a anului.

Cele cinci pulsuri indică că funcționarea celor cinci viscere este întreruptă. Durerile de cap și nebunia sînt indicate de pulsul de jos care este gol și încet și de pulsul de sus grăbit și plin. Când aceste boli sînt examinate la pulsul piciorului, se simte că ele sînt în regiunea Micului Yin și a Marelui Yang, ceea ce indică de asemenea că au intrat în rinichi.

Absența discernămintului cauzează răul. Vederca întunecată a ochilor și auzul defectuos sînt indicate de pulsul de jos care este plin și de pulsul de sus care este gol. Când aceste boli sînt examinate la pulsul piciorului se simte că ele se află în regiunea Micului Yang și a Marelui Yang-acest fapt ne indică că boala a intrat în ficat.

Cînd stomacul este prea plin vor apare inflamații, îngroșări buhăite la membre, disfragmă, coaste precum și crăpături, apoi pulsul este rebel mai jos și înfloritor deasupra. Dacă aceste boli sînt examinate la pulsul de la picior se va constata că ele se află în regiunea Yang-ului Absolut și a Marelui Yang.

Cînd sînt dureri de inimă și dureri de cap boala este localizată în interiorul toracelui. Cînd aceste boli sînt examinate la pulsul miinilor se simte că ele se află în regiunea Marelui Yang și a Micului Yin.

Astfel pot fi observate pulsurile cu caracteristicile lor precum și aspectul exterior al celor cinci viscere.

Cînd cele cinci viscere sînt conectate cu cele cinci note muzicale, ele pot fi discernute și recunoscute. Cele cinci culori pot fi rîolosite pentru o subtilă examinare și ajută ochii la ex-

aminarea bolilor și dacă cineva are abilitatea de a combina semnificația pulsurilor cu semnificația culorilor o diagnoză completă poate fi făcută.

Cînd pulsul are o aparență roșie și există o tuse îndirjită examinatorul va deduce că există o masă de aer în interiorul inimii și va spune că este periculos să mănînci în acest timp. Această boală este numită înțepenirea inimii. Ea a fost contractată prin influențele rele externe, cauzînd anxietate.

Cînd pulsul are o aparență albă și există o tuse ușoară și pulsul de dedesupt este plin și cel de deasupra este gol examinatorul poate suspecta că există o masă de aer în interiorul toracelui cauzînd o respirație scurtă și un sunet cavernos. Numele acestei boli este înțepenirea plămînilor și semnele externe vizibile sînt frisoanele și febra. Boala a fost cauzată de toxinele care influențează corpul intern.

Cînd pulsul are un aspect verde și pulsurile de la mîna stîngă și dreaptă sînt apăsate în jos pentru un timp îndelungat, examinatorul va găsi că există o masă de aer în interiorul inimii care coboară în membre și coaste. Aceasta este amorțeala ficatului. Ea a fost contractată prin umezeală și este asociată cu fracturi afectînd spatelul, șalele, apoi picioarele și capul vor durca.

Cînd pulsul are o aparență galbenă, pulsul devine larg și încet și atunci spunem că există o masă de aer în splină. Vor fi vînturi jenante. Această boală este cunoscută sub numele de ruptură cauzată de gazul jenant. Femeile vor fi de asemenea victime ale acestei boli care este contractată prin transpirații pe cele patru membre cînd sînt expuse la vînt.

Cînd pulsul are o aparență neagră, pulsul de sus este puternic și mare, examinatorul va găsi că există o masă de aer în intestinul subțire care este regiunea Yin. Numele bolii este amorțeala rinichilor. Această boală poate fi tratată prin băi cu apă pură și odihnă la orizontală.

Fiecare boală are un simbol prin varietatea celor cinci culori ale pulsului. Când suprafața este galbenă și ochii văd verde, când suprafața este galbenă și ochii văd roșu, când suprafața e galbenă și ochii văd alb, când suprafața e galbenă și ochii văd negru, moartea nu va lovi.

Dar când suprafața este verde și ochii văd roșu, când suprafața e roșie și ochii văd alb, când suprafața e verde și ochii văd negru, când suprafața este neagră și ochii văd alb, când suprafața este roșie și ochii văd verde, moartea va lovi.¹

11. Tratat despre metoda de a distinge cele cinci viscere

Împăratul Galben a întrebat:

- Înțeleg că savanții crudiți sînt nesiguri în prescripții deoarece nu știu dacă creierul și măduva guvernează viscerele sau dacă viscerele guvernează cele șase organe cavitare. Pot întreba dacă tendința naturală a acestor organe este să se asiste reciproc sau să se opună una alteia?

Ch'i Po a răspuns:

- Creierul, măduva, oasele, pulsul, ficera și pîntecele femeii, aceste șase organe au fost produse de de atmosfera pămîntului. Ele toate sînt viscere aparținînd Yin-ului și ele sînt simboluri naturale ale pămîntului. Astfel ele înmagazinează și nu risipesc și numele lor este *intestinele păstrătoare și neseccate*.

¹ Wang Ping explică- dacă aspectul exterior este galben acest lucru indică că stomacul este plin de spirit dătător de viață și sănătate; dacă tenul nu este galben va fi moarte din cauza lipsei de esență vitală emanată de stomac; stomacul este cel mai esențial viscer.

Stomacul, intestinul gros, intestinul subțire, trei focare și vezica urinară, aceste cinci viscere au un miros rău și numele lor este *intestinele conducătoare și transformatoare*. În interiorul acestora nimic nu poate rămîne timp îndelungat pentru că ele transportă și împrăștie.

Rectul este de asemenea o parte a celor cinci viscere și previne ca apa și sămînța (hrana) să fie reținute prea mult în viscere.

Așa- numitele cele cinci viscere înmagazinează esențele vieții și nu le risipesc; ele trebuie umplute și nu pot fi solide.

Cele șase organe cavitare conduc și transformă substanțele și nu le înmagazinează, astfel ele sînt solide și nu pot fi umplute.

Astfel apa și sămînța intră în gură și trec în stomac care devine plin, în timp ce organele cavitare sînt încă goale. Când mîncarea coboară, atunci organele cavitare devin pline și stomacul este gol din nou. De aici putem concluziona: cînd organele cavitare și viscerele sînt solide ele nu pot fi umplute și cînd trebuie să fie umplute ele nu vor fi solide.

Stomacul lucrează ca un loc de acumulare pentru apă și sămînță și ca o sursă de aprovizionare pentru cele șase organe cavitare.

Cele cinci gusturi intră în gură și sînt înmagazinate de stomac pentru a hrăni cele cinci viscere și respirația vieții. Cele cinci viscere sînt conectate cu pulsul încheieturii mîinii care este activ în regiunea Marelui Yin.

Astfel toată forța vieții și toate gusturile merg către stomac unde sînt digerate și devin aparente în pulsul încheieturii mîinii.

Cele cinci influențe atmosferice intră prin nări și sînt înmagazinate în inimă și în plămîni. Cînd inima și plămîinii sînt bolnavi, atunci nasul nu poate funcționa bine. Pentru a trata

aceste boli trebuie să examinăm dacă ele se întind mai departe în jos, pulsul trebuie observat pentru scopul și tendințele lui.

Cei care vor să rețină demonii și zeii (spiritele rele și bune) nu vor atinge virtutea vorbind despre ea; cei cărora nu le place acupunctura nu pot ajunge la rezultate remarcabile vorbind despre ele.

Cei care nu îngăduie tratamentul bolilor cu siguranță nu vor fi tratați și rezultatul prin forță (adică siliți) nu are rezultate bune.

C A R T E A A P A T R A

12. Metode diferite de tratament și prescripții apropiate

Împăratul Galben a întrebat:

- Când un medic tratează bolile, poate el trata fiecare boală separat sau pot fi ele tratate împreună?

Ch'i Po a răspuns:

- Ele pot fi vindecate în acord cu particularitățile fizice ale locului unde s-au localizat.

Începutul și creația vin din est. Peștele și sarea sunt produsele apei și oceanului și litoralului. Oamenii regiunii estului mănâncă pește și doresc sarea; traiul lor este liniștit și hrana lor este delicioasă. Peștele cauzează oamenilor arsuri în interior (sete) și consumul sării vatămă singele. De aceea oamenii acestei regiuni au un aspect întunecat și sunt lipsiți de griji, nepăsători și delăsători în principiile lor. Bolile lor sunt ulcerele care se tratează cel mai bine prin acupunctură cu ace de cremene (piatră). Astfel tratamentul cu ace de cremene își are originea în regiunile estului.

Metalele prețioase și jadul vin din regiunile vestului. Locuințele din vest sunt contruite din bolovani de piatră și gresie. Natura (Cerul și Pământul) se exercită pe sine pentru a aduce un bun seceriș (o bună recoltă). Oamenii acestor regiuni locuiesc pe dealuri și din cauza marilor perioade de vânt, apei și a muncii

pământului ei devin robuști și energici. Ei poartă haine din lână grosolană sau rogojină. Mănincă hrană bună, variată și de aceea ei sunt înfloritori și fertili. De aceea răul nu le poate vătăma corpul extern și dacă se îmbolnăvesc, bolile vizează corpul intern. Aceste boli sunt tratate cu succes cu medicamente provenite din otrăvuri. Astfel acest tip de tratament vine din vest.

Nordul este regiunea înmagazinării și a stabilirii. Regiunea este muntoasă și deluroasă, sunt vânturi reci care bat, îngheț și gheață. Oamenii acestor regiuni găsesc plăcere în a trăi în această sălbăticie și ei viețuiesc cu produsele din apă. Frigul extern cauzează multe boli. Aceste boli vor fi tratate cel mai potrivit prin cauterizare, ardere (moxă) a iascăi uscate de artemisia. Astfel tratamentul prin cauterizare își are originea în regiunile nordice.

Alimentația (hrana) și creșterea vin din sud. Soarele face viața pentru cei care locuiesc în sud îmbelșugată și hrănitoare. Deși există apă deasupra pământului, solul nu este bun, el colectează roua și ceața. Oamenii care locuiesc în regiunile sudului doresc hrană acru-acidă și lapte acru. Ei sunt închiși la fire și maleabili (moi în căile lor) și atașați culorii roșu. Bolile lor sunt mușchi contractați și încovoiați, amorțeli (întepeneli, paralizii). Aceste boli se tratează cel mai bine cu acupunctura cu ace fine. De aceea tratamentul cu ace fine vine din sud.

Regiunea centrului, Pământul, este umedă și dreaptă. Tot ceea ce este creat de univers se întilnește în centru și este absorbit de Pământ. Oamenii regiunii centrului mănincă hrană amestecată și nu suferă să muncească din greu. Bolile lor sunt multe; ei suferă de paralizii complete, de tremurături și febră. Bolile lor sunt cel mai bine tratate cu exerciții de respirație, masajul pielii și al cărnii, cu exerciții de mâini și picioare. De aceea acest tip de tratament își are originea în regiunile centrului.

Anticii Legendari combinau aceste tratamente variate în scopul curei și fiecare pacient primea tratamentul care îi era cel mai indicat bolii lui. Aceste tratamente erau atât de extraordinare și atât de diferite în fiecare caz încât toate bolile erau vindecate. Astfel circumstanțele și nevoile fiecărei boli erau stabilite și principiile artei vindecării au devenit cunoscute.

13. Tratat despre transmiterea esenței și transformarea principiului dătător de viață

Împăratul Galben a întrebat:

- Înțeleg că în timpurile străvechi tratamentul bolilor consta în transmiterea simplă a esenței și transformarea principiului dătător de viață. Cineva putea invoca Zeii și aceasta era calea de tratament. Generația prezentă tratează bolile interne cu cinci medicamente din otrăvuri și bolile externe cu acupunctură și uneori pacienții se vindecă, alții ei nu se vindecă. Cum poți explica asta?

- În timpurile de formare oamenii trăiau alături de păsări, animale și reptile; ei munceau, se mișcau și se agitau pentru a evita și a scăpa de frig și întinerie și-și căutau o locuință în care să fie apărați de arșiță. În interiorul lor nu existau legături de familie care să-i lege cu dragoste. În exterior nu existau oficiali care să-i îndrume și să le corecteze aparența lor fizică. În această cră liniștită și pașnică influențele rele nu puteau penetra adânc. Astfel nu era nevoie de medicamente din otrăvuri pentru tratarea bolilor interne și nu era nevoie de acupunctură pentru tratarea bolilor externe. De aceea era suficient să se transmită esența și să se invoce zeii; aceasta era calea de tratament.

Dar lumea prezentă este diferită. Durerea, melancolia, calamitățile, răul cauzează amărăciuni interne, în timp ce corpul primește ofense din exterior; mai mult, există nepăsare pentru legi și pentru cele patru sezoane; există nesupunere și rebeliune și există cei care violează datinile și tot ceea ce este propice în timpul frigului iernii și a arșiței verii. Reprimarea este în zadar. Influențele rele lovesc de dimineața până seara, ele vatămă cele cinci viscere, oasele și măduva din interiorul corpului și în exterior ele vatămă mintea și reduc inteligența și rănesc de asemeni mușchii și carnea. De aceea bolile minore sunt hotărâte să devină grave și bolile serioase sunt hotărâte să aducă moartea. Astfel invocarea Zeilor nu mai este calea de tratament.

Împăratul a spus:

Aș vrea să fiu lingă o persoană bolnavă și să observ când lovește moartea. Apropierea sfârșitului vieții mă umple de curiozitate și întrebări. Aș vrea să știu dacă punctul morții poate fi clar stabilit ca lumina soarelui sau a lunii.

Ch'i Po a răspuns:

- Împărații antici țineau aspectul, culoarea pielii și pulsul în mare onoare. Savanții timpurii proclamau doctrina acestor indicații. În timpurile vechi savanții s-au aliat cu sistemul celor patru sezoane. El se baza pe aspectul feței și pe puls; ei au înțeles menirea lor.

Legendarii au amestecat apa, focul, lemnul, metalul și pământul, cele patru anotimpuri și cele opt vânturi, cele patru puncte cardinale, zenitul și nadirul și le-au ținut ca inseparabile și constante. Ei au suferit transformări prin influențe reciproce mutuale și cineva ar fi putut observa puterea lor minunată și subtilă și le-ar fi putut ști trebuințele. Astfel dacă cineva vrea să cunoască înțelesul acestor forțe, acela le va afla expuse în aspectul feței și pulsului.

Aspectul feței corespunde soarelui; pulsul corespunde lunii. Aspectul feței suferă o schimbare în acord cu pulsul respectiv și a celor patru sezoane și această schimbare a fost ținută în cel mai mare respect de vechii împărați. Aici ei erau de acord cu Legendarii și astfel moartea era trimisă la mare depărtare, în timp ce viața era adusă aproape.

Când savanții epocii de mijloc tratau bolile ei foloseau apa fierbinte și tratamentul cu lichide pentru zece zile pentru a muta cele cinci boli ale amorțelii care erau aduse deasupra de cele opt vânturi. Când aceste zece zile de tratament nu terminau boala, ei prescriau cimbru și rădăcini de plante.

Și când tulpinile și rădăcinile rămăneau fără efect, cele mai bune crengi și cele mai îndepărtate rădăcini erau înghițite ca medicament și erau considerate ca lucrând la îndepărtarea influențelor rele.¹

Tratamentele în trecut erau diferite. Nu se bazau pe cele patru sezoane, nu existau cunoștințe despre soare și lună, nu exista nici o examinare a supunerii sau insubordonării la legile naturii. Pentru a elimina bolile fizice și a aduce sănătatea, bolile externe erau tratate cu acupunctură și bolile interne cu apă fierbinte, cu supe și medicamente lichide.

Munca medicală făcută neglijent și fără griji trebuie combătută deoarece o boală care nu este complet tratată poate ușor hrăni o altă boală sau poate provoca o revenire a unei boli mai vechi.

Împăratul Galben a spus:

- Mi-ar place să fiu informat despre doctrinele esențiale de vindecare.

¹ Wang Ping explică că cele cinci amorțeli sunt: cele de piele, de carne, de mușchi, de oase și de puls.

Rădăcinile și crengile din cele mai îndepărtate locuri trebuie fierte la foc mic sau prăjite în ulei.

- Cea mai importantă pretenție a artei vindecării este că nici o greșeală sau neglijență nu trebuie să apară. Nu trebuie să existe nici un dubiu sau vreo confuzie în analizarea aspectului și a pulsului. Acestea sînt maximele artei vindecării. Cînd cei care sînt rebeli la legile naturii au obținut putere, medicamentele preparate din cele mai puternice plante nu vor mai putea fi administrate, spiritul divin fiind deteriorat. Dacă cei rebeli vor fi înlăturați și înlocuiți de cei care respectă legile, toate practicile bune vor reveni la viață și se va atinge din nou TAO.

Cînd mințile oamenilor sînt închise și înțelepciunea nu poate pătrunde, oamenii rămîn legați de boală. Însă sentimentele și dorințele lor trebuie investigate și cunoscute, ele trebuie urmate și atunci devine vizibil că acei care au alins spiritul și energia sînt înfloriți și prosperi în timp ce ceilalți se ofilesc.

14. Tratat despre tratamentul cu apă fierbinte, medicamente lichide, drojdie de vin și vin dulce

Împăratul Galben a întrebat:

- Cum poate prepara cineva supă sau lichide clare și chiar drojdie de vin și vin dulce folosind cele cinci feluri de semințe?

Ch'i Po a răspuns:

- Trebuie folosit orezul nedecortecat expus la aburi. Tulpinile orezului nedecortecat vor servi pentru foc. Cînd fierberea orezului este completă, extractul va fi puternic.

Efectul este obținut prin mixarea produselor Cerului și Pămîntului, substanțe de bază în proporția adecvată. Deci dacă acest lucru poate fi făcut și plantele vor fi tăiate la momentul propice, pojiunea va fi puternică.

Din timpuri străvechi Legendarii au prescrie supe, lichide, drojdia vinului și vinul dulce ca medicamente, dar principalul accent a fost pus pe prepararea lor. Astfel, din vechime, aceste supe și medicamente lichide erau preparate dar nu erau înghițite ca medicament.

În timpurile de mijloc, cînd morala s-a deteriorat, aceste medicamente au fost luate pentru prima dată cînd influențele rele apăreau și ele lucrau efectiv.

Generația prezentă trebuie să respecte otrăvurile medicale care atacă bolile în interiorul corpului și trebuie să respecte acupunctura și tratamentul cu moxă, care tratează corpul exterior.

Împăratul a întrebat:

- Cînd corpul este epuizat și singele slăbit, este posibilă obținerea de rezultate bune?

- Nu, deoarece nu mai există energie de plecare. Aceasta este calca acupuncturii; dacă energia și vitalitatea omului nu-l împing înainte, boala lui nu mai poate fi tratată.

În zilele noastre vitalitatea și energia sînt considerate fundamentul vieții; pentru a le păstra înfloritoare, ele trebuie protejate și forța dătătoare de viață trebuie să le conducă. Cînd această forță nu mai poate suporta viața, fundamentul se dizolvă- și cum poate fi lecuită o boală cînd nu mai există energie spirituală în interiorul corpului?

Iată cum viața însăși poate fi începutul real al bolii!

Împăratul Galben a spus:

- Particulele mici intră prima dată în corp prin piele și toți medicii numesc acest grup de boli-"bolile încăpăținate". Dacă ele nu pot fi tratate prin acupunctură, nici un alt tip de medicină nu le va putea vindeca.

În zilele noastre medicii și-au dezvoltat o metodă definită- ei urmăresc destinul părinților, a familiei, a străinilor precum și a

Dar lumea prezentă este diferită. Durerea, melancolia, calamitățile, răul cauzează amărăciuni interne, în timp ce corpul primește ofense din exterior; mai mult, există nepăsare pentru legi și pentru cele patru sezoane; există nesupunere și rebeliune și există cei care violează datinile și tot ceea ce este propice în timpul frigului iernii și a arșiței verii. Reprimarea este în zadar. Influențele rele lovesc de dimineața până seara, ele vatămă cele cinci viscere, oasele și măduva din interiorul corpului și în exterior ele vatămă mintea și reduc inteligența și rănesc de asemeni mușchii și carnea. De aceea bolile minore sunt hotărâte să devină grave și bolile serioase sunt hotărâte să aducă moartea. Astfel invocarea Zeilor nu mai este calea de tratament.

Împăratul a spus:

Aș vrea să fiu lingă o persoană bolnavă și să observ când lovește moartea. Apropierea sfârșitului vieții mă umple de curiozitate și întrebări. Aș vrea să știu dacă punctul morții poate fi clar stabilit ca lumina soarelui sau a lunii.

Ch'i Po a răspuns:

- Împărații antici țineau aspectul, culoarea pielii și pulsul în mare onoare. Savanții timpurii proclamau doctrina acestor indicații. În timpurile vechi savanții s-au aliat cu sistemul celor patru sezoane. El se baza pe aspectul feței și pe puls; ei au înțeles menirea lor.

Legendarii au amestecat apa, focul, lemnul, metalul și pământul, cele patru anotimpuri și cele opt vânturi, cele patru puncte cardinale, zenitul și nadirul, și le-au ținut ca inseparabile și constante. Ei au suferit transformări prin influențe reciproce mutuale și cineva ar fi putut observa puterea lor minunată și subtilă și le-ar fi putut ști trebuințele. Astfel dacă cineva vrea să cunoască înțelesul acestor forțe, acela le va afla expuse în aspectul feței și pulsului.

Aspectul feței corespunde soarelui; pulsul corespunde lunii. Aspectul feței suferă o schimbare în acord cu pulsul respectiv și a celor patru sezoane și această schimbare a fost ținută în cel mai mare respect de vechii împărați. Aici ei erau de acord cu Legendarii și astfel moartea era trimisă la mare depărtare, în timp ce viața era adusă aproape.

Când savanții epocii de mijloc tratau bolile ei foloseau apa fierbinte și tratamentul cu lichide pentru zece zile pentru a muta cele cinci boli ale amorțelii care erau aduse deasupra de cele opt vânturi. Când aceste zece zile de tratament nu terminau boala, ei prescriau cimbru și rădăcini de plante.

Și când tulpinile și rădăcinile rămăneau fără efect, cele mai bune crengi și cele mai îndepărtate rădăcini erau înghițite ca medicament și erau considerate ca lucrând la îndepărtarea influențelor rele.¹

Tratamentele în trecut erau diferite. Nu se bazau pe cele patru sezoane, nu existau cunoștințe despre soare și lună, nu exista nici o examinare a supunerii sau insubordonării la legile naturii. Pentru a elimina bolile fizice și a aduce sănătatea, bolile externe erau tratate cu acupunctură și bolile interne cu apă fierbinte, cu supe și medicamente lichide.

Munca medicală făcută neglijent și fără griji trebuie combătută deoarece o boală care nu este complet tratată poate ușor hrăni o altă boală sau poate provoca o revenire a unei boli mai vechi.

Împăratul Galben a spus:

- Mi-ar place să fiu informat despre doctrinele esențiale de vindecare.

¹ Wang Ping explică că cele cinci amorțeli sunt: cele de piele, de carne, de mușchi, de oase și de puls.

Rădăcinile și crengile din cele mai îndepărtate locuri trebuie fierte la foc mic sau prăjite în ulei.

- Cea mai importantă pretenție a artei vindecării este că nici o greșeală sau neglijență nu trebuie să apară. Nu trebuie să existe nici un dubiu sau vreo confuzie în analizarea aspectului și a pulsului. Acestea sînt maximele artei vindecării. Cînd cei care sînt rebeli la legile naturii au obținut putere, medicamentele preparate din cele mai puternice plante nu vor mai putea fi administrate, spiritul divin fiind deteriorat. Dacă cei rebeli vor fi înlăturați și înlocuiți de cei care respectă legile, toate practicile bune vor reveni la viață și se va atinge din nou TAO.

Cînd mințile oamenilor sînt închise și înțelepciunea nu poate pătrunde, oamenii rămîn legați de boală. Însă sentimentele și dorințele lor trebuie investigate și cunoscute, ele trebuie urmate și atunci devine vizibil că acei care au atins spiritul și energia sînt înfloritori și prosperi în timp ce ceilalți se ofilesc.

14. Tratat despre tratamentul cu apă fierbinte, medicamente lichide, drojdie de vin și vin dulce

Împăratul Galben a întrebat:

- Cum poate prepara ceva supă sau lichide clare și chiar drojdie de vin și vin dulce folosind cele cinci feluri de semințe?

Ch'i Po a răspuns:

- Trebuie folosit orezul nedecorticat expus la aburi. Tulpinile orezului nedecorticat vor servi pentru foc. Cînd fierberea orezului este completă, extractul va fi puternic.

Efectul este obținut prin mixarea produselor Cerului și Pămîntului, substanțe de bază în proporția adecvată. Deci dacă acest lucru poate fi făcut și plantele vor fi tăiate la momentul propice, poziunea va fi puternică.

Din timpuri străvechi Legendarii au prescris supe, lichide, drojdia vinului și vinul dulce ca medicamente, dar principalul accent a fost pus pe prepararea lor. Astfel, din vechime, aceste supe și medicamente lichide erau preparate dar nu erau înghițite ca medicament.

În timpurile de mijloc, cînd morala s-a deteriorat, aceste medicamente au fost luate pentru prima dată cînd influențele rele apăreau și ele lucrau efectiv.

Generația prezentă trebuie să respecte otrăvurile medicale care atacă bolile în interiorul corpului și trebuie să respecte acupunctura și tratamentul cu moxă, care tratează corpul exterior.

Împăratul a întrebat:

- Cînd corpul este epuizat și sîngele slăbit, este posibilă obținerea de rezultate bune?

- Nu, deoarece nu mai există energie de plecare. Aceasta este calea acupuncturii; dacă energia și vitalitatea omului nu-l împing înainte, boala lui nu mai poate fi tratată.

În zilele noastre vitalitatea și energia sînt considerate fundamentul vieții; pentru a le păstra înfloritoare, ele trebuie protejate și forța dătătoare de viață trebuie să le conducă. Cînd această forță nu mai poate suporta viața, fundamentul se dizolvă- și cum poate fi lecuită o boală cînd nu mai există energie spirituală în interiorul corpului?

Iată cum viața însăși poate fi începutul real al bolii!

Împăratul Galben a spus:

- Particulele mici intră prima dată în corp prin piele și toți medicii numesc acest grup de boli-"bolile încăpăținate". Dacă ele nu pot fi tratate prin acupunctură, nici un alt tip de medicină nu le va putea vindeca.

În zilele noastre medicii și-au dezvoltat o metodă delinută- ei urmăresc destinul părinților, a familiei, a străinilor precum și a

prietenilor apropiați. Ei înțeleg sunetele și zgomotele zilei cu urechile lor și ei observă culorile.

Ch'i-Po a spus:

- Boala este comparabilă cu o rădăcină; munca medicală este comparabilă cu cea mai bună creangă sau cu un far. Dacă această rădăcină nu este atinsă, influențele rele nu vor fi înfrinse.

Împăratul Galben a spus:

- Acei care nu ascultă de micile fracțiuni mai pot trăi, dar Yang-ul din interiorul celor cinci viscere este slăbit. Saliva și secrețiile lichide lucrează ca o margine pentru sufletul lor animal, care este slăbit. Spiritul este limitat în interior în timpul atacului aerului vătămător și distrugător care vine din afară. Corpul nu mai poate purta haine și să-și protejeze cele patru extremități. Astfel, disconfortul se poate muta în plămâni și intrarea forței dătătoare de viață este împiedicată în interior în timp ce corpul este neglijent în exterior. Cum poate avea efect o cură în aceste condiții?

- Cel mai cinstit tratament este să cântărești și să consideri cu grijă mișcarea. Chiar dacă ulcerează, cele patru extremități trebuie mișcate cu grijă, încet și îmbrăcate călduros. Medicul trebuie să critice și să corecteze greșelile din modul de viață al pacientului. Trebuie să restituie pacienților corpurile lor și să le deschidă anusul pentru a curăța organele cavitare și astfel secrețiile vor veni la timpul propice și vor servi cele cinci viscere care aparțin Yang-ului.

Vindecătorii trebuie să pună în ordine cele cinci viscere care sînt molatice, să le curățe și să le purifice. Atunci cu siguranță secrețiile vor produce viață și corpul va conține oase înfloritoare și carne, fără nici un ajutor. Ele toate se ajută și se protejează reciproc și astfel forța dătătoare de viață devine puternică și pașnică.

15. Tratat despre planurile prețioase

Eu iau în considerare gradul bolii, dacă este gravă sau nu, rară sau frecventă. Cînd vorbesc de bolile rare folosesc cel mai extrem efort în urmarea lui TAO. Eu fac discriminări între cele cinci culori și schimbările pulsului și iau în considerare dacă sînt rare sau obișnuite. Urmez TAO în ambele cazuri.

O dată spiritul întors din cale, el-ca o regulă- nu se va mai întoarce. Chiar dacă s-ar întoarce, el nu va îmbunătăți, de aceea mișcarea puterii naturii este pierdută. Importanța culorilor și a pulsului este mare, cu toate că aceste investigații trebuie făcute subtil.

Culoarea pacientului trebuie privită sus și jos, de la stînga la dreapta, fiecare parte este esențială. Cînd aspectul este luminos, pacientul trebuie tratat cu supe și medicamente lichide zece zile, apoi boala trebuie să dispară. Cînd aspectul este întunecat, pacientul trebuie tratat în aceeași manieră timp de 21 de zile. Cînd aspectul este foarte întunecat, pacientului trebuie să i se administreze drojdie de vin și licoare fermentată timp de 100 de zile. Cînd aspectul este tînr și proaspăt, (dar boala pacientului nu s-a terminat) tratamentul nu trebuie să depășească 100 de zile. Cînd pulsul este deficient și încordat și respirația întreruptă, va urma moartea. Cînd va exista o revenire a bolii și pulsul devine încet și vacant, moartea va surveni.

Pulsul drept al femeii indică dezordinea, pulsul ei stîng indică ordinea. Pulsul stîng al bărbatului indică dezordinea în timp ce pulsul lui drept indică ordinea.

Cînd apar schimbări serioase în Yang moartea apare și cînd ele apar în Yin tot moartea urmează, deoarece Yin-ul și Yang-ul se opun unul altuia. În vederea tratamentului medical trebuie

luat în considerare de asemeni că cele două forțe se pot ataca unele pe altele în ocazii neobișnuite sau chiar regulat. Astfel tot ceea ce se poate întâmpla trebuie prevăzut.

Când pulsul este stăpinit, apucat, apar amorțeli și schiopări, urmate de o variație a temperaturii corpului și frisoane. Când pulsul este insolat el va slăbi respirația și când respirația este micșorată ea va lovi în sînge. Insolția este comparabilă cu dezordinea în timp ce încetîncala este comparabilă cu ordinea.

Cînd cineva urmează metoda corectă pentru tratarea bolilor rare sau frecvente, el se bazează pe Marele Yin. Dacă nu poate fi învinsă în acest fel, boala devine încăpățînată și cînd este încăpățînată, urmează moartea. Dacă urmînd aceste metode, boala este învinsă, boala a fost ascultătoare și cînd este ascultătoare, pacientul revine la viață și activitate.

Cînd cele 8 vînturi și cele 4 sezoane înving moartea, ele restituie corpului statutul lui original. Dar cei care nu ascultă legile naturii nu primesc înapoi statutul lor original.

16. Tratat despre examinarea legilor de neschimbat ale morții

În prima și în a doua lună respirația crește a creat pămîntul; respirația pămîntului a creat omul și i-a animat ficatul; în luna a treia și a patra climatul crește a stabilit durabil pămîntul și climatul pămîntului a adus prima dată o formă definită pentru om și respirația i-a animat splina. În luna a cincea și a șasea climatul crește s-a dezvoltat și climatul pămîntului a ridicat omul și respirația i-a animat capul. În luna a șaptea și a opta Yin-ul, a început să omoare omul, în timp ce respirația i-a animat plămîni. În luna a noua și a zecea Yin-ul a început să se

consolideze și influențele subtile, care animă pămîntul au început să obstrucționeze respirația omului care acum i-a atins inima. În luna a unsprezecea și a douăsprezecea înghețul a congelat din nou pămîntul a cărui respirație s-a unit cu respirația omului în animarea rinichilor lui.

Dar primăvara străpunge și împrăstie înghețul și dispersează și sparge gheața. Stimulează de asemeni curgerea sîngelui și întreruperile lui. Sîngele este apoi indus să curgă între intervalele respirației, creînd astfel respirația.

Vara penetrează vasele de sînge așa că sîngele devine slăbit și încetează să circule. Și în timp ce circulația aerului este și ea obstrucționată, sînt dureri extreme și sînt aduse bolile care trebuie alungate.

Toamna penetrează piclea și asta este în acord cu legile naturii; pulsurile de sus și de jos lucrează asemănător; energia suferă o transformare și încetează să funcționeze.

Iarna penetrează mintea și distruge judecata și inteligența. Ceea ce a fost construit trainic acum este subminat și mintea este străpunsă.

Primăvara, vara, toamna și iarna, fiecare sezon are un efect particular și împreună au o metodă. Cînd primăvara are un efect stimulator, vara are un efect distribuitor. Disturbă respirația și cauzează imoralitate și licențiozitate, care în schimb, cauzează boli ale oaselor și măduvei, care nu pot fi tratate. Din această cauză omul nu se poate bucura de hrana lui și în consecință energia lui este redusă.

Cînd primăvara are un efect stimulator, toamna are un efect risipitor; face ca mușchi să se strîmbe și să se încovoie și forțele rebele vor forma un inel, astfel inducînd o tuse care nu va mai putea fi tratată, îi va fi speria și alarma pe oameni în timpuri specifice și îi va face să plîngă.

Cînd primăvara are un efect stimulator iarna distribuie influențele rele care devin manifeste în interiorul viscerelor și cauzează inflamații hidropice care nu pot fi tratate. Oamenii atinși astfel de boală vor avea o vorbire mormăită.

Cînd vara are un efect stimulativ, primăvara distribuie bolile care nu pot fi tratate și astfel oamenii devin indolenți.

Cînd vara are un efect stimulativ, toamna distribuie boli care nu pot fi tratate și astfel oamenii vor simți în interiorul inimii dorința de a nu vorbi despre temerile și problemele lor; sînt stăpîniți și înțeleghători.

Cînd vara are un efect stimulator, iarna distribuie bolile care nu pot fi tratate; ele reduc vitalitatea oamenilor deși ei sînt capabili de violente și furie.

Cînd toamna are un efect stimulativ, primăvara distribuie bolile care nu pot fi tratate și asta va cauza alarmă. Oamenii se simt plini, sînt neglijenți și uită ceea ce abia au început.

Cînd toamna are un efect stimulator, vara distribuie bolile care nu pot fi tratate și acest fapt mărește dorința oamenilor de a se așeza pentru odihnă și dorința lor de somn.

Cînd toamna are un efect stimulativ iarna distribuie bolile care nu pot fi vindecate cauzînd oamenilor dorința de a se întinde dar somnul lor este superficial, ei fiind conștienți.

Cînd iarna are un efect stimulativ, toamna distribuie bolile nevindecabile cauzînd oamenilor o permanentă sete.

În general toate stimulările afectează pieptul, mintea și stomacul și este bine să se evite ca ele să afecteze cele cinci viscere. O dată ce stimularea a penetrat inima, aceasta devine incercuită și rezultă moartea. Cînd stimularea penetrează splina rezultă moartea în cinci zile; cînd stimularea penetrează diafragma toate organele interne sînt vătămăte, bolile rezultate sînt dificil de tratat și după un an toți cei afectați vor muri cu siguranță.

Bolile curabile sînt situate în fiafragmă, în splină și în rinichi, dar dacă acest lucru nu este știut, boala va reveni.

Cînd toracele și burta sînt penetrate trebuie luate imediat măsuri pentru protejarea organelor căci această boală este curabilă.

Cînd acupunctura nu dă rezultate imediate, ea trebuie repetată. Acele trebuie aplicate în liniște și cu grijă extremă. Cînd sînt tratate inflamațiile, acele vor fi stimulate.

Cînd acupunctura este aplicată bolilor sîngelui, acele nu vor fi stimulate. Acesta este modul de a aplica acupunctura.

Cînd pulsul Marelui Yang cauzează sfîrșitul, pupila ochiului nu-și mai poate reveni și se întoarce în sus dar într-o direcție greșită, apar convulsii, culoarea ochilor este albă. Viața este întreruptă, apare transpirația și cînd energia s-a epuizat, apare moartea.

Cînd Micul Yang cauzează moartea, urechile nu mai aud, cele 100 de legături se relaxează complet, ochii sînt încercănați și nu mai văd, toate legăturile din interior se rup și într-o zi, pacientul este aproape mort. La început aspectul lui este verde, mai târziu se albește și atunci urmează moartea.

Cînd Yang-ul Absolut cauzează moartea, pacientul este foarte înspăimîntat, vorbește incoerent. Culoarea lui bate spre galben și arterele sînt pline, nu mai are nici o senzație și moartea vine.

Cînd Micul Yin cauzează moartea, dinții ies în afară și devin respingători, pîntecele se îngroașă și se închide, circulația se întrerupe și moartea urmează.

Cînd Marele Yin cauzează sfîrșitul, pîntecele se îngroașă și se închide, pacientul nu mai poate respira, apar gîșici și vomitisme. Rîgîitul este indiciul unui aer contrar și în acest caz culoarea feței este roșie. Cînd respirația devine imposibilă, culoarea

a

1

2

feței devine neagră, pielea și părul sînt uscate și moartea urmează.

Cînd Yin-ul Absolut cauzează moartea, pacientul simte arșiță în interiorul gîtului, are severe probleme de inimă, limba se încolăcește, devine poroasă și spongioasă, se contractă în sus și în jos, și moartea vine.

Accasta este povestea morții în legătură cu cele 12 meridiane principale.

CARTEA A CINCEA

17. Tratat despre importanța pulsului

Împăratul Galben a întrebat:

- Care este calea tratamentului medical?

Ch'i Po a răspuns:

- Calea tratamentului medical este consecvența. Tratamentul trebuie executat cu grijă la răsăritul soarelui, cînd respirația Yin-ului nu a început încă să se miște și cînd respirația Yang-ului nu a început încă să se difuzeze, cînd hrana și băutura nu au fost încă ingerate, cînd cele 12 meridiane principale sînt încă abundente și cînd vasele Lo sînt agitate complet; cînd vigoarea și energia nu sînt încă disturbate- acesta este timpul propice cînd trebuie examinat pulsul.

Trebuie simțit dacă pulsul este în mișcare sau liniștit, trebuie observate cu atenție cele cinci culori și cele cinci viscere, dacă sînt în exces sau în insuficiență, trebuie observate cele șase organe cavitare dacă sînt puternice sau slabe. Trebuie stabilit dacă corpul este înfloritor sau se deteriorează. Toate aceste tipuri de examinări trebuie folosite și combinate rezultatele lor căci numai atunci vom putea decide asupra speranței de viață a pacientului.

Pulsul este magazia singelui. Cînd bătăile pulsului sînt lungi și loviturile lui deosebit de prelungite, atunci constituția lui este bine reglată. Cînd bătăile pulsului sînt scurte și fără volum atunci constituția pulsului este în dezordine. Cînd pulsul este grăbit și conține șase bătăi la un ciclu de respirație atunci acest

fapt indică probleme de inimă; cînd pulsul este lung, bolile devin grave.

Cînd pulsul de sus este abundent atunci impulsul este puternic; cînd pulsul de jos este abundent acest lucru indică o îngrămădire de gaze în intestine și stomac (meteorism). Cînd pulsul este neregulat și tremurător și bătăile lui au loc la intervale neregulate, atunci impulsul de viață scade. Cînd pulsul este slab, mai mic, apoi neglijabil dar încă perceptibil, slab ca filamentul de mătase atunci impulsul vieții este mic. Cînd pulsul este mic și fin, încet și scurt ca zgîrirea unui bambus cu un cușit, acest lucru arată că inima este iritată și dureroasă.

Cînd forța pulsului este tulbure și culoarea deranjată ca o fințînă care bolborosește este semn că boala a intrat în corp și culoarea a devenit coruptă și constituția delicată. Și cînd constituția este delicată, ea se va rupe ca o coardă de vioară și pacientul va muri. De aceea este bine să fie înțeleasă forța celor cinci viscere.

Cei calificați și inteligenți observă fiecare creatură vie. Ei disting negrul de alb; examinează dacă pulsul este scurt sau lung- dacă acest lucru nu se întîmplă, trebuie pusă la îndoială calificarea examinatorului.

Cele cinci viscere care se află în interiorul corpului trebuie bine păzite. Cînd viscerele sînt înfloritoare, ele sînt pline de farfa dătătoare de viață și sînt capabilă să învingă vătămările și teama și tonurile emise sînt armonioase și similare acelor care vin din interiorul familiei- aceasta înseamnă că aerul din interiorul corpului este umed, că tonurile sînt delicate și fine și nu există zgomote- toate acestea înseamnă că forța vieții are supremație asupra bolii.

Cînd apa și izvoarele nu încetează să fugă, este ca și cum vezica urinară nu ar fi capabilă să rețină lichidul. Cei care sînt atenți la aceste funcții vor trăi, iar cei care neglijează aceste

funcții vor muri pentru că cele cinci viscere alcătuiesc fortăreața corpului.

Capul este casa calificării și inteligenței. Cînd capul omul este gol (lipsit de cunoștințe), acesta vede doar ceea ce este dedesupt și vitalitatea lui spirituală se va sparge.

Spatele este casa structurii toracelui. Cînd spatele este încovoiat, ca o consecință a ducerii de poveri, toracele va fi ruinat.

Șalele sînt casa rinichilor; cînd ei nu mai au peterea să transmită și să se schimbe, vor slăbi.

Genunchii sînt casa mușchilor. Cînd mușchii nu mai au elasticitate și nu se mai pot ridica sau contracta după voință, o cocoasă se va dezvolta și mușchii se vor deteriora.

Oasele sînt casa măduvei. Cînd cineva nu mai este capabil să stea drept sau să se plimbe o perioadă mai îndelungată de timp, oasele se vor deteriora, se vor lovi frecvent și omul va fi agitat.

Cînd vigoarea este păstrată, viața este în siguranță; cînd vigoarea este neglijent păstrată- acest lucru înseamnă moarte.

Cei care lucrează contrar celor patru anotimpuri și trăiesc în exces, au secreții insuficiente și le risipesc. Și în aceste condiții Yin-ul și Yang-ul nu vor mai corespunde unul altuia și boala care va rezulta va influența pulsul din centru.

Împăratul Galben a întrebat:

- Este influențat pulsul de cele patru anotimpuri? Cum se poate ști unde este localizată boala? Cum se pot cunoaște schimbările aduse de boală? Cum se poate ști dacă boala s-a instalat în interior sau în exterior?

Ch'i Po a răspuns:

- Păstrează în minte că puterea Cerului este mare și acest lucru poate schimba boala cu noroc în mai bine. În interiorul Universului la fel ca și în interiorul omului sînt transformări aduse de Cer și Pămînt și de interrelația Yin-ului cu Yang-ul.

Zilele calde ale primăverii conduc spre arșița verii și furia simțită toamna face drum uitării și compasiunii iernii. Această schimbare a celor patru sezoane influențează pulsurile de sus și de jos.

A regula interiorul este în acord cu primăvara; a avea în interior modelul de conducere este în acord cu vara; a te supune autorității este în acord cu toamna și în acord cu iarna este să cîntărești drepturile inerente.

Iarna durează 45 de zile și în acest timp influența Yang-ului este slabă în pulsul de sus și influența Yin-ului este slabă în pulsul de jos.

Vara durează 45 de zile și în acest timp influența Yin-ului este slabă în pulsul de sus și influența Yang-ului este slabă în pulsul de jos.

Yin-ul și Yang-ul își au perioadele specifice în timpul cărora ele influențează pulsul. Din asistența pe care și-o dau unul altuia în această perioadă, putem ști funcțiile pulsului. Aceste funcții cad în perioade stabilite și deci putem fi capabili să cunoaștem data morții.

Fără calificare nu este posibilă examinarea pulsului. Examinarea trebuie făcută după un plan și sistemul Yin-Yang servește drept bază de examinare. Cînd această bază este stabilită pot fi investigate cele 12 meridiane principale și cele cinci elemente care generează viața. Viața însăși urmează un model care a fost aranjat de cele patru anotimpuri.

Pentru a efectua un tratament nu trebuie comise erori împotriva legilor Cerului și Pămîntului pentru că ele formează o unitate. Cînd acest fapt este conștientizat de către cineva, acel cineva va cunoaște la fel de bine viața ca și moartea.

Muzica este alcătuită din cinci note muzicale, aspectul fizic este alcătuit din cele cinci elemente și pulsul este alcătuit din Yin și Yang. Cînd Yin-ul este înfloritor apar coșmaruri cu tre-

ceri prin apă, fapt care cauzează teamă; cînd Yang-ul este înfloritor vor apare vise cu incendii mari. Cînd amîndouă sînt înfloritoare vor apare vise în care aceste forțe se vor distruge reciproc. Cînd pulsul de sus înflorește, vor fi vise despre zboruri (planări). Cînd pulsul de jos este înfloritor vor fi vise despre căderi de la înălțime. Cînd cineva este saturat de hrană va avea vise în care va ceda din surplusul interior; cînd cineva este flămînd sau epuizat visele vor fi despre metoda de a obține ceea ce lipsește.

Plenitudinea plămînilor produce visuri triste. Dacă în realitate sînt în preajmă o mulțime de insecte mici se va visa despre colectarea lor. Cînd insectele din preajmă sînt mari, visele vor arăta despre izbirea lor una de alta, vătămarea și distrugerea lor.

Simțirea pulsului trebuie făcută cu mare atenție. Atunci cînd pulsul este încet și tăcut, el lucrează ca protector și gardian. În zilele primăverii pulsul este superficial ca lemnul plutind pe apă sau ca peștele care alunecă ușor printre valuri. Vara pulsul din interiorul pielii este mișcător și ușor și peste tot este un exces de creație. Toamna, insectele amorțite, înțepenite de dedesuptul pielii vor să iasă afară. Iarna, aceste insecte amorțite sînt în jurul osului, liniștit și delicat ca un nobil rezident în palatul său.

De altfel se spune că cei care vor să cunoască corpul interior simt pulsul și au astfel fundamentul pentru diagnostic. Acei care vor să cunoască exteriorul corpului observă moartea și nașterea.¹

¹ Wang Ping explică astfel:

- a cunoaște exteriorul corpului înseamnă a cunoaște culoarea pielii și aparența; pentru asta se folosesc cele cinci culori pentru diagnosticul morții sau al nașterii.
- a cunoaște interiorul înseamnă a cunoaște pulsul și respirația-acesta este principiul diagnosticului.

Dintre cele cinci culori și puls, simțirea pulsului este cel mai important lucru în stabilirea diagnosticului.

Când pulsul inimii bate viguros și loviturile sînt deosebit de prelungi (pulsul mîinii) boala corespondentă face ca limba să se încolăcească și pacientul să nu fie în stare să vorbească. Când bătăile pulsului sînt moi și împrăștiate ca florile de salcie împrăștiate de vînt este potrivit să se disperseze încercuirea bolilor corespondente.

Când pulsul plămînilor bate viguros și lung, boala corespondentă produce sînge în spută. Când bătăile pulsului sînt moi și împrăștiate bolile corespunzătoare produc torrente de transpirație care nu pot fi absorbite și se revarsă din nou.

Când pulsul ficatului bate viguros și lung și cînd culoarea nu este verde-cenușie, bolile corespondente produc o senzație de cufundare, astfel că acel cineva este fatalmente copleșit și sîngele din interiorul coastelor coboară părăsind oamenii în durere și slăbiciune. Când bătăile pulsului sînt moi și împrăștiate și culoarea este luminoasă și lucioasă, boala corespondentă reclamă lichide din abundență, setea este violentă și schimbările suferite de carne și de piele sînt transmise în exterior prin stomac și intestine.

Când pulsul stomacului bate viguros și lung și culoarea este spre roșu, boala corespondentă cauzează încovoieri sau ruperi de coaste. Când bătăile pulsului sînt moi și împrăștiate bolile cauzează dureri mari în timpul ingerării hranei.

Când pulsul splinei bate viguros și lung și culoarea bate spre galben, bolile corespondente produc respirații scurte și forța de viață este redusă. Când bătăile pulsului sînt moi și împrăștiate și aspectul nu este lucios și luminos, bolile corespondente produc inflamații ale coccisului și picioarelor care dau un aspect ca și cum ar conține apă.

Cînd pulsul rinichilor bate viguros și lung și aspectul este galben și roșu, bolile corespondente produc o poziție încovoiată. Cînd bătăile pulsului sînt moi și împrăștiate, bolile rezultate cauzează o reducere a singelui care devine incapabil să se miște.

Cînd pulsul inimii este iute numele bolii este "ruptură a inimii"¹ și este localizată în intestinul subțire unde boala devine vizibilă.

Inima lucrează ca o sită a ușii unei cămări; intestinul subțire lucrează ca mesager, de aceea se spune că intestinul subțire este locul unde boala se manifestă.

Cînd pulsul stomacului este plin și tensionat, superficial, el indică inflamații hidropice; cînd pulsul este gol, încet și comprimat, el indică o scurgere.

Împăratul Galben a întrebat:

- Cum poate fi descris procesul de îmbolnăvire și schimbările pe care le produce?

- Cele opt vînturi și vremea sînt cele care cauzează frisoanele și febra. Bolile produse de extenuare cauzează slăbirea diafragmei. Astfel, deși oamenii mănîncă suficient, ei rămîn slabi.

Acrul apăsător sau vremea contrară cauzează nebunie; vînturile constante cauzează incapacitatea de a reține mîncarea, hrana rămînînd nedigerată; vînturile abundente cauzează boli în interiorul pulsului, aducînd ulcere și dureri (inflamații). Transformările și schimbările aduse de boală nu pot fi învinse sau enumerate.

Împăratul Galben a întrebat:

- Pot fi calmate ulcerele, inflamațiile, mușchii contractați și oasele dureroase? Mai poate fi prezervată viața?

¹ Această boală este cunoscută sub numele de anghină pectorală.

- Inflamațiile cauzate de îngheț aparțin schimbărilor aduse de cele opt vânturi. Ele aparțin bolilor cauzate de cele patru sezoane și pot fi tratate.

Cînd există dovada că pulsul este redus și aspectul nu este violat, atunci boala este recentă; cînd pulsul nu este încă disonant și aspectul este afectat atunci boala este cronică. Cînd și pulsul și aspectul sînt modificate și atunci boala este cronică. Cînd pulsul și aspectul sînt în mod egal nedisturbate, atunci boala este recentă.

Cînd pulsul ficatului și rinichilor coincid și culorile în relație sînt azurii și roșii, bolile corespondente sînt vătămătoare și destructive. Sîngele care este invizibil ajunge la sfîrșit și sîngele care este vizibil este atît de lichid că dă impresia că se scurge ca apa.

Pulsurile interioare ale brațelor denotă starea regiunilor adiacente, a coastelor scurte. Pulsurile exterioare ale brațelor denotă starea rinichilor. Cînd pulsurile brațelor sînt examinate pentru interior ele indică ce se întîmplă cu stomacul. Pulsul exterior al brațului stîng arată starea ficatului în timp ce pulsul stîng interior indică starea diafragmei. Pulsul periferic drept indică condiția stomacului și pulsul drept interior starea splinei. Mai mult, pulsul drept de sus exterior indică ce se întîmplă în torace iar pulsul stîng de sus denotă condiția inimii. Pulsul stîng de sus interior indică starea mijlocului toracelui.

Fața este examinată pentru a stabili condiția ei. Spatele este examinat pentru a obține informații despre starea lui. Înaintea terminării examinării sînt controlate starea toracelui și interiorul gîtului, intestinul subțire, talia, șalele, coapsele, genunchii și tibia.

Cînd pulsul este dens, greoi și larg, conținutul lui de elemente Yin este insuficient și există un surplus de elemente Yang care cauzează febra în interiorul corpului.

Cînd o boală și-a făcut apariția și se vindecă foarte încet și pulsul de sus este plin și larg și pulsul de jos este gol și încet-aceste simptome indică nebunia. Cînd boala care a venit se tratează greu și cînd pulsul de sus este încet și gol și pulsul de jos este plin și larg- acest fapt indică influențe rele. Astfel Yang-ul suferă influențe rele în interiorul corpului.

Cînd bătăile pulsului sînt greoaie, pacientul trebuie examinat cu atenție deoarece regiunea Micului Yin este revoltată. Cînd pulsul bate greoi și pe fondul unei examinări este găsit împrăștiat și neregulat, acest fapt indică frisoane și febră. Cînd pulsul bate ușor și curgător, dar de asemeni împrăștiat și neregulat, acest fapt indică amețeli și viziuni estompate și oamenii pot cădea fără vlagă.

Cînd toate bătăile pulsului sînt ușoare și curgătoare și nu iuși, atunci toate bolile își au originea în regiunea Yang-ului, fapt care indică febra.

Cînd bătăile pulsului sînt mici și greoaie atunci bolile își au originea în regiunea Yin-ului și acest fapt indică oase dure-roase. Cînd pulsul este calm și liniștit, boala este indicată de pulsul piciorului.

Cînd boala este indicată de pulsul Yang-ului urina și scaunul vor conține puroi și sînge.

Cînd pulsul este fin, încet și scurt, există un exces de Yang iar cînd pulsul este alunecos ca o pietricică rostogolindu-se într-un bazin, există un exces Yin.

Cînd există un exces Yang corpul este fierbinte și febril, fără transpirație. Cînd există un exces Yin, corpul transpiră mult, există frisoane și o stare de frig.

Cînd se simte în interior pulsul care indică exteriorul și cînd acest puls nu indică exteriorul, există o acumulare păgubitoare în interiorul inimii și stomacului.

Cînd cineva simte în exterior pulsul care indică interiorul și cînd acesta nu indică interiorul, corpul este febril și fierbinte. Cînd pulsul se simte la o cotă foarte înaltă și nu coboară, acest fapt indică că șalele și picioarele sînt într-o condiție proastă. Cînd pulsul atinge cota cea mai de jos și nu urcă, acest fapt indică o durere în interiorul capului și gîtului.

Dacă puterea pulsului oaselor este mică, acest lucru indică dureri de șale și de coloană și corpul suferă de amorțeli.

18. Tratat despre manifestarea sănătății la om

Împăratul Galben a întrebat:

- Din ce este constituită starea de sănătate?

- Omul expiră pe o bătaie de puls și inspiră de asemeni pe o bătaie de puls. Inspirația și expirația determină bătaia pulsului. Cînd sînt cinci mișcări respiratorii pe o bătaie de puls, înseamnă că există intercalată o extramișcare aducînd respirația adîncă a unei persoane bine- echilibrate și sănătoase. Această persoană nu este afectată de boli.

Cei sănătoși trebuie să îi antreneze și să-i trateze pe cei bolnavi pentru că cei care vindecă trebuie să fie liberi de boli. Pacienților trebuie să li se amelioreze respirația iar cel care îi tratează trebuie să slujească drept exemplu:

Cînd o persoană expiră pe trei bătăi ale pulsului și inhalează pe trei bătăi ale pulsului și cînd pulsul încheieturii mîinii indică febră se poate vorbi de boli calde.

Cînd pulsul încheieturii mîinii nu indică febra și pulsul este alunecos se poate vorbi de boli cauzate de vînt.

Cînd bătăile pulsului sînt mici și încete vorbim de amorțeli.

Cînd o persoană are o expirație pe patru mișcări ale pulsului de deasupra acest fapt indică apariția morții.

Cînd pulsul se întrerupe și nu se extinde, de asemeni urmează moartea.

Cînd pulsul se deconectează abrupt sau se accelerează subit, urmează moartea.

Respirația neîntreruptă și regulată este a unei persoane sănătoase, cu un stomac sănătos, căci stomacul cauzează respirația regulată și constituția fermă a unei persoane lipsite de boli. Cînd o persoană nu are respirație în stomac, el este descris ca fiind în dezordine și cei aflați astfel, trebuie să moară.

Primăvara pulsul stomacului trebuie să fie fin și delicat, asemănător corzilor unui instrument muzical. Dacă strunele sînt atinse prea frecvent, stomacul va funcționa intermitent și bolile rezultate vor afecta ficatul. Dacă strunele dau un singur ton, stomacul își încetează funcționarea și rezultă moartea. Cînd stomacul are un defect va apare o boală în timpul toamnei. Cînd defectul sau deformația este mare, boala va lovi imediat.

Toate viscerele dau în ficat. Astfel, ficatul adăpostește forța vieții, a mușchilor și a membranelor subțiri.

În vară, bătăile pulsului stomacului trebuie să fie asemănătoare unui fin ciocănel- atunci există sănătate și echilibru.

Cînd ciocănelul bate prea greoi stomacul lucrează insuficient și o boală de inimă va rezulta. Cînd există o singură bătaie de ciocănel, stomacul și-a oprit funcționarea și urmează moartea. Cînd stomacul conține pietre, boala își va face apariția în iarnă. Cînd pietrele sînt mari, boala va izbucni imediat.

Viscerele comunică complet și sînt strîns legate prin circulație de inimă și de sîngele stocat de inimă și astfel sîngele umple pulsul cu forța vieții.

În timpul lungii veri, pulsul stomacului trebuie să fie moale și slab- aceasta este starea de sănătate și echilibru. Dar când este prea slab, stomacul funcționează insuficient și de aici rezultă boli ale splinei. Când pulsul este moale și slab și sunt de asemeni pietre în stomac, boala își va face apariția în iarnă. Când pulsul este foarte slab, boala va lovi imediat.

Viscerele umplu splina cu umiditate- astfel splina adăpostește forța vitală a cărnii.

Toamna pulsul stomacului trebuie să fie mic și aspru. Aceasta este starea de echilibru. Dar când pulsul este prea aspru, stomacul funcționează insuficient și va rezulta o boală de plămîni. Când pulsul este aspru de tot va rezulta moartea. Când pulsul este aspru dar încordat ca și strunele unei lăute, boala va lovi primăvara. Când bătăile pulsului sînt asemănătoare corzilor prea încordate ale unui instrument muzical, atunci boala va lovi imediat. Plămîinii sînt viscerele situate cel mai sus în corp și fac sîngele și esențele vitale să circule liber apărînd și protejînd Yin-ul și Yang-ul.

Iarna pulsul stomacului trebuie să fie mic și asemănător unei pietre- aceasta este starea de sănătate și echilibru. Când este prea mult ca o piatră, stomacul funcționează insuficient și o boală de rinichi va apare. Când el sună ca o piatră solitară, stomacul încetează să funcționeze și va rezulta moartea. Când pulsul este ca piatra dar de asemeni seamănă cu lovitura unui ciocan, boala își va face apariția în vară. Când sunetul comparabil cu bătăile unui ciocan este prea puternic, boala se va dezvoltă imediat.

Viscerul situat cel mai jos este rinichiul- astfel rinichii adăpostesc forța vitală a oaselor și măduvei.

Marile artere (vasele L0) ale stomacului sînt descrise ca *tre-ceri goale* creînd o conexiune cu vasele plămînilor care coboară de-a lungul pieptului stîng. Deplasarea acestor vase corespunde

cu cea a pulsului în suportarea forței vitale. Când tusea este multă și respirația este problematică, respirația este desori întreruptă- în acest caz se va dezvoltă o boală în interiorul stomacului cauzînd coagularea și iritarea prin acumularea hranei. Aceasta nu va putea trece și va rezulta moartea. Mișcarea vaselor dedesuptul pieptului servește la suportarea forței vitale și la ocrotirea ei.

Cînd pulsul din interiorul mîinii este scurt și fără volum rezultă o durere de cap. Cînd pulsul este prea prelung, vor rezulta dureri în picioare și tibie. Cînd pulsul scormonește și lovește în sus, rezultatul este o durere de spate și de umăr. Cînd pulsul este adînc ca o piatră azvîrlită în apă și viguros va rezulta o boală în interiorul corpului. Cînd pulsul este superficial ca o bucată de lemn plutind pe apă și abundent, atunci va rezulta o boală în exteriorul corpului.

Cînd pulsul încheieturii mîinii este adînc și slab vor apare frisoane și febră și chiar rupturi de intestine și dureri în intestinul subțire. Cînd pulsul este adînc și violent înseamnă că există o congestie sub coaste și în interiorul stomacului sînt acumulări rele localizate transversal care cauzează dureri. Cînd pulsul este adînc și respirația scurtă, vor fi frisoane și febră. Cînd pulsul este abundent, alunecos și viguros se spune că boala afectează corpul extern; cînd pulsul este mic, lung și tensionat, viguros, boala afectează corpul intern. Cînd pulsul este mic, slab și fin, înec și scurt, acest fapt indică o boală cronică. Cînd pulsul este alunecos și superficial și de asemeni grăbit, va apare o boală nouă.

Cînd pulsul este iritat înseamnă că există o dificultate în respirație și dureri în intestinul subțire. Cînd pulsul este alunecos înseamnă că cele opt vînturi lucrează. Cînd pulsul este mic și fin înseamnă că există amorțeli. Cînd pulsul este leneș ca ramurile salciei legănate de o ușoară briză și alunecos ca o pietri-

cică rostogolindu-se în bazin înseamnă că există o febră care macină în interiorul corpului. Când pulsul este abundent dar tensionat, greu și plin ca o coardă, înseamnă că vor apare umflături hidropice.

Când pulsul bate în acord cu Yin-ul și Yang-ul cursul bolii se schimbă către vindecare, terminându-se, dar când pulsul bate în opoziție cu Yin-ul și Yang-ul boala se înrăutățește. Când pulsul urmărește ascultător cele 4 sezoane nu vor vi boli, dar când pulsul nu bate în acord cu cele 4 anotimpuri, el nu se va extinde spre regiunile dintre cele 5 viscere și vor rezulta boli dificil de tratat. Când culoarea brațelor tinde spre gri-verzui se spune că pulsul este golit de sînge.

Când pulsul încheieturii mîinii este încet, leneș și mic se spune că el trebuie desfăcut, dizolvat și îmbunătățit. Când pulsul este abundent se spune - corpul este golit de sînge. Când pulsul încheieturii mîinii este mic și pulsul în general este alunecos există un exces de sînge. Când pulsul încheieturii mîinii este slab și pulsul în general este subțire (firav) există o scurgere în posteriorul pacientului. Când pulsul general și cel al încheieturii mîinii, în particular sînt grosolane și aspre (pietroase) există o arșiță continuă care indică febră în interiorul corpului.

Cînd în relație cu ficatul, trunchiul celest *keng hsin*¹ devine vizibil acest lucru înseamnă moarte.

Cînd în relație cu inima trunchiul celest *jen kuei*² apare acest lucru înseamnă moarte.

Cînd în relație cu splina trunchiul celest *chia i*³ devine vizibil acest fapt înseamnă moarte.

¹

² JEN KUEI ține de elementul apă dar inima este conectată la elementul foc.

³ CHIA I ține de elementul lemn dar splina este conectată la elementul pămînt.

Cînd în relație cu plămîinii trunchiul celest *ping ting*¹ devine vizibil înseamnă moarte.

Cînd în relație cu rinichi trunchiul celest *wu chi*² devine vizibil înseamnă moarte.

Aceste fapte denotă că toate viscerele pot cauza moartea.

Cînd mișcarea pulsului gîtului este abundentă apar tusea și respirația problematică- despre această boală se spune că a fost cauzată de apă.³

Cînd în interiorul ochiului este o inflamație mică ca un vierme de mătase adormit se spune că boala a fost cauzată de apă.⁴

Cînd urina este roșie-galbenă deși pacientul este relaxat, acest fapt indică hepatită și ulcere.⁵

Cînd o persoană simte foame deși tocmai a terminat de mîncat, acest fapt indică ulcer stomacal. Cînd fața se umflă cauza este vîntul.⁶ Cînd picioarele și genunchii se umflă cauza este apa. Cînd ochii sînt galbeni hepatita este prezentă în corp.

Mîna femeii aparține regiunii Micului Yin. Cînd mișcarea pulsului ei este mare, ea este însărcinată. Pulsul poate indica dacă pacientul se supune sau nu legilor celor patru anotimpuri, dacă există sau nu simptome ascunse. Dacă pulsul este subțire primăvara și vara și superficial și larg toamna și iarna, este clar că pacientul este în dezacord cu cele patru sezoane.

¹ CHIA I ține de elementul lemn dar splina este conectată la elementul pămînt.

² WU CHI ține de elementul pămîntului în timp ce rinichi sînt conectați la elementul apei.

³ WANG PING prin ridicarea vaporilor de apă.

⁴ Wang Ping-prin apa din interiorul stomacului.

⁵ Wang Ping-această boală este cauzată de rinichi și de febra din interiorul vezicii urinare.

⁶ Wang Ping-vîntul din interiorul stomacului.

Pulsul poate fi liniștit și calm chiar dacă există o boală și febră; chiar dacă există scurgeri și pierderi de sânge, pulsul poate fi plin și larg. Boala este în interior când pulsul este gol și încet și ea se află în exterior când pulsul este mic, fin și încă viguros. Toate bolile cauzate de opoziția față de cele patru anotimpuri-sînt dificil de tratat și vindecate. Omul folosește apa și sămînța ca bază a existenței sale astfel că lipsa lor îi duce la moarte.

Cînd pulsul nu este revigorat de stomac, omul moare. Acele pulsuri care nu sînt revigorate de stomac cu totul obțin sprijinul viscerelor dar nu și forța vitală a stomacului. Cei care sînt privați de forța vitală a stomacului au un puls al ficatului care nu este încordat ca o strună muzicală și un puls al rinichilor care nu este greoi și pietros.

Pulsurile regiunilor Micului Yin sună apropiat la început dar apoi ele se schimbă brusc către sunete mai depărtate; ele sînt scurte la început apoi se schimbă în sunete mai lungi.

Pulsurile regiunilor Yin-ului Absolut sînt superficiale și largi și de asemeni scurte și fără volum. Ele lovesc degetul clar și îl părăsesc repede.

Cînd omul este liniștit și sănătos pulsul inimii curge și se leagă ca perlele unui șirag- în acest caz putem vorbi de o inimă sănătoasă.

Vara, forța dătătoare de viață a stomacului este privită drept originea vieții.

Cînd omul este bolnav, pulsul inimii se precipită și palpită. Cînd palpitația este continuă și sare din interior și bătăile pulsului sînt greșite și mici, putem vorbi de o inimă bolnavă.

În punctul morții, pulsul inimii curge în față, dar el este cu lipsuri și slab în spate, apoi stă calm ca și cum ar fi împiedicat de o agrafă- putem vorbi în acest moment de moartea inimii.

Cînd omul este liniștit și sănătos, pulsul plămînilor vine calm și liniștit. Cînd el este liniștit ca semințele unui ulm putem vorbi de plămîni sănătoși.

Toamna, forța dătătoare de viață a stomacului este considerată sursa vieții.

Cînd omul este bolnav, pulsul plămînilor se mișcă dar nu urcă și nici nu coboară ca aripile unui pui- atunci putem vorbi despre plămîni bolnavi.

În punctul morții pulsul plămînilor se mișcă ca un obiect care plutește fără substanță, ca firele de păr bătute de vînt- atunci putem vorbi de moartea plămînilor.

Cînd omul este liniștit și sănătos pulsul ficatului bate moale și slab ca și cum cineva ar măsura adîncimea cu un băț lung de bambus subțire fără a-l înclina. Atunci vorbim de un ficat sănătos.

Primăvara, forța dătătoare de viață a stomacului este considerată fundamentul vieții.

Cînd omul este bolnav, pulsul ficatului se mișcă plin și este larg, lung și tensionat superficial și se simte la o presare ușoară și slabă, dar de asemeni este alunecos ca un sunet de nuiele lungi de bambus legate împreună. Atunci ficatul este bolnav.

În punctul morții pulsul ficatului se mișcă cu o viteză și o putere mărită ca un arcuș lung și nou al unui instrument muzical.

Cînd omul este liniștit și sănătos pulsul splinei curge moale, venind împreună și căzînd într-o parte ca un pui călcînd pămîntul.

Vara, forța dătătoare de viață a stomacului este considerată baza vieții.

Cînd omul este bolnav, pulsul splinei se mișcă plin și este larg, lung și încordat superficial și există un surplus de bătăi ale pulsului ca un pui ridicîndu-și picioarele.

În punctul morții, pulsul splinei se mișcă brusc și puternic ca pliscul unei păsări sau ca pintenul cocoșului sau ca torențele de apă.

Cînd omul este liniștit și sănătos, pulsul rinichilor curge ca și cînd ar palpita și ar fi obosit, ca și cînd ar fi alternativ repressat și conectat foarte ferm.

În iarnă forța dătătoare de viață a stomacului este considerată originea vieții.

Cînd omul este bolnav, pulsul rinichilor curge ca și sunetul făcut prin atingerea fibrelor întinse de fasole și puterea este mărită.

În punctul morții pulsul rinichilor curge și se manifestă ca și smulgerea unei corde strîmbe sau ca ruperea degetelor pe piatră. Aceasta este moartea rinichilor.

C A R T E A A Ș A S E A

19. Tratat despre mecanismul prețios al viscerelor

În primăvară pulsul este cel al ficatului. Lemnul este elementul estului. Primăvara este anotimpul creației și al ființelor, de aceea respirația lor este încă moale și slab curgătoare; pulsul lor este încet și alunecos, se țin verticali și corecți. Se află în proces de creștere. Cînd condiția lor este opusă atunci sînt bolnavi.

Dacă respirația lor se mișcă adînc și puternic, aceasta se poate numi exces și dincolo de limitele propice, boala este destinată să urce pe exterior. Dar dacă respirația nu vine adînc dar delicat, se poate spune că este inadecvată și boala a ajuns în interiorul corpului.

Împăratul Galben a întrebat:

- Ce se poate întîmpla dacă există un exces de acțiune a pulsului primăvara? Va ataca atunci boala întregul sistem?

Ch'i Po a răspuns:

- Excesul cauzează uitarea a ceea ce este propice și bun și omul devine nepăsător. Nepăsarea îl face să se comporte ca și cum n-ar mai vedea și el cade pradă nebuliei. Și chiar dacă acest lucru nu se întîmplă, el va avea dureri în torace, dureri care-i vor înnoia spatele, afectîndu-i ambele părți și subțiorile.

Vara pulsul este cel al inimii; focul este elementul sudului. Toate lucrurile în creație înfloresc și cresc și de aceea respirația

tuturor creaturilor este abundentă la venire și descrește la plecare și astfel se spune că este ca bătaia unui ciocan. Când condiția este în opoziție atunci există boală.

Împăratul Galben a spus:

- Ce-mi poți spune despre condiția opusă?

- Dacă respirația lor vine în plenitudine și pleacă la fel de încărcată, atunci acest lucru poate fi numit exces și dincolo de limitele propice, boala va urca pe exterior. Dar dacă respirația nu vine încărcată și pleacă în condiție opusă atunci se poate spune că este insuficientă și boala a atins interiorul corpului.

Împăratul Galben a întrebat:

- Ce se va întâmpla când există un exces a acțiunii pulsului în vară? Va afecta boala întregul sistem?

- Excesul cauzează arșița corpului și dureri în piele și oase; corpul va fi gradat inundat și incapabil să trăiască, vor fi probleme de inimă; tusea și scuipatul vor apare deasupra în timp ce jos respirația vieții curge afară.

Toamna pulsul este cel al plăminilor și metalul este elementul vestului. Toate lucrurile în creație se apropie de seceriș, de perfecțiune și împlinire. De aceea respirația curge încet și superficial. În timp ce respirația vine grăbită și pleacă împărșiată, putem spune că este superficială. Dar dacă condiția este în opoziție, atunci putem spune că există boală.

Dacă respirația vine grosolană și inima bate viguros, în timp ce amândouă depind de pulsul încet, atunci putem numi acest lucru exces și boala va urca pe exterior. Dar dacă respirația vine grosolană și cu toate acestea slabă, aceasta înseamnă că este inadecvată și boala a ajuns în interiorul corpului.

Excesul cauzează probleme în timpul respirației și în consecință spatele va provoca dureri mari și va fi febră, acțiuni care vor face corpul impropriu vieții. El va fi obligat să gâfâie în timpul inspirației și expirației și din cauză că forța respirației este

redușă, el va tuși. Astfel, poate fi observat că deasupra singele este secretat cu respirația și poate fi perceput sunetul tipic al bolii.

Iarna pulsul este cel al rinichilor și apa este elementul nordului. Toate lucrurile în creație sunt închise. Deci, respirația vine din adânc, din interior și lovește afară puternic și astfel se spune că este bine reglată. Când condiția este în opoziție, omul este bolnav.

Dacă respirația vine ca o pocnitură a degetelor pe piatră, putem numi acest lucru exces și boala va urca pe exterior. Dar dacă respirația vine prea frecvent atunci este inadecvată și boala a atins interiorul corpului.

Excesul cauzează relaxarea coloanei vertebrale și a acțiunii pulsului și vor fi dureri. În timp ce capacitatea de respirație este redusă, nu va exista dorința de comunicare și asta îl va face impropriu vieții cauzând neîncredere anxioasă, care este similară unei boli. Lipsa și foamea se declanșează în interiorul coastelor, există dureri în interiorul intestinului subțire și de asemenea, chiar dacă omul este plin, există mici transformări în urină.

Pulsul splinei este conectat cu elementul pământului. Splina este un organ solitar dar el poate iriga celelalte patru organe (ficat, inimă, plămâni și rinichi) care sunt alături.

Când splina este într-o stare excelentă nu este nimic de perceput. Dar când se află într-o stare rea, poate fi ușor detectat. Atunci pulsul splinei bate ca instabilul nisip mișcător al apei și poate fi descris ca excesiv și boala este la exteriorul corpului. Dar când el sună ca ciupitura pliscului unei păsări, atunci este insuficient și boala a penetrat în interiorul corpului.

Împăratul Galben a spus:

- Maestrul a descris splina în acțiunea sa ca un organ solitar localizat în centru, ca și pământul care irigă cele patru organe.

care sînt localizate în apropiere. Cînd splina lucrează excesiv, nu este bine, vor fi atunci toate organele afectate de boli?

- Excesul îl face incapabil pe om să-și ridice cele patru membre și acest fapt face ca cele nouă orificii ale corpului să nu mai comunice unul cu altul în scurt timp, atunci se poate spune că impulsul viscerelor a devenit abundent sau violent.

Împăratul s-a înfiorat apoi s-a ridicat, a plătit ofrande și s-a închinat spre pămînt, apoi a spus:

- Ce bine că acum știu esențialul despre puls, destinul final a tot ce aparține Cerului. Cele cinci culori și schimbările pe care pulsul le poate aduce pot fi prevăzute și calculate. Și este ciudat și minunat că TAO, calea dreaptă este în fiecare dintre ele și le combină într-un singur întreg!

Cînd puterile spirituale sînt depășite și transmise, ele nu se mai întorc pentru mult timp; și cînd ele se întorc, nu mai pot fi transmise și atunci puterile de mișcare sînt pierdute în univers. Pentru a îndeplini destinul, omul trebuie să meargă dincolo de ceea ce este aproape de mină și să considere aceste lucruri neînsemnate.

Cele cinci viscere primesc impactul forței dătătoare de viață de la cei care le guvernează și ele o trec acelor pe care le subjugă. Forța lor de viață este acordată acelor pe care îi nasc, dar ele dau moartea acelor care nu pot depăși boala. Pe deasupra, moartea acordă preferință în mod natural acelor care au atins starea în care nu pot învinge bolile și astfel trebuie să moară. Aceasta înseamnă că viața în opoziție cu respirația vieții aduce moartea.

Cînd ficatul primește forța de viață de la inimă, ea este transmisă de acolo splinei, de unde este trecută rinichilor. Aici ea ajunge la punctul extrem, de aceea ea întâlnește moartea cînd ajunge în plămîni.

Cînd inima primește forța de viață de la splină, ea este transmisă plămînilor, apoi ficatului. Aici ea atinge limita extremă, de aceea întâlnește moartea cînd ajunge la rinichi.

Cînd splina primește forța de viață de la plămîni, ea este transmisă de aici rinichilor, care o trec inimii. Ea atinge aici punctul extrem, de aceea întâlnește moartea cînd ajunge în ficat.

Cînd plămîni primesc forța de viață de la rinichi, ea este transmisă ficatului și de aici transmisă splinei. Aici este punctul extrem așa că ea întâlnește moartea cînd ajunge în inimă.

Cînd rinichii primesc forța de viață de la ficat, ea este transmisă de acolo inimii, apoi trecută plămînilor. Aici este punctul ei extrem așa că întâlnește moartea cînd ajunge la splină.

Toate acestea reprezintă moartea adusă de procedee nenaturale. După o observare de o zi și o noapte și a celor cinci diviziuni, poate fi prevăzută moartea și viața și dacă moartea va lovi mai devreme sau viața va fi îndelungată.

Cele cinci viscere sînt în comunicare unul cu celălalt și se influențează reciproc și fiecare dintre viscere are unul care îi este secund. Cînd cele cinci viscere sînt bolnave, atunci fiecare se pasează celui care îi este inferior. Cînd cineva nu cunoaște metoda de tratament, atunci trei luni sînt ca șase luni, boala se va împrăști asupra celor cinci viscere și moartea va urma, deoarece este în acord cu natura, că boala se va transera acelor viscere care sînt inferioare și superioare, în ordine. De aceea se spune că vindecătorul trebuie să facă distincție între cele trei regiuni Yang și să fie atent la bolile lor de la început; și mai trebuie să facă distincție între cele trei regiuni Yin pentru a ști datele vieții și morții. Asta înseamnă că vindecătorul trebuie să cunoască limita de oboseală a viscerelor.

Vînturile rele contribuie la dezvoltarea a 100 de boli. Cînd vîntul prezent este rece și lovește omul, părul corpului se va de-

sprinde și pielea lui se va închide și omul va deveni febril și febril. În acel timp el poate transpira și astfel trimite afară influențele rele din interior.

Dar este de asemenea posibilă și paralizia adusă de dureri și inflamații. În acest timp trebuie aplicate lichide fierbinți și fier încălzi pe acele locuri, apoi se va utiliza focul sub formă de moxă pentru cauterizare și astfel se va aduce dispersarea vînturilor rele.

Dacă nu se tratează la timp această boală, ea va intra în corp și se va stabili în plămîni unde va produce tuse în tractul superior.

Dacă nu se vor trata plămîinii, atunci boala se va împrăști și va afecta ficatul, cauzînd dureri la ingerarea hranei. În acest timp urechea va fi iritată și dacă ficatul nu este tratat, boala se va extinde și asupra splinei, unde va cauza senzația de foame continuă, teamă și senzația de arsuri în stomac, o iritație a inimii și fața se va colora în galben.

În acest timp boala poate fi vindecată prin administrarea de medicamente și aplicarea de băi. Dacă acest tratament nu aduce vindecarea, splina va transmite boala rinichilor, primind numele de hernie. Intestinul subțire este victima. El devine febril și afectat de dureri și secrețiile albe își vor face apariția. Această boală va cauza de asemenea inflamații hidropice.

Încă boala mai poate fi vindecată prin administrarea de medicamente¹. Dacă tratamentul a dat greș, rinichii vor trece boala asupra inimii. Mușchii, tendoanele, nervii, arterele și

¹ Cititorul trebuie să înțeleagă că termenul de *medicamente* folosit aici se referă la medicamentele străvechi utilizate de chinezi, alcătuite din diferite otrăvuri, pulberi și plante medicinale și niciodată nu se referă la medicamentele chimice moderne. (N.T.)

vene se vor despărți unele de altele și boli acute se vor dezvolta, producînd convulsii.¹

În acest caz, dacă cauterizarea dată de moxa arzîndă și medicamentele nu dau rezultate, în zece zile va urma moartea, pentru că, după ce rinichii afectează inima, boala înaintează și retransmite infecția plămînilor unde devine manifestată prin frisoane și febră.

Ți cele cinci emoții pot cauza boli grave. Astfel, cînd bucuria este simțită, ea crează un gol mare și astfel forța rinichilor poate urca.²

Furia răsare din plenitudinea ficatului. Simpatia răsare din plenitudinea plămînilor. Teama eliberează impulsurile splinei. Îngrijirea eliberează impulsurile inimii. Acestea sînt căile emoțiilor și astfel bolile au 25 de posibile transformări în timp ce trec și se schimbă din nou. Pentru a împrăști a boală trebuie să o eliberezi, s-o multiplici și să o faci să vină în față.

Cînd omul îmbătrînește, oasele lui devin uscate și fragile ca paiul și carnea lui se lasă. În interiorul toracelui este prea mult aer rezultînd gîfială și respirație problematică; cînd el nu-și poate ușura natura și să se descotorosească de vapori și să-și miște intestinele, el va muri în timp de șase luni. Dar dacă acest lucru devine evident în pulsul plămînilor, această perioadă se va reduce la o singură zi.

Cînd omul nu-și mai poate ușura natura la bătrînețe va simți dureri în corp. Apoi vîrfurile umerilor și ceafa se vor contracta și

¹ Wang Ping spune: cînd rinichii nu lucrează suficient atunci nu este generată apa, ca urmare, mușchii devin uscați și tremurători și de aceea se despart unii de alții.

² Wang Ping- bucuria este emoția inimii care influențează apoi plămîinii, lăsînd inima neprotejată-astfel influenței rinichilor l se permite să vină în față.

moartea va rezulta în decurs de o lună. Dar când acest lucru devine evident în pulsul inimii, perioada se va reduce la o zi.

Când omul îmbătrânește și oasele devin uscate și fragile ca paiul, carnea se lasă și este prea mult aer în torace și dureri în stomac; există o senzație inconfortabilă în inimă, ceafa gâtului și vârful umerilor sunt contractați, corpul arde de febră, oasele se desprind și se întind goale de carne și ochii sunt umflați și lăsați. Când apoi, pulsul ficatului poate fi văzut, dar ochii nu mai pot recunoaște pentru mult timp, moartea va lovi. Limita vieții omului poate fi percepută când omul nu-și mai poate învinge bolile, atunci timpul morții a sosit.

Graba și golul din interiorul corpului vin repede. Cele cinci viscere sunt întrerupte în munca lor și sunt astupate; căile pulsului nu mai funcționează și circulă pentru mult timp. Respirația nu mai merge și se întoarce, este - ca să folosim un exemplu - ca și cum ai cădea și ai fi abandonat scufundării și nu mai este timp deloc¹. Pulsurile sunt întrerupte și nu mai curg, astfel că omul devine una cu moartea. Respirația va mai veni de 5-6 ori și apoi forma fizică a omului va înceta să existe; carnea va începe să se lase, dar deși pulsurile viscerelor nu mai pot fi percepute, este în dubiu dacă omul este mort.

Când pulsul ficatului se oprește va fi anxietate în afara și înăuntrul corpului, astfel că omul este urmărit de tăișul pedepșitor al unci săbii care este înflăcărat acuzatoare, ori ca lăutele lăsate în jos. Tenul se schimbă spre verde și alb și-și pierde aspectul lucios, părul corpului cade și moartea lovește.

Când pulsul inimii încetează să bată ferm și solid și devine slăbit, aspectul se schimbă spre roșu și negru și-și pierde aspectul lucios, părul corpului cade și moartea lovește.

¹ Wang Ping - moartea va lovi într-o zi.

Când pulsul plămînilor se oprește din bătăile lui largi și încete și sună ca și cum ar fi din păr și pene, aspectul pielii umane bate spre alb și roșu și-și pierde aparența lucioasă, părul corpului cade și moartea lovește.

Când pulsul rinichilor își oprește bătăile și devine întrerupt ca degetele care pocnesc pe o piatră și se îndepărtează, aspectul se schimbă spre negru și galben și-și pierde luciul, părul corpului cade și moartea lovește.

Când pulsul splinei își oprește bătăile moi și adinci și cresc curind și apoi brusc descrește, aspectul se schimbă în galben și verde pierzându-și luciul, moartea lovește.

Toate aceste aspecte vizibile ale viscerelor, toate sunt urmate de moarte și nu pot fi tratate.

Cele cinci viscere, toate cer respirația vieții de la splină; astfel splina este fundamentul existenței celor cinci viscere.

Viscerele nu pot influența prin ele însele pulsul mîinii și regiunea Marelui Yin. Ele trebuie să influențeze splina a cărei forță vitală atinge apoi mîina și regiunea Marelui Yin. Dar fiecare dintre cele cinci viscere își are perioada specială în care poate acționa prin sine și să influențeze mîina și regiunea Marelui Yin.

Când influențele rele sunt victorioase, secrețiile se deteriorează; astfel când boala este gravă, forța vitală a stomacului nu poate fi predată total pulsului mîinii în regiunea Marelui Yin. Datorită acestor circumstanțe, forța vitală a viscerelor poate fi doar percepută, boala a cucerit viscerele și de aceea se vorbește de moarte.

Când forțele vitale ale corpului sunt în acord mutual, înseamnă că vindecarea va urma. Când aspectul și umezeala sunt excesive, boala poate fi adusă foarte ușor la un sfîrșit. Când pulsul este în acord cu cele patru sezoane, înseamnă că boala poate fi tratată. Când pulsul este slab și alunecos, influențat de forțele

vitale ale stomacului înseamnă că boala poate fi ușor vindecată dacă este selectat sezonul apropiat.

Cînd forțele vitale ale corpului sînt în dezacord mutual, se spune că boala este greu de tratat. Cînd aspectul este tînăr dar nu lucios, se spune că este dificil să tratezi boala. Cînd pulsul este plin și viguros, înseamnă că boala a devenit gravă. Cînd pulsul este în dezacord cu cele patru sezoane, boala nu poate fi vindecată. La acei care sînt numiți *în dezacord cu cele patru sezoane* poate fi simțit pulsul plămînilor primăvara, pulsul rinichilor vara, pulsul inimii toamna și pulsul splinei iarna. Și toate aceste pulsuri sînt suspendate și întrerupte.

Pulsurile sînt adînci ca pietrele aruncate în apă și fine și încete ca scărpinarea unui bambus cu un cușit. Din aceste motive se spune că sînt în dezacord cu cele patru anotimpuri. Viscerele nu trebuie să fie niciodată vizibile. Cînd primăvara și vara pulsul este adînc, impresionat și fin și încet și cînd toamna și iarna pulsul este superficial și larg, se spune că el este în dezacord cu cele patru sezoane și vor apare boli și febră.

Cînd pulsul este liniștit, există o scurgere; cînd este larg, există o pierdere de singe și cînd pulsul este larg și lung și în-cordat superficial, boala este în corp. Cînd pulsul este plin și larg și de ascmeni viguros, boala atacă exteriorul corpului. Toate aceste boli sînt dificil de vindecat.

Dacă pulsurile celor cinci viscere sună în totalitate solid-înseamnă moarte. Dacă ele sună în totalitate a gol- de ascmeni înseamnă moarte.

Cînd pulsurile sînt abundente, pielea este fierbinte, stomacul este bombat de hidropizie, nu există circulație între față și spate, centrul este neclar-atunci se spune că cele cinci viscere sînt pline în totalitate cu influențele rele.

Cînd pulsurile sînt subțiri ca firul de mătase, pielea este rece, există respirație scurtă și hrana nu mai poate intra. Atunci se spune că cele cinci viscere sînt goale.

Împăratul Galben a întrebat:

- Oamenii au perioadă determinată de viață?

Ch'i Po a răspuns:

- Cînd pîinea și fiertura de orez intră în stomac și apoi curg afară, trebuie să ne concentrăm pe oprirea acestei condiții dacă nu, viscerele vor deveni goale. Cînd corpul este activ, transpirația poate fi atinsă cu rezultate avantajoase și viscerele vor deveni pline și solide. Astfel activitatea este cea care determină lungimea vieții.

20. Tratat despre cele trei regiuni și cele nouă subdiviziuni

În acord cu calculele finale natura începe ca UNU și se termină ca NOUĂ.

Primul este Cerul, al doilea este Pămîntul, al treilea este omul. Acestea sînt cele trei; de trei ori trei este nouă și corespunde celor nouă regiuni sălbatice pe pămînt. Astfel omul este compus din trei părți. Și fiecare parte are trei subdiviziuni care decid asupra vieții și morții. Ele servesc controlului asupra celor 100 de boli și servesc la amestecarea a ceea ce este gol și solid, ceea ce este abstract și concret și astfel ele luptă împotriva influențelor nocive și bolilor.

Există o regiune de jos, una de mijloc și una de sus. Fiecare din aceste trei regiuni are trei subdiviziuni și în interiorul acestor subdiviziuni sînt conținute elemente de Cer, Pămînt și de

om. Aceste lucruri trebuie punctate și învățate pentru a atinge adevărul.

Partea de sus care conține elementele Cerului este alcătuită din arterele ambelor părți ale frunții (arterele temporale).

Partea de sus care conține elementele Pământului este alcătuită din interiorul ambilor obraji (maxilarele).

Partea de sus care conține elementele omului este alcătuită din arterele din fața urechilor.

Regiunea de mijloc care conține elementele Cerului este regiunea Marelui Yin, în interiorul minii.

Regiunea de mijloc care conține elementele Pământului este regiunea Yin-ului Absolut din interiorul minii.

Regiunea de mijloc care conține elementele Omului este regiunea Micului Yin în interiorul minii.

Regiunea de jos care conține elementele Cerului este regiunea Yin-ului Absolut din picioare.

Regiunea de jos care conține elementele Pământului este regiunea Micului Yin de la picioare.

Regiunea de jos care conține elementele Omului este regiunea Marelui Yin de la picioare.

Astfel elementele Cerului din regiunea de jos au ficatul drept ajutor; elementele Pământului din partea de jos au rinichiul drept ajutor; elementele omului din regiunea de jos au în ajutor forța vieții splinei și stomacului.

Regiunile de mijloc conțin de asemeni elemente de Cer, Pământ și Om. Elementul Cerului din regiunea de mijloc este ajutat de plămîni. Elementele Pământului din regiunea de mijloc ajută respirației din piept, elementele Omului din regiunea de mijloc ajută inimii.

Regiunile părții de sus conțin de asemeni elemente de Cer, Pământ și Om. Elementele Cerului ajută templelor capului și

sprîncenelor; elementele Pământului ajută colțului gurii și dinților și elementele omului ajută la colțul urechilor și ochilor.

Fiecare dintre aceste trei regiuni conține un element de Cer, de Pământ și unul de Om. Trei elemente sînt necesare pentru a face un cer perfect. Trei elemente sînt necesare pentru a face un pămînt perfect și trei elemente sînt necesare pentru a face un om perfect. Totalul acestor trei ori trei fac nouă. Și acest nouă poate fi echivalat cu cele nouă resurse din corp.

Sînt cinci resurse spirituale¹ și există patru resurse fizice² care luate împreună fac nouă.

Cînd cele cinci viscere încetează să funcționeze ele se deteriorează, culoarea și aspectul lor tinde să se degradeze și moartea va rezulta în mod necesar.

Cînd corpul este înfloritor, dar pulsurile sînt subțiri și delicate și cînd există o forță de viață mică, nu sînt condiții de a rezista primejdiei.

Cînd corpul este slab și vlăguit, dar pulsurile sînt largi și este prea multă respirație în piept - va fi moarte.

Cînd forțele variate ale corpului lucrează în armonie mutuală, va fi viață; cînd ele se asociază una cu alta dar nu se amestecă, va rezulta boala.

Cînd cele trei regiuni și cele nouă subdiviziuni lucrează mutual una împotriva celeilalte - va rezulta moartea.

¹ Wang Ping spune - cinci mijloace spirituale sînt controlate de cele cinci viscere: ficatul controlează sufletul sau facultățile spirituale; inima controlează partea de inspirație divină; splina controlează ideile și gîndirea; plămîni controlează spiritul inferior sau animal și rinichi controlează dorințele și hotărîrile.

² Wang Ping explică - resursele fizice sînt: templele capului, urechile și ochii, gura și dinții și spațiul din piept.

Cînd pulsurile de sus și jos , de dreapta și stînga lucrează în corespondență unul cu altul, cu toate că ele s-au combinat pentru a sfărma sămînța, o boală mare va apare.

Cînd pulsurile de sus, de jos, din dreapta și din stînga lucrează unul împotriva altuia, ele nu pot fi calculate și moartea va apare.

Cînd subdiviziunile regiunii de mijloc sînt mixate împreună chiar și așa, ele pot fi solitare, viscerale slăbesc și rezultă moartea.

Cînd subdiviziunile regiunii de mijloc lucrează pentru a se reduce una pe alta, rezultă de asemenea moartea. Și cînd ochii cad în interiorul orbitei urmează moartea.

Pentru a afla unde este localizată boala trebuie investigate cele nouă subdiviziuni separat, și apoi examinăm separat bolile nesemnificative și bolile grave, indispozițiile grave și bolile penetrante, cronice, care zăbovesc, bolile cu febră și bolile cu friguri și cele care sînt acompaniate de căderi.

Trebuie luat pulsul mîinii și piciorului stîng, apoi se urcă către gleznă și se plasează mîna la 12 cm deasupra; apoi se ia pulsul mîinii drepte și se plasează mîna pe gleznă și se prescază în jos. Cînd răspunsul pulsurilor poate fi încă perceput după urcare, mai mult de 12 cm și cînd este simțit ca șerpuirea unui vierme, nu există boală.

Cînd pulsurile înregistrează o distorțare și se simte haotic și tulbure în mînă, atunci este boală. Cînd pulsurile din mîini sînt încete și leneșe, este de asemenea boală.

Cînd emanațiile regiunii medii sînt curînd întrerupte, sau accelerate, rezultă moartea.

Cînd bătăile pulsului sînt neregulate și asemănătoare ciocărilor, boala este localizată în vasele de sînge.

Cele nouă subdiviziuni trebuie să răspundă una alteia. Partea de sus și cea de jos trebuie să lucreze ca și cum ar fi una; nu trebuie să cadă nici una.

Cînd o subdiviziune este în minus, urmează boala; cînd două subdiviziuni sînt rămase în urmă, boala care va urma este gravă; cînd trei subdiviziuni sînt în minus, boala care va urma este periculoasă. Așa numita rămînere în urmă înseamnă a nu lucra cum trebuie.

Prin examinarea intestinelor și a viscerelor, putem ști cît va trăi cineva și data morții lui. Trebuie cunoscut întîi sistemul vascular și atunci vor fi cunoscute bolile care vor ataca vasele. Prin ținerea sub observație a pulsurilor viscerelor, putem fi în stare să învingem moartea.

Picioarele sînt în regiunea Marului Yang. Cînd emanațiile sînt întrerupte în picior, pacientul nu se poate îndoi, își pierde elasticitatea și va muri.

Toate pulsurile celor nouă subdiviziuni care bat adînc și subțire, care sînt suspendate și întrerupte, sînt cauzate de Yin, principiul întunericului care guvernează asupra iernii. De aici numărul de morți petrecute la miezul nopții.

Toate acele pulsuri ale căror bătăi sînt abundente, grăbite, palpitînde și accelerate sînt cauzate de Yang, principiul luminii care guvernează peste vară. De aici numărul de morți survenite la amiază.

Din aceste motive bolile aduse de căldură și de frig își găsesc în final moartea la răsăritul soarelui, dimineața devreme. Acei care ard în interior din cauza unei boli aduse de căldură își găsesc moartea la amiază. Acei care suferă din cauza unei boli cauzate de vînt, mor în amurg. Acei care suferă de o boală cauzată de apă vor muri la miezul nopții. Cei care au bătăile de puls subit întrerupte, accelerate, întîrziate sau precipitate, își

găsesc moartea în timpul celor patru sezoane, cînd soarele răsare.

Cînd corpul și carnea sînt epuizate și cad, deși cele nouă subdiviziuni încă funcționează armonios, înseamnă moarte.

Cînd după șapte examinări devine evident că cele nouă subdiviziuni sînt toate în acord, nu va fi moarte.

Pacientul examinat trebuie întrebat despre începutul bolii și simptomelor, despre starea actuală și localizarea lor. Apoi fiecare puls este simțit și arterele și venele și vasele LO sînt inspectate pentru a le simți superficialitatea și adîncimea. Părțile de sus și de jos ale corpului sînt examinate pentru ordinea sau dezordinea lor. Și cînd pulsul este în ordine, boala nu este gravă. Dar cînd pulsul este întîrziat, este o boală serioasă. Cînd bătăile pulsului nu alternează în venirea și ducerea lor, rezultă moartea. Cînd boala devine evidentă prin aspectul pielii, urmează moartea.

Împăratul Galben a întrebat:

- Cum se execută o cură?

Ch'i Po a răspuns:

- Pentru bolile arterelor-tratăm arterele; pentru bolile capilarelor și venelor-tratăm capilarele, venele și singele; pentru bolile singelui corpul trebuie să se miște și trebuie tratate arterele și venele. Cînd pacientul este vlăguț și nu-și poate mișca extremitățile, trebuie tratat cu acupunctură.

Cînd pulsurile indicînd starea părții de sus a corpului sînt solide și pline, și cele ale părții de jos sînt goale, corpul este inegal în asentimentul lui; trebuie căutată coagularea din interiorul venelor ca singele să poată intra și circulația să poată deveni aparentă.

Pupila ochiului este cea mai importantă comoară a omului. Cînd Marele Yang este insuficient, omul trebuie să-și acopere ochii.

C A R T E A A Ș A P T E A

21. Tratat despre cum să distingem sistemul vascular

În general frica, aprehensiunea, pasiunea, furia, suferința, mișcările, odihna, toate cauzează schimbări pulsului.

Cei care sînt abătuși noaptea, au dificultăți de respirație emenate de rinichi. Cei a căror purtare este libertină au boli de plămîni. Cei care sînt leneși și plini de nencredere, teamă, au dificultăți de respirație emenate de plămîni. Cei cu comportament licențios și excesiv își vor vătăma splina. Cei care sînt plini de teamă și aprehensiune vor avea dificultăți de respirație emenate de plămîni. Cei al căror comportament este imoral își vor vătăma inima.

Cei care sînt bravi, vor învinge boala în timp ce cei care sînt lași se infectează și cad pradă bolilor.

Pentru a investiga desfășurarea bolii trebuie studiat caracterul pacientului, sentimentele care-l domină, trebuie examinate oasele, carnea, pielea, și atunci vom cunoaște calea de tratament.

După o masă cu mîncare și băutură din abundență, transpirația apărută este cea a stomacului. Cînd omul este șocat și speriat, el își violentează spiritul și vitalitatea iar transpirația este produsă de inimă. Cînd omul duce greutăți transpirația este

produsă de rinichi. În timpul unui mers rapid, dacă omul este stăpinit de teamă și aprehensiune, transpirația va fi produsă de ficat. Când corpul este supus unei munci grele, transpirația va fi produsă de splină.

Astfel, în primăvară și toamnă, iarna și vara, în timpul perioadelor Yin și Yang, bolile sînt cauzate de practici greșite și neglijențe care devin obișnuite.

Mîncarea intră în stomac; esența ei este distribuită în ficat și forța ei vitală intră în mușchi.¹

Mîncarea intră în stomac și gazele ei putrede sînt trimise în sus inimii și esența ei se revarsă în puls.²

Forța pulsului curge în artere și forța arterelor urcă în plămîni; plămîni o trimit în toate pulsurile care apoi transportă esența către piele și părul corpului. Întregul sistem vascular se unește cu secrețiile și trece forța vieții într-o magazie³ care stochează energia, vitalitatea și inteligența. Acestea sînt apoi transmise celor patru părți ale corpului (de sus, de jos, interne și externe) și forța vitală a celor cinci viscere este pusă în ordine.

Sănătatea înseamnă repunerea în ordine.

Băutura intră în stomac, curge și se revarsă în secreții; esența ei ascende și este introdusă în splină. Splina distribuie secrețiile ei care urcă și intră în plămîni și circulă prin ei. Apoi

¹ Wang Ping spune: stomacul distribuie esența sămînței care intră în ficat și apoi este absorbită și hrănește mușchii și venele.

² Wang Ping spune- gazul putred este al sămînței; inima este localizată deasupra stomacului. Astfel, vaporii sămînței intră în inimă; revărsarea formează o esență delicată care intră în puls. Astfel, inima controlează pulsul în toate modurile.

³ Wang Ping spune- magazia este localizată acolo unde forțele vitale se întîlnesc, cu alte cuvinte, este locul acumulării respirației care se află între cele două sfîrcuri și numele ei este în mijlocul toracei.
(N.T.- probabil Ren Mai 17).

natura generală a lichidului o face să coboare și o introduce în vezică.

Secrețiile lichide se desfășoară în patru direcții și se unesc în cele cinci artere. Astfel se conformă sistemului celor patru sezoane și celor cinci viscere și schemei Yin și Yang care se mențin constante și imuabile.

Cînd viscerul influențat de Marele Yang va ajunge singur la limită vor fi sughituri și respirație greoaie. Respirația va fi lipsită de substanță și în dezordine, apoi va fi o insuficiență de Yin și un surplus de Yang. Organele apropiate din interior și din exterior vor scoate din corp surplusul și insuficiența elementelor Yin și Yang.¹

Cînd viscerul influențat de Yang-ul Absolut singur ajunge la limită, există o supraabundență de Yang, trebuie scos afară din acest surplus și suplimentat Yin-ul.

Cînd viscerul influențat de Micul Yang singur ajunge la limită, vor fi convulsii; pacientul își aruncă picioarele înainte și moare subit. Cînd viscerul care este influențat de Micul Yang, singur ajunge la limită, înseamnă că acest particular element Yang a comis o severă infracțiune.

Cînd viscerul care este influențat de Marele Yin lovește și atacă, trebuie dată o atenție deosebită cînd forța celor cinci pulsuri este redusă și forța stomacului nu este echilibrată, acest fapt se datorează celui de-al treilea element Yin. Tratamentul potrivit este a introduce secrețiile dedesupt, a suplimenta Yang-ul și a drena Yin-ul.

Cînd un singur element Yang influențează viscerele există un sunet șuierător și sîșitor ca sughitul, produs de Micul Yang. Yang-ul se împotrivesc cu partea de sus a corpului și cu cele patru pulsuri și caută să domine și apoi forța vieții se întoarce la

¹ Wang Ping spune că aceste organe sînt rinichii și vezica urinară.

rinichi. Tratamentul potrivit este a drena arterele și venele (vasele LO) care sînt influențate de Yang și să suplimenteze pe acelea care sînt influențate de Yin.

Cînd adevăratele viscere sînt goale și fără substanță, inima suferă de contuzie¹, respirația devine stagnantă și densă și transpirația albă este produsă. Pentru a vindeca problema trebuie drenată partea de jos a corpului iar medicamentele trebuie amestecate cu hrana.

Împăratul Galben a întrebat:

- Ce aparență au viscerele care sînt influențate de Marelui Yang?

- Ele sînt asemănătoare celui de-al treilea element Yang și dau exces și abundență.

- Care este aparența acelor viscere care sînt influențate de Micul Yang?

- Ele se aseamănă primului element Yang. Viscerele care aparțin primului element Yang sînt netede și alunecoase și nu sînt pline și solide.

- Care este aparența acelor viscere care sînt influențate de Yang-ul Absolut?

- Ele au aparența de abundență și superficialitate. Cînd viscerele aflate sub influența Marelui Yin sînt lovite înseamnă că sînt inflamații ascunse; cînd acele viscere aflate sub influența celui de-al doilea element Yin sînt lovite, atunci rinichii se distrug și nu mai sînt ușori și plutitori.

¹ Sau dureri musculare-K'ang-Hsi Tzu Tien.

22, Tratat despre sezoane ca modele ale viscerelor

Împăratul Galben a spus:

- Pentru a aduce în armonie corpul uman, trebuie luate drept constante legile celor patru sezoane și cele cinci elemente. Această metodă servește ca un regulator pentru om și nu conțenează dacă el este rebel sau obedient lui. Aș vrea să știu mai multe despre acest lucru.

Ch'i Po a continuat să povestească:

- Cele cinci elemente sînt: metalul, lemnul, apa, focul și pămîntul. Schimbările lor, valoarea lor crescîndă sau deprecirea lor servește pentru cunoașterea vieții și morții și determină succesul sau insuccesul unei cure. Ele determină puterea celor cinci viscere, stabilesc diviziunea lor în acord cu cele patru sezoane.

Ficatul guvernează peste primăvară. Regiunea Yin-ului Absolut și a Micului Yang în interiorul piciorului controlează tratamentul și vindecarea.¹ Zilele primăverii sînt cele ale trunchiului celest CHIA I. Cînd ficatul suferă un atac acut, trebuie ingerată imediat hrană dulce pentru a calma acest atac.²

Inima guvernează peste vară. Regiunea Micului Yin și regiunea Marelui Yang controlează tratamentul și vindecarea.

¹ Regiunea Yin-ului Absolut include meridianul ficatului; regiunea Micului Yang include meridianul veziculei biliare. Ficatul și vezicula biliară sînt legate și trebuie tratate împreună.

² Natura dulcelui este armonizatoare și liniștitoare. Cînd ficatul suferă un atac acest lucru indică că există un exces, că ficatul se află în plenitudine.

¹Zilele verii sînt ale trunchiului celest PING TING. Cînd inima suferă de o încetinire trebuie ingerată hrană acră-acidă care are un efect astringent.²

Splina guvernează peste lunga vară. Regiunea Marelui Yin și regiunea Yang-ului Absolut din picior controlează tratamentul și vindecarea.³ Zilele lungii veri aparțin trunchiului celest WU CHI. Cînd splina suferă de umezeală, trebuie ingerată rapid hrană amară care are un efect de uscare.

Plămîinii guvernează peste toamnă. Regiunea Marelui Yin și regiunea Yang-ului Absolut din mîini controlează tratamentul și cura.⁴ Zilele toamnei aparțin trunchiului celest KENG HSIN. Cînd plămîinii suferă de obstrucția a tracului respirator de sus, trebuie ingerată rapid hrană amară care va dispersa obstrucția și va restabili curgera.⁵

Rinichii guvernează asupra iernii. Regiunea Micului Yin și regiunea Marelui Yang controlează tratamentul și vindecarea.⁶ Zilele iernii aparțin trunchiului celest JEN KUEI. Cînd rinichii

¹ Regiunea Micului Yin include meridianul inimii; regiunea Marelui Yang include meridianul intestinului subțire. Inima și intestinul subțire sînt legate împreună, de aceea ele trebuie tratate împreună.

² Dispoziția gustului acru-acid este astringența. Cînd inima suferă de încetinire înseamnă că ea este lipsită de putere.

³ Regiunea Marelui Yin include meridianul splinei și Yang-ul Absolut include meridianul stomacului. Splina și stomacul sînt conectate, de aceea ele trebuie tratate împreună.

⁴ Regiunea Marelui Yin include meridianul plămînilor și regiunea Yang-ului Absolut include meridianul intestinului gros. Plămîinii și intestinul gros sînt conectați și trebuie tratați împreună.

⁵ Efectul gustului amar este de a dispersa, astfel este util plămînilor. Cînd tracul superior al plămînilor este obstrucționat, înseamnă că există un surplus de acru.

⁶ Regiunea micului Yin include meridianul rinichilor, regiunea Marelui Yang include meridianul vezicii urinare. Rinichii și vezica sînt conectați, de aceea trebuie tratați împreună.

suferă de uscăciune trebuie ingerată hrană picant-usturătoare, care îi va umezi. Acest gust va deschide porii și va aduce o circulație liberă a salivei și secrețiilor fluide.

Boala ficatului trebuie vindecată în vară. Cînd nu este vindecată vara, va deveni gravă toamna; cînd moartea nu va lovi în toamnă, ea poate fi parată iarna. Dar boala va răsări din nou primăvara și bolnavul va trebui să evite strict expunerea la vînturi.¹

Acci care suferă de boli ale ficatului trebuie tratați în timpul trunchiului celest PING TING. Cînd nu a avut loc nici o îmbunătățire în această perioadă, va fi la fel în perioada KENG HSIN. Cînd moartea nu lovește acum, ea va putea fi parată în perioada JEN KUEI. Dar boala va răsări din nou în perioada CHIA I.

Acci care au o boală de ficat sînt agitați și ageri dimineața devreme. Spiritele lor sînt înălțate seara și la miezul nopții sînt calmi și liniștiți. Cînd ficatul e bonav, are tendința de a se dezintegra. Atunci trebuie ingerată hrană picant-usturătoare care va împrăști această tendință. Trebuie folosită acest tip de hrană în legătură cu ficatul pentru a suplimenta funcția lui și a stopa scurgerea și se folosește hrana acru-acidă pentru a o drena și împrăști.

Cînd boala este localizată în inimă ea trebuie să se îmbunătățească în timpul Lungii Veri. Dacă nu se îmbunătățește în această perioadă, devine gravă iarna. Dacă în iarnă nu apare moartea, ea poate fi parată primăvara, dar boala va răsări din nou vara. Atunci trebuie să ne ferim de a minca fierbinte și să purtăm haine călduroase.²

¹ Forța vîntului este cea care penetrează ficatul, astfel că trebuie să ne ferim strict de el pentru a preveni transgresia.

² Arșița evaporă inima, de aceea ea trebuie strict evitată.

Cei care au inima bolnavă sînt agitați și agili la amiază, în jurul miezului nopții spiritul lor este înălțat și dimineața zăvreme ei sînt pașnici și liniștiți. O inimă bolnavă are tendința să se slăbească și să rămînă fără forță. Trebuie folosită hrana sărată pentru a face inima flexibilă. Hrana sărată se folosește în legătură cu inima pentru a o suplimenta și a o întări și hrana dulce se folosește pentru a drena și dispersa.

Cînd boala este localizată în splină, boala trebuie să se îmbunătățească toamna. Dacă acest lucru nu se întîmplă, boala va deveni gravă primăvara. Dacă moartea nu vine primăvara, boala poate fi parată vara dar va răsări din nou în Lunga Vară. Trebuie evitată consumarea hranei calde și a supraalimentării. Trebuie evitate mlaștinile și hainele umede.

Cei care suferă de boli ale splinei sînt agitați la apusul soarelui, spiritul lor se înalță la răsăritul soarelui și spre seară devin liniștiți și calmi. O splină bolnavă are tendința să lucreze încet și leneș, de aceea este nevoie de hrană dulce pentru a o ușura. Hrana amară drenează splina și hrana dulce o suplimentează și întărește.

Cînd boala este localizată în plămîni boala trebuie îmbunătățită iarna. Dacă acest lucru nu se petrece, boala va deveni serioasă vara. Dacă moartea nu lovește vara, boala va putea fi parată în lungă vară dar va răsări din nou toamna. Trebuie evitate mîncărurile și băuturile reci și trebuie folosite haine călduroase.

Cei care suferă de boli ale plămînilor sînt agitați în timpul serii, spiritul lor se înalță la amiază și sînt calmi și pașnici la miezul nopții. Plămîni bolnavi au tendința de a se închide, de a se strînge- atunci trebuie ingerată hrană acru-acidă pentru a-i face să primească ceea ce li se cuvine. Hrana acru-acidă este pentru a suplimenta și a întări plămîni iar hrana picant-usturătoare este pentru a-i drena și dispersa.

Cînd boala este localizată în rinichi, ea ar trebui să se îmbunătățească primăvara. Dacă nu se îmbunătățește în această perioadă, va deveni serioasă în serile Lungii Veri. Dacă moartea nu lovește în acest timp, ea va putea fi parată toamna dar va răsări din nou iarna. Cei bolnavi trebuie să se ferească de focuri, de hrana fierbinte și de hainele prea călduroase.

Cei care suferă de boli ale rinichilor vor fi agitați la miezul nopții, spiritul lor se va înalța întreaga zi și vor deveni calmi și pașnici la apusul soarelui. Rinichii bolnavi au tendința de a se întări și atunci trebuie ingerată hrană amară pentru a-i fortifica. Hrana sărată se va folosi pentru a drena și dispersa rinichii.

Asfel, cînd influențele rele intră în corp ele trebuie înfrînte și să prevenim creșterea lor. Acest țel trebuie atins de cei sănătoși sau de cei bolnavi de boli vindecabile, ca și de cei gravi bolnavi. Cei care sînt mulțumiți și satisfăcuți de starea lor vor urca deasupra ei. Indiferent de starea pacientului, totdeauna trebuie consultate pulsurile celor cinci viscere, trebuie determinată perioada de intervenție, apoi stabilite data vieții și a morții.¹

Boala ficatului cauzează inflamări dedesuptul ambelor părți ale coastelor, deformînd intestinul subțire și cei atinși au accese dese de mînie. Cînd ficatul este în deficit, atunci ochii și urechile își pierd acuitatea. Acest fapt îi dă omului tendința de a-i fi frică de atacuri.

¹ Wang Ping spune: Pulsurile celor cinci viscere trebuie să fie:

- pulsul ficatului trebuie să sune ca un ton evocat de corzile muzicale.
- pulsul inimii trebuie să sune ca bătăile unui ciocan continuu.
- pulsul plămînilor trebuie să sune superficial, ca o bucată de lemn plutind pe apă.
- pulsul rinichilor trebuie să sune ca un regiment bine reglat
- pulsul splinei trebuie să fie tremurător

Pentru a vindeca ficatul, trebuie alese de pe sistemul vascular acele vase care sînt controlate de Yin-ul Absolut și de Micul Yang. Cînd respirația este obstrucționată, ea cauzează dureri de cap, surzenie, pierderea percepției și îngroșări ale maxilarului.

Boala inimii cauzează dureri în piept, extinzîndu-se dincolo de ramificațiile coastelor și de piept. Virful umerilor și spațiile dintre unghiile degetelor dor și există de asemeni dureri în ambele mîini. Întreaga regiune extinzîndu-se de la coaste spre laturi este afectată și plină de durere.

Pentru a trata inima, trebuie selectate acele artere care sînt controlate de Micul Yin și de Marele Yang și singele care este conținut dedesuptul rădăcinii limbii. Schimbările lor indică boala. Trebuie pătruns cu acupunctura locul care cauzează dezordinea pentru a ajunge la singele care este conținut acolo.

Boala splinei aduce îngroșarea și slăbirea capului, face ca mușchii și carnea să aibe spasme nervoase în timpul somnului, piciorul își pierde abilitatea de a merge, vor fi convulsii și dureri coborînd în picioare. Cînd splina este în deficit, stomacul rămîne plin, intestinele scot borborisme, hrana nu se mai digeră și se scurge în afară. Pentru a vindeca splina, trebuie golit singele din arterele care sînt controlate de Marele Yin și de Yang-ul Absolu și de Micul Yin.

Boala plămînilor cauzează o respirație greoaie și tuse. Aerul care este în dezordine penetrează virful umerilor și spatele. Transpirația este emanată de rect, de coapse și de genunchi. Coapsele, călcîiele, tălpile și picioarele sînt pline de durere.

Cînd plămîinii sînt în deficit, este o descreștere a respirației și omul își pierde abilitatea de a inspira și expira. Urechile își pierd acuitatea și gîtul este uscat.

Pentru a trata plămîinii, trebuie selectate acele meridiane de la picior care sînt controlate de Marele Yin, acele meridiane de

pe exteriorul corpului controlate de Marele Yang și acele meridiane de pe corp controlate de Yin-ul Absolut.

Boala rinichilor cauzează mărirea stomacului, îngroșarea și tumefierea tibiei. Cauzează o respirație greoaie și tuse, corpul devine slăbit, transpirația apare în timpul somnului, care este dureros.¹

Cînd rinichii sînt în deficit vor fi dureri în torace, în intestinul gros și în intestinul subțire. Spiritul poate fi ușor provocat și iritat și gîndurile sînt lipsite de bucurie.

Pentru a trata rinichii, trebuie selectate meridianele controlate de Micul Yin și Marele Yang.

Culoarea corespunzătoare ficatului este verdele, gustul propice este dulcele. Se va consuma orez neglutinat, carne de vită, curmale, nălbă.

Culoarea inimii este roșul și gustul propice este cel acru-acid. Se va consuma carne de ciine, prune, praz.

Culoarea corespunzătoare plămînilor este albul și gustul propice este amarul. Se va consuma grîu, carne de herbec, migdale, caise, hașme.

Culoarea corespunzătoare splinei este galbenul și gustul propice este săratul. Se vor consuma fasolea lată, carnea de porc, alunele și vegetalele obișnuite.

Culoarea corespunzătoare rinichilor este negrul și gustul propice este picantul. Se vor consuma meiul galben paniclat și glutinat, carnea de pui, ceapa și piersicile.

Gustul picant are un efect de dispersie; gustul acru-acid are un caracter de colectare și întărire; gustul dulce are un efect de întărire; gustul amar are un efect de întărire și fortificare și gustul sărat are un efect liniștitor, calmant.

¹ Wang Ping spune cînd rinichii sînt bolnavi, oasele nu mai pot fi folosite și astfel corpul slăbește.

Otrăvurile și medicamentele¹ atacă influențele rele. Cele cinci semințe² lucrează ca nutrient; cele cinci fructe servesc la creștere³; cele 5 animale domestice aduc beneficii adiționale omului⁴; cele cinci vegetale servesc completării nutriției⁵. Gusturile și aromele lor se unesc și se conformează una alteia pentru a suplimenta esența benefică a vieții.

Fiecare dintre aceste cinci gusturi aduce un avantaj sigur și un beneficiu corpului. Fiecare boală a celor patru sezoane și a celor cinci viscere reacționează la gustul care îi corespunde.

23. O explicație asupra celor cinci influențe atmosferice

Cele cinci gusturi intră în organe în următoarea ordine: acru-acidul intră în ficat; picantul intră în plămâni; amarul intră în inimă; săratul intră în rinichi și dulcele intră în splină.

Bolile aduse de cele cinci influențe atmosferice sunt: inima cauzează răgușitul; plămâni cauzează tusea; ficatul cauzează limbușia; splina cauzează dificultățile de înghițire, rinichii cauzează strănutul și rinoreea; stomacul cauzează vapori și când aceștia sunt refractari cauzează la rîndul lor răgușeli și vomitisme care produc teama. Intestinul subțire și intestinul gros cauzează

¹ Wang Ping spune că medicamentele sînt alcătuite din: jad, metal, pămînt, ierburi, lemn, vegetale, fructe, melci, insecte, boabe, reptile, pești, păsări, animale. Toate acestea servesc la disiparea influențelor rele, ajută și hrănesc.

² Cele 5 semințe sînt: orezul neglutinat, grîul, fasolea lată, meiul galben glutinat și paniculat și orzul.

³ Cele 5 fructe sînt: piersicile, prunele, caisele (migdalele) și curmalele.

⁴ Cele 5 animale domestice sînt: oaia, mielul, porcul, ciinele și puilul.

⁵ Cele 5 vegetale sînt: ccapa, nalba, hașmele, prazul, legumele (verdețea) comună.

scurgeri. Cînd vezica urinară nu funcționează eficient cauzează retenția urinei și cînd funcționează fără restricții aduce urinare abundentă. Vezica biliară cauzează crize de furie. Acestea explică cele cinci boli.

Cele cinci spirite sînt egale cu cele cinci esențe. Cînd ele sînt unite cauzează bucuria emanată de inimă, mila emanată de plămîni, mîhnirea emanată de ficat, anxietatea emanată de splină și teama emanată de rinichi. Acestea explică unitatea celor cinci esențe spirituale. Cînd esențele sînt istovite, atunci spiritele trebuie să se unească.

Cele cinci rele care pot ataca viscerele sînt: Căldura vatămă inima; frigul vatămă plămîni; vînturile vatămă ficatul; umezeala vatămă splina; uscăciunea extremă vatămă rinichii. Acestea explică cele cinci rele.

Trasformările secrețiilor fluide așa cum afectează ele viscerele sînt: transpirația-inima; mucus-plămîni; lacrimile-ficatul; saliva-splina; scuipatul-rinichii. Acestea sînt cele cinci fluide.

Acestea sînt indicațiile și precauțiunile în legătură cu cele cinci gusturi: cînd există o boală în tractul respirator trebuie evitat picantul. Cînd există o boală a singelui trebuie evitat săratul. Cînd există o boală a oaselor nu trebuie abuzat de amar.

Cele cinci boli își au originea astfel: unele boli ale elementului Yin își au originea în oase; unele boli ale Yang-ului își au originea în sînge; unele boli ale Yin-ului își au originea în carne; unele boli ale Yang-ului sînt inițiate de vară; unele boli ale Yin-ului sînt inițiate de iarnă. Acestea explică originea celor cinci boli.

Cele cinci emanații dăunătoare creează următoarele dezordini: cînd cele opt rele rezidă în elementele Yang ale omului atunci rezultă cruzime. Cînd cele opt rele rezidă în elementele Yin ale omului rezultă paralizia. Cînd relele lovesc Yang-ul cauzează nebunie; cînd ele lovesc Yin-ul, cauzează pierderea

vorbirii. Când elementele Yang-ului intră în cele ale Yin-ului rezultatul este pacea și ordinea dar când elementele Yin-ului invadează pe cele ale Yang-ului rezultatul este o explozie de mînie și furie. Acestea explică cele cinci dezordini.

Cele cinci rele care pot fi percepute sînt: să simți primăvara pulsul corespondent toamnei; să simți vara pulsul corespondent al iernii; să simți în lungă vară pulsul primăverii; să simți toamna pulsul verii, să simți iarna pulsul corespunzător lungii veri. Toate acestea înseamnă că Yin-ul intră în Yang și în consecință bolile se vor agrava și nu vor putea fi vindecate. Acestea explică cele cinci rele care pot fi percepute. Este hotărît că ele conduc spre moarte și nu pot fi vindecate.

ele cinci viscere ascund și înmagazinează astfel: inima înmagazinează și adăpostește spiritul divin; plămîinii adăpostesc spiritul animal; ficatul adăpostește calitățile spirituale și sufletești; splina adăpostește ideile și opiniile; rinichii adăpostesc dorințele și ambiția. Acestea explică ce este înmagazinat și adăpostit în cele cinci viscere.

Controlul celor cinci viscere lucrează astfel: inima controlează pulsul; plămîinii controlează pielea; ficatul controlează mușchii și tendoanele; splina controlează carnea și rinichii controlează oasele. Acestea explică cele cinci controluri.

Cele cinci eforturi care sînt vătămătoare corpului sînt: folosirea prelungită a ochilor rănește sîngele; a sta timp îndelungat lungit vatămă traectul respiratoriu; a sta într-o poziție sezîndă o lungă perioadă de timp este vătămător pentru carne; a sta în picioare o lungă perioadă de timp este vătămător oaselor; a te plimba pentru o lungă perioadă de timp este vătămător pentru mușchi. Acestea explică cele cinci eforturi care rănesc corpul.

Cele cinci pulsuri trebuie să apară corect în felul următor: pulsul ficatului trebuie să sune ca și corzile unui instrument

muzical; pulsul inimii trebuie să sune ca loviturile continue ale unui ciocan; pulsul splinei trebuie să fie intermitent și neregulat; pulsul plămînilor trebuie să fie moale ca penele; pulsul rinichilor trebuie să sune ca o piatră. Acestea sînt pulsurile corecte ale celor cinci viscere.

24. Starea și scopul vigoriei umane și constituția fizică

În regiunea Marelui Yang este întotdeauna mult sînge și respirație mică; în regiunea Micului Yang este întotdeauna puțin sînge și multă respirație; în regiunea Yang-ului Absolut este întotdeauna multă respirație și mult sînge; în regiunea Micului Yin este întotdeauna puțin sînge și multă respirație; în regiunea Yin-ului Absolut este întotdeauna mult sînge și puțină respirație și în regiunea Marelui Yin este întotdeauna multă respirație și puțin sînge. Aceasta este starea constantă cerească determinată.¹

În legătură cu piciorul, Marele Yang și Micul Yin lucrează ca o haină și căptușeala ei; Micul Yang și Yin-ul Absolut lucrează ca o haină cu căptușeala ei; Yang-ul Absolut cu Marele Yin lucrează ca haina cu căptușeala. Aceasta este relația dintre Yin și Yang cu privire la picior.

În zilele noastre este cunoscut că pentru a vindeca complet suferința mîinii și piciorului, a Yin-ului și Yang-ului, trebuie mișcat prima dată sîngele; asta înseamnă că trebuie mișcată și indispoziția care poate fi apoi examinată și dacă se dorește se poate apoi drena surplusul sau suplimenta cînd este insuficientă.

¹ Wang Ping spune că există o stare constantă cerească determinată pentru acumularea de vigoare și energie. De aceea întotdeauna se folosește metoda acupuncturii de a dispersa și a drena excesul.

Cînd corpul este mulțumit dar dornic și ambiția este în suferință, boala va urca din puls; și pentru a vinde trebuie folosită moxa și acupunctura.

Cînd corpul este mulțumit și plin de plăcere și cînd ambiția este satisfăcută, atunci boala va urca din carne și pentru a o vindeca se folosește acupunctura.

Cînd corpul este în suferință dar dorința și ambiția sînt satisfăcute, boala va răsări din mușchi, pentru a o vindeca se va folosi moxa și exercițiile de respirație.

Cînd corpul este afectat și dorința și ambiția sînt de asemeni în suferință, boala va răsări din dificultățile gîtlejului la înghițire, simțindu-se un nod în gît. Pentru a o vindeca se poate aplica orice fel de medicament.

Cînd corpul frecvent tresare și este înspăimîntat, circulația în artere și vene încetează și boala răsare din paralizie și lipsa senzației. Pentru a vindeca această boală se folosește masajul și medicamentele preparate din drojdia de vin. Acest lucru explică cele cinci condiții ale corpului și dorința.

Cînd se punctează regiunea Yang-ului Absolut sîngele și aerul ies în afară; cînd se punctează regiunea Marelui Yang, sîngele și aerul toxic ies; cînd se punctează regiunea Micului Yang, aerul și sîngele infectat ies afară; cînd se punctează regiunea Micului Yang aerul și sîngele infectat sînt scoase afară; cînd se punctează regiunea Micului Yin, aerul și sîngele sînt scoase afară; cînd se punctează regiunea Yin-ului Absolut, sîngele și aerul toxic sînt scoase afara.

C A R T E A A O P T A

25. Tratat despre valoarea vieții și atingerea unui corp perfect

Împăratul Galben a spus:

-Acoperită de Cer și suportată de Pămînt, toată creația este planificată unei mari realizări- Omul. Omul trăiește în respirația Cerului și Pămîntului și el atinge perfecțiunea prin legile celor patru sezoane. Conducătorul, ca și cei conduși, au o singură dorință- de a avea un corp perfect.

Cît timp circumstanțele, indispozițiile, bolile corpului nu sînt cunoscute, excesele zilnice sînt continuate și devin profund manifestate în oase, măduvă, inimă, în viscere. Aș vrea să știu dacă acupunctura poate revolta aceste boli.

Ch'i Po a răspuns:

- Gustul sării este sărat; emanațiile sării fac organele să producă secreții umede. Cînd pulsul ficatului care sună ca și corzile unui instrument muzical este întrerupt, tonul lui devine zgomotos și strident. Cînd lemnul se desfășoară și dezvoltă, el produce frunzele. Astfel cînd boala penetrează adînc, zgomotele care-i sînt conectate sînt vomitatul și rîgîitul. Sînt trei vătămări care se pot întîmpla organelor interne umane.¹

¹ Cînd lemnul își distribuie vigoarea, el devine manifestat în exterior și devine înfloritor pe toate ramificațiile sale. Astfel boala trebuie să afecteze centrul lobilor plămînilor. Plămîinii înmagazinează sîngele necurățat, de aici apar zgomotele. Organele interne la care se face referință aici sînt: ficatul.

Otrăvurile și medicamentele nu pot vindeca aceste neajunsuri, acele nu le pot extrage complet și astfel, trebuie tăiată pielea și rănită carnea și singele care este atacat de aerul care intră este negru.¹

Omul a primit viața de la Pământ, dar soarta lui depinde de Cer. Cerul și Pământul se unesc pentru a da vigoarea dătătoare de viață și destinul omului.

Omul are posibilitatea să se conformeze celor patru sezoane. Cerul și Pământul lucrează ca tatăl și mama. Cel care este conștient de trebuințele ființelor umane este numit Fiul Cerului.

Pentru Cer există Yin și Yang; pentru om există 12 subdiviziuni de timp. Cerul are frig și arșiță, omul are abstractul și concretul, golul și solidul.

Pot fi folosite ca legi imuabile Cerul și Pământul, schimbările Yin-ului și Yang-ului, infaibilitatea celor patru sezoane, cele 12 subdiviziuni de timp. Nici chiar înțelepciunea imperială nu le poate lua avantajele sau să le împiedice.²

Când lemnul atinge metalul, el este tăiat; când focul atinge apa, el este stins; când pământul ajunge la lemn, el este penetrat; când metalul ajunge la foc este dizolvat; când apa ajunge la pământ ea este absorbită. Deși creaturile vii sunt perfecte, ele nu pot învinge golul.

plămîinii și toracele. Cele trei vătămări sînt: cînd pulsul care sună ca instrumentul muzical este întrerupt; cînd lobii plămînilor cauzează o boală; cînd tonurile se schimbă în vomitat și rigiditate. (Wang Ping)

¹ Boala este transferată pe interiorul plămînilor, de aceea medicamentele nu o mai pot vindeca. Arterele și venele nu se află în exterior și de aceea și acele sînt prea scurte și nu pot extrage toată boala. De aceea pielea trebuie tăiată și carnea vătămată pentru a putea fi atacat singele infectat care a stat timp îndelungat în plămîni. Atunci aerul poate comunica din nou și lovi. Singele va deveni vizibil cu culoarea lui neagră. (Wang Ping)

² Wang Ping- cele 12 subdiviziuni se referă în exterior la cele 12 luni și în interior la cele 12 meridiane principale.

Acupunctura este aplicabilă tuturor oamenilor, dar aceștia nu știu decât să trăiască, ei nu aplică cele cinci metode de a învinge bolile. Prima metodă vindecă spiritul; a doua metodă dă cunoștințe despre cum trebuie nutrit corpul; a treia spune despre adevăratele efecte ale otrăvurilor și medicamentelor; a patra explică acupunctura și cum trebuie folosite acele mici și mari și a cincea ne spune cum să examinăm și să tratăm viscerele și organele cavitare, singele și respirația. Aceste cinci metode merg în șir, fiecare are una care o precede și una care o urmează.

În zilele noastre acupunctura este aplicată pentru a suplini ceea ce lipsește și pentru a drena excesul. În timp ce aceste metode sînt ale Cerului, Pământul îl urmează și ajustează acțiunea lui. Cei care sînt în armonie sînt ca un ecou, cei care urmează legile sînt ca niște umbre-și urmează calea lui TAO și nu au nevoie de zei sau demoni, pentru că sînt liberi și independenți.

Pentru ca acupunctura să aibă efect, trebuie prima dată vindecat spiritul. Abia după ce pulsul celor cinci viscere a fost stabilit și determinate cele 12 diviziuni pot fi aplicate acele.

Toate pulsurile rămîn invizibile și nu trebuie neglijate aspectele periculoase. Trebuie combinate aspectele interne și externe, nu trebuie să ne bazuim pe experiențele trecute.

Cînd este aplicată acupunctura pentru deficit vom suplini (tonifica); cînd este aplicată acupunctura pentru plenitudine vom folosi dispersia. Cînd vigoarea arterelor a ajuns la sfîrșit, ele trebuie atinse cu mare atenție pentru a nu se prăbuși complet.

26. Tratat despre cele opt manifestări divine principale

Împăratul Galben a întrebat:

- Pentru ca acupunctura să fie folositoare, ea trebuie să respecte niște legi și metode. Care este natura acestor legi?

- Legile sînt cele ale Cerului și metodele sînt cele ale Pămîntului; pentru a le combina trebuie urmat sistemul luminilor cerești.

Toate legile acupuncturii trebuie să se bazeze pe soare, lună, planete, stele, cele patru sezoane. Cînd atmosfera este stabilă se poate aplica acupunctura.

Cînd vremea este caldă și soarele curat și strălucitor, sîngele omului curge blînd, secrețiile lui protejează respirația și îl mențin volatil; de aceea sîngele curge ușor și respirația se mișcă neted.

Cînd vremea este rece și soarele întunecat, sîngele omului se coagulează și nu mai curge ne mai protejînd respirația care se cufundă în jos și se distruge.

Cînd luna este în creștere, atunci sîngele și respirația vin la viață; esența primește noi stimuli și apara respirația vieții care începe să fie activă. Cînd luna este plină la margine există o abundență de sînge și respirație; mușchii și carnea sînt fermi și puternici. Cînd luna este goală la margine mușchii și carnea se reduc, arterele și venele se golesc și respirația părăsește corpul într-o condiție solitară. De aceea trebuie înțepat în concordanță cu vremea de afară și anotimpurile pentru a avea sîngele și respirația complet ajustate și armonizate.

Pe lună nouă nu se dispersează și cînd luna este plină nu se tonifică. Cînd luna este goală la margine bolile nu pot fi vinde-

cate. De aceea trebuie consultată vremea pentru ca tratamentul să fie ajustat la ea.

În acord cu ordinea cerului perioadele plenitudinii vor influența luminile cerești; ele distribuie pozițiile luminilor și le reglează și de aceea trebuie folosite aceste perioade.

Astfel cînd soarele și luna sînt noi și se aplică dispersia rezultatul va fi un deficit al viscerelor. Cînd luna este plină și cineva tonificază, sîngele și vigoarea se vor împrăști și se vor revărsa, în vene va fi un blocaj de sînge și va interveni suprasarcina.

A face cură cînd luna este goală la margine înseamnă dezordine și confuzie; Yin-ul și Yang-ul vor fi în conflict și ceea ce este drept și bun nu va mai putea fi distins de ceea ce este rău și dăunător. Deteriorarea a intrat, există deficit în exterior și dezordine și confuzie în interiorul corpului, unde excesul și răul vor răsări.

Planetele și stelele trebuie luate în considerare deoarece ele determină cursul soarelui și lunii; atmosfera celor opt principali factori trebuie luată în considerare deoarece ea atinge deficiențele și emanațiile dăunătoare ale celor opt vînturi și-n ultimul rînd, anotimpurile. Toate sezoanele își dau concursul pentru a armoniza respirația. Cînd slăbirea corpului coincide cu deficiența respirației cele două deficiențe se înșală reciproc și forța lor intră în oase și la întoarcere lovește, rănind cele cinci viscere.

Terapeutul trebuie întotdeauna să observe toate aceste lucruri.¹ Despre cei care sînt capabili să vadă fără să aibe nevoie de simptome și cei care sînt capabili să simtă gusturi fără

¹ Wang Ping spune că practicianul este diferit de omul obișnuit; oamenii comuni și vulgari nu sînt capabili să vadă.

arome, se spune că folosesc cunoștințe profunde și misterioase, că sînt inspirați de Divinitate.

Ce este drept și ce este dăunător? Cînd corpul folosește toată puterea, transpirația curge liber prin porii deschiși și apar influențele mici care slăbesc omul.

Practicianul superior ajută înainte ca boala să înmugurească. El trebuie să examineze mai întîi cele trei regiuni ale corpului, să definească atmosfera celor nouă subdiviziuni, să vadă dacă ea este în completă armonie și apoi să înceapă ajutorul. De aceea el este numit practician superior.

Practicianul inferior începe să ajute cînd boala deja s-a instalat, cînd distrugerea a început. Cele trei diviziuni ale corpului și cele nouă subdiviziuni se conțin una pe alta și de aceea boala va fi distructivă. Acest practician este ignorant.

Bolile celor trei regiuni ale corpului și a celor nouă subdiviziuni sînt localizate în puls și ele pot fi vindecate. De aceea se spune că trebuie atinse forțele pulsului. Să fi ignorant la aceste circumstanțe înseamnă să vezi doar aparențele. Pentru a drena trebuie folosit FANG, condiția sau metoda dreaptă. FANG înseamnă că trebuie aplicată drenarea cînd condițiile atmosferice sînt favorabile, cînd luna e plină, cînd ziua e caldă, cînd corpul se află într-o stare ordonată. În timpul inspirației acul trebuie inserat și acul trebuie scos pe expirație.

Pentru tonifiere se va folosi YUAN (a rotunji). Ce este rotunjirea? Este procedura de a înțepa, de a împinge și de a retrage acul.

Trebuie folosit momentul inhalării pentru a introduce acul. Se folosește FANG, condiția dreaptă și YUAN, rotirea. De aceea pentru a hrăni și a proteja spiritul și mintea trebuie să fim atenți la aparența corpului: dacă el este slab sau gras, înalt sau scund, gros sau fin, dacă sîngele, esențele vitale, constituția și respirația sînt înfloritoare sau deterioarate. Constituția și respirația

determină spiritul și energia omului și de aceea nu trebuie să fim neglijenți față de ele.

Împăratul Galben a întrebat:

- Ce se înțelege prin HSING- corpul (forma vizibilă) și prin SHEN- spiritul?

- Ce este corpul? Corpul este văzut ca susținînd ceea ce este subtil și mic, și este făcut reponsabil și investigat pentru bolile lui.

Ce este spiritul? Spiritul nu poate fi auzit cu urechea. Ochiul trebuie să fie extraordinar în percepție și inima deschisă și atentă pentru a-l vedea. Nu poate fi exprimat prin vorbe doar inima poate spune cum arată. Dacă ești foarte atent poți să-l cunoști dar foarte repede poți pierde această cunoaștere. SHEN devine clar la om ca vîntul care suflă norii.

Cele trei părți ale corpului și cele nouă subdiviziuni sînt elementele originale. Tratamentul celor nouă ace nu este suficient prin sîne.

27. Tratat despre despărțirea și întîlnirea a ceea ce este benefic și a ceea ce este dăunător

Împăratul Galben a spus:

- Legea universală spune că respirația devine abundentă și descrește, este la stînga și la dreapta, este schimbată și împinsă. Ceea ce este deasupra se combină cu ceea ce este dedesupt și ceea ce este la stînga se armonizează cu ceea ce este la dreapta. Cînd există un surplus sau o insuficiență trebuie tonifiat sau dispersat ceea ce este necesar pentru sînge. Sîngele și substanțele vitale sînt duse unde deficitul sau plenitudinea răsare.

Aș vrea să știu, când influențele rele sînt în interiorul arterelor, cum poate fi tratată boala?

Ch'i Po a răspuns:

-Calcululele necesare corespund Cerului și Pămîntului. Astfel Cerul are legi și constelații, Pămîntul are legile arterelor principale ale apei și omul are sistemul vascular. Cînd Cerul și Pămîntul sînt calde și blînde, atunci arterele principale sînt pașnice și liniștite. Cînd Cerul este rece și Pămîntul înghețat, atunci arterele principale de apă sînt înghețate. Cînd Cerul este fierbinte și Pămîntul dogoritor, arterele de apă fierb. Cînd subit un vînt aprig și arzător răsare, arterele de apă vor face valuri înalte, vor curge rapid și se vor ridica în sus. Acum influențele rele pot intra în puls. Cînd este frig singele se congelează; cînd este cald respirația vine neted și blînd.

Din cauza deficitului și răului, materia străină poate intra în puls, așa cum vîntul poate afecta arterele de apă. A fi constant și în regulă este ideal pentru mișcarea pulsului. Pulsul mîinii se întinde către centru. Uneori este larg altcîori este mic. Cînd este larg este dăunător, cînd este mic atunci este regulat și sănătos.

Nu trebuie permis respirației să intre în conflict cu acul. Înainte de introducerea acului trebuie așteptat ca respirația pacientului să fie liniștită. Nu trebuie permis influențelor rele să intre în corp. În timp ce pacientul încă inhalează aerul acului introdus trebuie să l se dea o mică mișcare de rotire. Acul trebuie scos afară în timpul expirației dar nu trebuie scos brusc. Aceasta este dispersia.

Cînd toată respirația este cheltuită prin exhalare atunci trebuie inserat acul și cînd respirația este complet slăbită atunci trebuie mișcat acul cu mare atenție și precauție. Dacă în timpul inhalării aerului acul este retras respirația nu poate părăsi corpul și totul este la locul propice. Din cele de mai sus se înțelege că

porțile corpului sînt închise și spiritul și respirația sînt ținute înăuntru. Aceasta este tonifierea.

Cînd frigul și căldura corpului nu sînt în acord mutual, atunci temperatura normală a corpului nu mai poate fi menținută. Cînd vine un val de temperatură trebuie aplicată dispersia. Respirația viguroasă înseamnă respirație normală. Dacă respirația normală vine prea jos nu trebuie obstrucționată tendința acelor valuri care urcă. Cînd respirația dăunătoare nu este recunoscută, respirația normală va fi lăsată să treacă. Dacă boala este tratată prin dispersie constituția va slăbi, răul va intra din nou în pacient și boala originală se va agrava. Trebuie tratat răul pînă cînd el este complet diminuat prin dispersie. Mai devreme sau mai tîrziu singele și vigoarea vor deveni complet libere de boală care nu mai va reveni.

De aceea se spune că cei care cunosc momentul propice și calea dreaptă nu vor utiliza un fir de păr pentru a trata dar cei ignoranți pot minui un ciocan la momentul propice și boala nu se va vindeca.

Pentru a ataca răul, boala trebuie să devină manifestată. Dacă această boală este un musafir recent în corp și dacă este abundentă, ca nu s-a fixat încă și pentru a o alunga trebuie folosită fașa. Cînd acupunctura face ca singele să apară, boala poate fi stabilită și terminată.

Trebuie examinată partea stîngă a pacientului, apoi partea dreaptă, partea de sus și partea de jos pentru orice semn vizibil sau pentru orice reducere sau îngroșare vizibilă. Pentru a examina boala viscerelor trebuie determinată respirația lor și aplicată acupunctura.

A nu cunoaște cele trei regiuni ale corpului înseamnă a nu face deosebirea dintre Yin și Yang, să nu facem distincția între Cer și Pămînt. Pămîntul are climatul Pămîntului și Cerul are

cliniatul Cerului. Omul armonizează aceste climate în măruntaie sale.

Dacă un practician inversează și jefuiește condiția naturală a corpului, sănătatea nu va mai putea fi niciodată refăcută. Cei care folosesc plinul pentru a crea golul, cei care folosesc răul pentru a face bine, cei care folosesc acele fără TAO, acei practicieni vor aduce doar o reacție greșită și contrară și vor răni sănătatea pacientului. În loc de a aduce sănătatea prin consimțământ ei încearcă să o aducă prin rezistență. Sîngele și substanțele vitale dispersate și spolierte, constituția normală devine complet pierdută și influențele rele vor stăpîni corpul. Acest lucru întrerupe viața omului. Cei care nu cunosc cele trei regiuni și cele nouă subdiviziuni ale corpului nu vor fi capabili să practice medicina un timp îndelungat.

De aceea a nu ști să combini cele patru sezoane și cele cinci elemente duce la mărirea luptei dintre ele, eliberînd forțele rele care vor asalta condiția normală; astfel se taie viața pacientului.

28. O discuție despre gol și solid, despre plenitudine și insuficiență

Cînd influențele dăunătoare sînt abundente, atunci putem vorbi de plenitudine; cînd esențele sînt micșorate, putem vorbi de vid.

Cînd respirația este absentă, plămîinii se află în vid; cînd respirația este neascultătoare, picioarele sînt reci. Dacă acestea nu se întîmplă în același timp, atunci pacientul va trăi. Dacă acestea se întîmplă în același timp, pacientul va muri. Restul viscerelor lucrează toate în acord și la fel.

Așa numita supraabundență este descrisă ca o mare febră; vapori fierbinți și un puls plin- toate aceste fenomene sînt numite plinătate dublă.

Cînd arterele și venele sînt pline, atunci pulsurile minii devin unul accelerat și grăbit și altul întîrziat. Toate acestea trebuie tratate. Se spune că dacă pulsul este neted atunci este asentiment și cînd este grosolan și variabil, atunci este dezordine. De aici plenitudinea și vidul trebuie distribuite în acord cu forma originală a fiecărei categorii, apoi cele cinci viscere, oasele și carnea vor lucra neted (produc un puls neted) și cu profit.

Ce se întîmplă cînd vigoarea vaselor LO este insuficientă și vigoarea arterelor este în surplus? Atunci gura pulsului este febrilă în timp ce pulsul minii este rece. Toamna și Iarna aduc de dezordine în timp ce Primăvara și Vara este ordine. Toate acestea influențează și controlează bolile.

Cînd venele sînt pline și arterele goale, trebuie aplicată cauterizarea prin moxa arzîndă pe regiunea Yin-ului și aplicate acele pe regiunea Yang-ului. Cînd arterele sînt pline și venele goale, trebuie aplicată acupunctura pe regiunea Yin-ului și moxa arzîndă pe regiunea Yang.

Cînd constituția (vigoarea pulsului) părții de sus a corpului este în lipsă și pulsul minii este de asemeni în lipsă, avem vidul dublu.

Așa numita lipsă de vigoare denotă o condiție neregulată. Golul pulsului minii cauzează o insuficiență a meridianului. Deficiența pulsului nu apare în regiunea Yin. Cînd pulsul este neted- vom avea viață. Cînd pulsul este grosolan și variabil- vom avea moarte.

Plenitudinea și netezimea înseamnă viață. plenitudinea și dezordinea înseamnă moarte.

Cînd pulsul este plin și complet și cînd mîinile și picioarele sînt reci și tremurătoare, cînd capul este fierbinte înseamnă că primăvara și toamna aduc viață în timp ce iarna și vara aduc moarte. Cînd pulsul este excesiv și dur (aspru) și variabil și cînd întreg corpul este fierbinte, înseamnă moarte.

Ordine înseamnă mîini și picioare calde, dezordine înseamnă mîini și picioare reci.

Împăratul Galben întreabă:

- Cînd un copil are în brațe o boală cu febră și mișcările pulsului sînt suspendate și micșorate, ce va rezulta?

- Dacă mîinile și picioarele sînt calde, atunci înseamnă viață; dacă ele sînt reci, înseamnă moarte.

- Cînd un copil are în brațe un vînt interior și febră, cînd respirația lui este greoaie și șuierătoare (astmatică) în timp ce umerii se odihnesc, care va fi aspectul pulsului?

- Cînd există respirație greoaie și astmatică, atunci pulsul va fi lung și plin. Cînd el este încet, înseamnă viață, cînd este rapid, va fi moarte. Cînd corpul este fierbinte și febril, în timpul curățării intestinelor și a liniștirii singelui, vom avea moarte. Dacă corpul va fi rece, vom avea viață.

Cînd curățarea intestinelor în coborîre duce spumă albă și pulsul este adînc, înseamnă viață. Cînd pulsul este superficial, vom avea moarte.

Atunci cînd în curățarea intestinelor în coborîre se duce puroi cu sînge și pulsul este suspendat și întrerupt, va fi moarte. Cînd pulsul este neted și larg, vom avea viață.

Cînd pulsul este neted și larg în timpul curățării intestinelor și nu există febră atunci vom avea viață; dacă pulsul va fi sus-

¹ Wang Ping a spus că fierbințeala cauzează spolierea singelui, de aceea înseamnă moarte. Răcoreala cauzează o atmosferă avantajoasă pentru menținerea vieții, de aceea înseamnă viață.

pendat și grosolan vom avea moarte. Trebuie luat de asemeni în considerare și sezonul fiecărui viscer.¹

Cînd pulsul lovește în bății lungi și netede pentru o lungă perioadă de timp și apoi bățiile pulsului devin mai mici și grele, atunci o moarte rapidă va apare și nici un tratament nu-și va mai face efectul.

Cînd sînt atacuri de nebunie și pulsul este în lipsă atunci boala poate fi vindecată; cînd pulsul este prea plin atunci va apare moartea.

În cazul unei boli digestive cu efecte de slăbire și disipare, dacă pulsul este plin și larg; o boală cronică poate fi vindecată; cînd pulsul este suspendat, mic și greu, atunci boala cronică nu poate fi vindecată.

În mijlocul primăverii pot fi tratate venele și arterele; în toată verii trebuie tratate arterele principale, în timpul toamnei trebuie tratate cele șase organe cavitare. Iarna nu se tratează nimic, totul este închis și oprit. Și din această cauză, trebuie folosite doar medicamente și doar cumpătat se recurge la acupunctură. Dar așa numita folosire cumpătată a acupuncturii nu se referă la tratamentul ulcerelor și abceselor adînci localizate, care trebuie tratate pentru a nu li se permite să revină.

Cînd un ulcer se dezvoltă fără ca cineva să știe unde este localizată exact rădăcina în corp și cînd practicianul examinează, nu totdeauna poate găsi focarul, căci un ulcer poate apare și dispăre subit. Cînd practicianul aplică acupunctura unui pacient

¹ Wang Ping spune:

- cînd ficatul poate fi observat în timpul toamnei înseamnă moarte.
 - cînd inima poate fi observată în timpul iernii, înseamnă moarte.
 - cînd plămîinii pot fi observați în timpul verii înseamnă moarte.
 - cînd rinichii pot fi observați în timpul lungii veri înseamnă moarte.
 - cînd splina poate fi observată în timpul primăverii înseamnă moarte.
- Accasta înseamnă a lua în considerare anotimpurile viscerelor.

care suferă de ulcer, el străpunge mîna de trei ori în regiunea Marelui Yin și în regiunea Yang-ului Absolut a piciorului.

Cînd ulcerul cauzează fierbințeala subbraț, practicianul va înțepa de trei ori regiunea Micului Yin de la picior și dacă fierbințeala nu încetează, trebuie înțepată de trei ori regiunea palmei, apoi de trei ori regiunea Marelui Yin al mîinii și arterele și venele dintre umăr și spată.

Cînd ulcere serioase apar, mușchii devin maleabili și durerea este simțită pretutindeni, transpirația iese fără oprire și vorța vezicii devine insuficientă. Atunci trebuie tratată acea parte a arterelor care sînt ascunse în ochi.

Cînd stomacul pacientului se simte plin și nu poate fi presat în jos cu mîna, trebuie luată mîna pacientului și tratată regiunea Marelui Yang deoarece artele și venele Marelui Yang sînt în relație cu interiorul stomacului.

Cînd ulcerul apare în acea parte a Micului Yin care se află la 8 cm de osul spatelui, practicianul va trata prin înțepare această regiune de cinci ori cu capătul rotund al acului.

Cînd pacientul suferă de o dezordine rapidă (holeră), practicianul va trata ca mai sus, folosind același instrument de cinci ori și în același timp va înțepa de trei ori regiunea Yang-ului Absolut de la picior și în partea de sus, regiunea Micului Yin.

Cînd un pacient suferă de crize și alarme bruște, practicianul va trata pulsul de cinci ori (pulsul YANG LING CH'UAN- localizat în interiorul părții de sus concave a genunchiului) și în același timp va înțepa de cinci ori fiecare mîna a pacientului în regiunea Marelui Yin; trebuie înțepate de asemeni de cinci ori arterele mîinii în regiunea Marelui Yin și a Micului Yin; trebuie înțepate arterele și venele a Yang-ului Absolut din picior și în final se va înțepa de trei ori partea care se află la 13 cm deasupra gleznei.

În general pot fi vindecate bolile digestive, loviturile, vlăguirile și căderile, parezele, impotența și acea plenitudine a vigoriei care dă naștere la dezordini. Cînd aceste boli apar la oamenii bogați, atunci indispozițiile lor sînt cauzate de bogăție. Cînd există divizări, blocaje, închideri, răniri și mișcarea încetează sus și jos, atunci există boli aduse de stress violent și brusc.

Surzenia pe o parte, blocajele și închiderile, lipsa de mișcare cauzează ca vigoarea internă să devină înfierbîntată și slăbită. Dezordinile din interior, din exterior și din mijloc sînt boli cauzate de vînt. De aici ele se manifestă printr-o stare prelungită de emanciere. Șchiopătarea și tălpile reci sînt boli cauzate de vînt și umezeală.

Cînd ulcerul galben devine dureros și violent pacientul va avea crize și va delira și în final va lucra contrar la ceea ce este natural. Atunci cele cinci viscere nu vor fi sănătoase; cele șase organe cavitate vor fi închise la ceea ce este produs; capul va dura, urechile vor auzi sunete, cele nouă orificii nu vor funcționa bine cu ceea ce este produs de stomac și intestine.

29. Tratat despre regiunea Marelui Yin și regiunea Yang-ului Absolut

Împăratul Galben a întrebat:

- Marele Yin și Yang-ul Absolut sînt în relație cu pulsul splinei și cu pulsul stomacului. Cînd o boală răsare și acest sistem se schimbă, ce se întîmplă?

- Yin-ul și Yang-ul au poziții discrete; ele se schimbă în relație cu golul sau cu plenitudinea, se schimbă în relație cu dozadinea și asentimentul. Dacă ele vor corespunde exteriorului

sau interiorului nu este același lucru, de aceea bolile din această sursă au descrieri diferite.¹

Yang-ul este în relație cu atmosfera Cerului și controlează exteriorul. Yin-ul este în relație cu climatul Pământului și controlează interiorul. Astfel, calea Yang-ului este plenitudinea și calea Yin-ului este vidul. A te revolta și a nu asculta de vânt va aduce debilitate și îndurarea influențelor rele. Acest fapt va cauza suferința elementului Yang. Mincarea și băutura fără moderație, orele neregulate de odihnă vor cauza suferința Yin-ului. Când elementul Yang suferă atunci cele șase organe cavitare sunt afectate. Când elementul Yin suferă, cele cinci viscere vor fi afectate.

Când cele șase organe cavitare sunt afectate, atunci căldura corpului este neregulată și chiar odihna la orizontală cauzează dureri în timpul expirației în partea de sus a corpului.

Când cele cinci viscere sunt umplute și indeseate, coborîrea este blocată, ceea ce cauzează revărsarea hranei în partea de jos a corpului. Acest fapt dacă se prelungește va duce la spălarea intestinelor (diaree).

Gâtul este în relație cu atmosfera Cerului și blocajele sunt în relație cu climatul Pământului, astfel Yang-ul suferă din cauza vîntului în timp ce Yin-ul suferă din cauza aerului umed.

Influența Yin-ului începe la picioare și în urcare atinge capul în timp ce coborîrea ei urmează brațul spre degete.

Influența Yang-ului începe de la mînă și în urcare atinge capul în timp ce coborîrea ei duce jos la picioare.

Astfel o boală a elementului Yang urcă pînă atinge cea mai mare înălțime și apoi coboară în timp ce boala elementului Yin

¹ Wang Ping spune că splina aparține Yin-ului și stomacul Yang-ului; pulsul Yang conduce în jos, pulsul Yin conduce în sus; pulsul Yang-ului corespunde exteriorului; pulsul Yin-ului corespunde interiorului. De aceea se spune că Yin-ul și Yang-ul nu corespund și bolile lor sunt diferite.

coboară pînă la punctul cel mai de jos și apoi urcă. O vătămare suferită prin vînt va urca prima dată, în timp ce o vătămare suferită prin umiditate va coborî prima dată.

Împăratul Galben a întrebat:

- Când splina este bolnavă cele patru extremități nu pot fi folosite normal. Cum poți explica asta?

- Cele patru extremități sînt în legătură cu stomacul, dar ele nu pot comunica direct cu el. Splina este un factor esențial și ea crează legătura.¹ Când splina este bolnavă ea nu poate ajuta stomacul la crearea secrețiilor și deci cele patru membre nu vor fi hrănite. Vigoarea lor se va deteriora zilnic, calea pulsului nu va mai fi avantajoasă, mușchii, carnea și oasele nu vor mai avea vigoarea necesară vieții și de aceea cele patru membre nu vor funcționa optim.

Împăratul Galben a întrebat:

- De ce splina nu se află în relație cu vreun anotimp?

- Splina corespunde Pământului. Ea regrează centrul, care este constant. Acest lucru servește la extinderea în cele patru sezoane. Fiecare dintre cele patru viscere este încredințat unei perioade de 18 zile de reglare. Splina, unul dintre viscere se manifestă constant în esența și secrețiile stomacului și solului.

Tot ce este viu este produs de sol și apoi guvernat de Cer și Pământ. Astfel, deasupra și dedesupt, capul și picioarele, nu pot fi direct influențate de temperatura celor patru sezoane.

Cele cinci viscere și cele șase organe cavitare sînt ca un ocean. Ele servesc de asemeni la transportul vigoriei la cele trei regiuni Yang. Viscerele și organele cavitare se bizuie pe directa lor comunicare, primesc vigoarea de la regiunea Yang-ului Absolut.

¹ Wang Ping spune că vigoarea splinei distribuie și transformă apa și sămînța în esență și secreții care ajung la cele patru membre și le hrănesc.

Splina aparține Yin-ului și stomacul aparține Yang-ului; splina aparține interiorului, stomacul aparține exteriorului, poziția lor este diferită dar ele se asistă una pe cealaltă.

30. Tratat despre distribuirea pulsului Yang-ului Absolut

Pulsul Yang-ului Absolut este pulsul stomacului. Elementul stomacului este pământul. Astfel, când cineva aude tinul lemnului tresare, căci pământul a fost vătămat de lemn.

Yang Ming, regiunea Yang-ului Absolut este în strînsă legătură cu pulsul cărnii. Dacă în vigoarea singelui rezidă răul, va fi arșiță. Când arșița este mare atunci va fi vătămător focul.

Dacă regiunea Yang-ului Absolut este în deficit atunci va apare durerea care întristează. Când există durere, există și vătămare.

Cînd sînt deficiențe și blocaje în circulația dintre viscere, va urma moartea. Când circulația nu este împiedicată, este viață.

Împăratul Galben a întrebat:

- Dacă boala este gravă, trebuie făcute plimbări îmbrăcat mai lejer? Trebuie ținut post o zi sau trebuie să ne hrănim?

Ch'i Po a răspuns:

- Când căldura este suficientă pentru corp, pot fi puse hainele deoparte. Dacă se simte nevoia mersului, se va proceda la plimbare. Dacă cele patru membre care sînt sub influența Yang-ului sînt înfloritoare și în suficiență, pot fi atinse înălțimile.

Împăratul Galben a mai spus:

- Ce-mi poți spune despre acei oameni care spun minciuni, se ceartă tot timpul, blastămă, și își tratează rudele cu răceală?

- Când elementul Yang este abundent el cauzează minciuna, răceala față de rude, distanța față de toți. În acest timp nu se va simți nevoia de hrană și oamenii vor deveni nepăsători și dezordonați.

CARTEA A NOUA

31. Tratat despre bolile calde

Împăratul Galben a întrebat:

- Ce sînt bolile calde? Ele ori pot fi vindecate, ori aduc moartea. Moartea are loc totdeauna într-o perioadă de șapte zile iar îmbunătățirea are loc în zece zile. Aș vrea să știu mai multe despre aceste boli.

Ch'i Po a răspuns:

- Pulsul Marelui Yang este conectat la magazia vîntului și de aceea el face ca întreg Yang-ul să fie în relație cu forța vieții.

Cînd omul este vătămat de frig atunci va apare o boală caldă. Dar cu toate că o febră mare va apare, moartea nu va lovi. Cînd viscerele și organele cavitare sînt afectate de frig și se îmbolnăvesc, moartea nu va mai putea fi evitată.

În prima zi vătămarea frigului este primită de regiunea Marelui Yang. Și astfel capul și gîtul vor avea dureri și mijlocul și spatelul vor deveni rigide. În ziua a doua, regiunea Yang-ului Absolut primește boala. Yang-ul Absolut controlează carnea, pulsul lui suportă nasul și este conectat cu ochii. Corpul va fi fierbinte, ochii vor dura, nasul va fi uscat și pacientul nu se va mai putea odihni. În a treia zi regiunea Micului Yang va recepționa boala. Micul Yang controlează vezicula biliară. Pulsul ei urmează laturile și este conectată cu urechile. Astfel coastel și pieptul vor deveni dureroase și urechea nu va mai auzi. Acum

cele trei regiuni Yang, arterele, venele, toate primesc boala dar aceasta nu a intrat încă în viscere.¹ De aceea trebuie produsă transpirația pentru a o vindeca. În ziua a patra regiunea Marelui Yin primește boala. Regiunea aceasta conduce spre interiorul stomacului și este conectată cu gîtul și astfel stomacul se umple și gîtul rămîne uscat și arid. În a cincea zi regiunea Micului Yin primește boala. Pulsul Micului Yin penetrează rinichii. El este conectat cu plămîinii și cu rădăcina limbii. Astfel gura este uscată și limba avidă și însetată. În ziua a șasea regiunea Yin-ului Absolut primește boala. Pulsul ei trece prin organele sexuale și este conectat cu ficatul; rezultatul este o suferință a plenitudinii, scrotul se micșorează. Acum cele trei regiuni Yin și cele trei regiuni Yang, cele cinci viscere și cele șase organe cavitare au recepționat toate boala; sîngele și substanțele vitale nu vor mai circula mult timp și moartea va lovi.

Cînd nu sînt afectate de frig viscerele împreună cu organele cavitare, boala Marelui Yang se va îmbunătăți și în a șaptea zi durerile de cap se vor diminua. În ziua a opta Yang-ul Absolut se va îmbunătăți și el și corpul va pierde din febră. În ziua a noua Micul Yang devine mai puțin bolnav, urechile se desfundă și în ziua a zecea Marele Yin își mai revine, umflarea stomacului se reduce și pacientul se poate gîndi la hrană și lichide. În ziua a unsprezecea Micul Yin își revine, setea și uscăciunea se diminuează și strănutul încetează. În ziua a douăsprezecea Yin-ul Absolut își revine, scrotul se destinde, stomacul își revine la normal, toți vaporii răi se disipează și după încă o zi boala se îmbunătățește radical.

Metoda de vindecare a bolilor calde este de a stabili comunicarea dintre sistemul viscerelor și sistemul vascular și boala astfel va slăbi. Cînd pacientul a fost bolnav mai puțin de

¹ Boala este încă pe exterior și poate fi scoasă prin transpirație-Wang Ping.

trei zile, el trebuie făcut să transpire. Când pacientul a fost bolnav mai mult de trei zile, trebuie aplicată dispersia abdominală.

Cîteodată, la sfîrşitul unor boli calde mai rămîn urmări şi sechele. Aceste reminescenţe ale bolii sînt cauzate de îndoparea pacientului cu mîncare în timpul febrei. Acest fapt atenţionează că boala a fost îndepărtată dar febra a rămas în corp, deoarece energiile hranei se atacă unele pe altele, căci dacă două elemente de căldură se leagă împreună va rezulta febra.

Boala remanentă va putea fi tratată prin determinarea plenitudinii şi deficitului şi prin armonizarea opoziţiei şi atracţiei. Dacă în timpul bolii nu se va consuma carne, nu vor exista reizbucniri ale bolii. Dacă nu se va face abuz de hrană în timpul bolii, nu vor exista remanenţe.

Cînd boala este cauzată de frig, amîndouă, regiunea Marelui Yang şi regiunea Micului Yin sînt afectate în prima zi a bolii; atunci vor fi dureri de cap, gura uscată şi însetată. În a doua zi a bolii regiunea Yang-ului Absolut şi Marele Yin sînt afectate; atunci stomacul se simte plin, corpul se simte fierbinte, pacientul nu are poftă de mîncare şi vorbeşte delirant. În a treia zi a bolii regiunea Micului Yang şi Yin-ului Absolut sînt afectate; atunci urechea este surdă, scrotul se contractă şi devine deficient; apa şi supă nu pot fi înghiţite, pacientul nu recunoaşte pe nimeni şi în a şasea zi va muri.

Yang-ul Absolut este superiorul celor douăsprezece vase principale. Vigoarea singelui pacientului este încă puternică, aşa că el încă trăieşte dar nu mai recunoaşte pe nimeni; trei zile mai tîrziu această vigoare va fi pierdută şi pacientul va muri.

În general pacienţii care suferă de bolile cauzate de frig îşi revin. Acei pacienţi care se îmbolnăvesc înaintea solstiţiului de vară vor avea boli calde; cei care se îmbolnăvesc după solstiţiul de vară vor avea boli foarte fierbinţi. Această arşiţă trebuie

tratată prin transpiraţie şi toate influenţele rele vor fi scoase fără piedică.

32. Tratat despre metoda aplicării acupuncturii în bolile calde

Cînd bolile calde sînt localizate în ficat, la început urina este galbenă, apoi stomacul începe să doară, pacientul vrea să se întindă, iar corpul lui este febril. Elementele căldurii sînt în conflict în corp şi cauzează vorbire delirantă, care se porneşte în timpul somnului; oasele sînt pline de durere, mîinile şi picioarele sînt agitate şi pacientul nu este liniştit nici chiar cînd stă întins.

Cînd regiunea trunchiului celest KENG HSIN este greoaie, regiunea CHIA I produce mare transpiraţie; cînd respiraţia este în dezordine KENG HSIN aduce moartea.¹

Trebuie aplicată acupunctura la picior în regiunea Yin-ului Absolut şi a Micului Yang. Cînd se lucrează împotriva acestui lucru vor urma ameţeli şi pulsul se va muta greoi în cap.²

Cînd boala caldă este localizată în inimă după cîteva zile se va instala febra. Cînd elementele căldurii se luptă în corp, ele cauzează dureri subite în inimă, probleme ascunse, vomităuri periculoase, dureri de cap, aspect roşu şi lipsă a transpiraţiei.

Cînd JEN KUEI este greoi, PING TING produce multă transpiraţie. Cînd respiraţia este în dezordine atunci JEN KUEI

¹ Wang Pin spune că ficatul guvernează asupra lemnului; KENG HSIN corespunde metalului; metalul distruge lemnul; astfel moartea vine de la metal

² Yin-ul Absolut este conectat la pulsul ficatului; Micul Yang este conectat la pulsul veziculei biliare.

aduce moartea. În acest caz trebuie aplicată acupunctura pe mână, pe regiunea Micului Yin și a Marelui Yang.¹

Cînd splina a contactat o boală caldă, atunci la început capul devine greoi, obrații sînt dureroși și inima este afectată. Aspectul se schimbă spre verde, există dorință de a vomita și corpul este fierbinte. Cînd elementele căldurii sînt în conflict în corp, atunci șalele dor omul nu se va putea apleca, stomacul e plin, există scurgeri și maxilarele dor.

Cînd CHIA I este greoi regiunea WU CHI produce multă transpirație. Cînd respirația este în dezordine, atunci CHIA I aduce moarte. Atunci trebuie aplicată acupunctura la picior în regiunea Marelui Yin și a Yang-ului Absolut.

Cînd plămîinii suferă de o boală caldă, prima dată corpul simte o senzație izbitoare de frig, bubulețe ușoare se ivesc brusc și o aversiunea împotriva frigului și a aerului rece urcă; partea de sus a limbii este galbenă și corpul devine fierbinte. Cînd elementele căldurii sînt în conflict în corp, este respirație greoaie și gîfîitoare și se vor simți dureri prin torace și piept. Spatele pacientului va dura la poziția culcată, vor fi dureri de cap, va apare transpirație și frisoane.

Cînd PING TING este greoi, KENG HSIN produce multă transpirație. Cînd respirația este în dezordine, PING TING aduce moartea. Va trebui aplicată acupunctura pe mână în regiunea Marelui Yin și a Yang-ului Absolut și sîngele va trebui să fișnească afară.

Cînd rinichii suferă de boală caldă, atunci prima dată șalele vor fi dureroase, coccisul va dura, va apare setea însoțită de senzația de a bea frecvent și corpul este fierbinte. Cînd elemen-

¹ Inima guvernează peste foc; JEN KUEI corespunde apei; apa stinge focul; astfel există greutate și moartea vine de la apă. Micul Yin este conectat cu pulsul inimii și Marele Yang este conectat cu pulsul intestinului subțire.

tele căldurii sînt în conflict în corp, atunci gîtul doare și devine rigid; coccisul se simte rece și dureros, talpa se simte fierbinte și pacientul nu poate vorbi.

Cînd WU CHI devine greoi, JEN KUEI produce multă transpirație. Cînd răsuflarea este în dezordine atunci WU CHI aduce moartea. Trebuie aplicată acupunctura la picioare în regiunea Micului Yin (pulsul rinichilor) și Marelui Yang (vezică urinară).

Toate bolile calde trebuie tratate prin transpirație.

Cînd maxilarul stîng își schimbă culoarea în roșu o boală caldă va fi localizată în ficat. Cînd aspectul este roșu o boală caldă este localizată în inimă. Cînd nasul își schimbă culoarea în roșu, o boală caldă este localizată în splină. Cînd maxilarul drept are culoarea roșie o boală caldă este localizată în plămîni. Cînd bărbia este roșie o boală caldă este localizată în rinichi.

Astfel deși, boala nu s-a dezvoltat încă, ea poate fi observată prin aspectul roșu al feței și acupunctura poate fi aplicată. Aceasta înseamnă a trata boala cînd ea nu este încă dezvoltată.

Boala caldă începe pe o parte oarecare a corpului și este simbolizată de două trunchiuri celeste și va fi vindecată la o dată care coincide cu acestea. Dacă această boală este tratată pe regiunea opusă de unde a urcat, va fi nevoie de trei cicluri ale trunchiurilor celeste pentru a o vindeca. Dacă din nou va fi tratată pe o cale opusă va rezulta moartea.

Pentru a trata fiecare boală caldă, trebuie prima dată prescrise poțiuni de apă rece și apoi acupunctura. Pacientul trebuie să îmbrace haine subțiri și trebuie ținut într-un loc rece și cînd corpul lui devine rece, se va înceta acupunctura.

În cazul unei boli calde care a început cu durerea toracelui și agitația mîinilor și picioarelor trebuie aplicată acupunctura la picior în regiunea Micului Yang și tonifiat piciorul în regiunea Marelui Yin. Cînd boala este severă vor fi aplicate 59 de acc.

Cînd boala caldă începe cu dureri în miini și brațe, trebuie aplicată acupunctura la miini în regiunea Yang-ului Absolut și a Marelui Yin și încetat tratamentul cînd pacientul începe să transpire.

Cînd boala caldă începe la cap trebuie aplicată acupunctura la gît în regiunea Marelui Yang și încetată cînd pacientul începe să transpire.

Cînd boala caldă începe la vasele de la picior atunci trebuie aplicată acupunctura la picior în regiunea Yang-ului Absolut și încetat cînd pacientul începe să transpire.

Cînd boala caldă lovește prima dată părțile importante ale corpului, oasele dor și urechile devin surde; atunci trebuie aplicată acupunctura în regiunea Micului Yin. Cînd boala este gravă trebuie făcute 59 de înțepături.

Cînd boala caldă cauzează prima dată amețeli, viziunea confuză și febră și apoi toracele devine plin, trebuie aplicată acupunctura la picior în regiunea Micului Yin și Micului Yang și pulsul Marelui Yang.

Cînd culoarea tenului este luminoasă și înfloritoare, la examinare se găsește că oasele suferă de o boală caldă; aspectul fizic înfloritor nu este uniform amestecat și se spune că deși în prezent pot fi transpirații, trebuie așteptat timpul propice.

Cînd conflictul legat de pulsul Yin-ului Absolut devine vizibil, moartea nu va întârzia mai mult de trei zile. Cînd boala caldă este în corp, ea vine în contact cu rinichii. Dacă apoi pulsul și aspectul obrazilor arată înfloritor, se manifestă astfel deoarece boala caldă este localizată în mușchi; înflorirea aspectului fizic nu este complet amestecată și se spune că deși există transpirație în prezent trebuie așteptat timpul propice.

Cînd conflictul în legătura cu pulsul Micului Yin devine vizibil, atunci moartea va lovi în trei zile.

Punctul de acupunctură situat dedesubtul celei de a treia secțiuni vertebrale este în relație cu căldura stomacului. Dacă căldura se află în diafragmă, punctul de acupunctură se află dedesubtul secțiunii a patra a șirei spinării. Dacă căldura se află în ficat, punctul de acupunctură se află dedesubtul secțiunii a cincea a șirei spinării. Dacă căldura se află în splină, punctul de acupunctură se află dedesubtul sectorului a șaselea al coloanei vertebrale. Dacă căldura se găsește în rinichi, punctul de acupunctură se află dedesubtul sectorului al șaptelea al coloanei vertebrale, care influențează de asemenea coccisul. Spațiul dintre cele trei sectoare ale șirei spinării de deasupra gîtului, trebuie de asemenea folosite în acupunctură.

Dacă căldura stă dedesubtul obrazilor, pe pomeți, ea este cauzată de o severă boală a organelor cavitare. Dacă dinții de jos se mișcă înseamnă că abdomenul este plin. Dacă boala se întinde în spatele pomeților, ea cauzează dureri în coaste, deoarece partea de deasupra obrazilor este în relație cu diafragma.

33. Comentariu la tratatul bolilor calde

Împăratul Galben a spus:

- Există pacienți cărora, deși transpiră, febra li se întoarce abrupt și deși pulsul le este precipitat și iute nu pot transpira. Pacienții slăbesc și nu sînt capabili să mănînce. Care este înțelesul acestei boli?

Ch'i Po a răspuns:

- În cazul acestei boli Yin-ul și Yang-ul sînt cuplate și acest cuplaj înseamnă moarte.

Viața tuturor oamenilor care transpiră vine de la sămînță și sămînța este produsă de esența pură. Acum, cînd influențele

rele sînt conectate împreună în lupta cu oasele și carnea, atunci transpirația trebuie să vină înainte. Cînd esența pură excelează, pacientul este capabil să mănince și căldura nu se întoarce. Cînd căldura se întoarce înseamnă că mai există încă aer rău. Dacă transpirația apare și căldura totuși se întorce înseamnă că răul este victorios. Atunci pacientul nu va mai minca și esența nu mai este de nici un ajutor pentru producerea transpirației.

Cînd căldura persistă, lungimea vieții atribuită unui om se va scurta și el poate muri. Cînd transpirația apare și pulsul este încă iute și plin, moartea va urma. Acum pulsul nu răspunde la transpirație și boala nu poate fi învinsă, deci apare moartea.

Cei care delirează și-au pierdut determinarea, deci vor muri. Am văzut trei feluri de moarte, acum să vedem un fel de a trăi. Este dificil de vindecat o persoană destinată morții.

Huang Di a întrebat:

- Dacă corpul este îmbolnăvit de boli în care apare transpirația și are probleme de plenitudine care nu cauzează transpirație, cum afectează acest lucru boala?

- Cînd transpirația apare și corpul este fierbinte vor fi paralizii; cînd transpirația apare și problemele de plenitudine nu se dispersează, vor apare convulsii.

Marele Yang controlează respirația, de aceea este primul care este subordonat influențelor rele. Micul Yin și Marele Yang constituie exteriorul și interiorul. Pentru a stăpîni căldura, trebuie să o urmărim în sus și cînd este urmată în sus, atunci ajungem convulsiile.

Trebuie aplicată acupunctura pentru exterior și interior și ca băutură vor fi luate doze de lichid fierbinte.

Huang Di a întrebat:

- Vîntul stînjitor nu cauzează boli?

- Vîntul stînjitor afectează, de regulă, locul de dedesuptul plămînilor, aducînd boli în acest loc și cauzînd omului omului

confuzie la privitul în jos. Saliva și mucusul apar, vîntul aduce apoi frisoane care cauzează boala vîntului jenant.

Pentru a ajuta la reinstaurarea elasticității regiunii Marelui Yang trebuie conduse secrețiile și dacă în perioada 3-5 zile nu sînt secreții, atunci, după 7 zile tusea cu mucus verde și galben va apare; și dacă nu va ieși, va vătăma plămîinii și dacă plămîinii sînt vătămați, urmează moartea.

Împăratul Galben a întrebat:

- Există o boală care paralizază rinichii, suprafața și intestinele sînt bolnave și arzînde și este este un obstacol vătămător în vorbire. Se poate aplica acupunctura?

Ch'i Po a spus:

- Cînd există deficit, nu se aplică acupunctura. Cînd nu trebuie aplicată acupunctura și ea este aplicată, respirația va slăbi la un punct extrem. În acest punct va fi respirație scurtă și perioade de febră. Febra va veni din torace și va urca pe spate la cel mai înalt punct, capul. Apare sudoarea, mîinile sînt fierbinți, gura uscată, urina este galbenă. Sînt punji sub ochi; borborisme în stomac, corpul este greoi și suferă în timpul mersului, menstrele nu vin, există probleme la mîncare; nu se poate sta în picioare dar nici jos. Cînd se stă drept sau întins apare tusea. Numele bolii este *apă și vînt* și este analizată în *Tratatul de acupunctură* (carte pierdută acum-spune Wang Ping).

În punctul unde influențele rele curg împreună, există un vid de respirație. Cînd Yin-ul este gol, Yang-ul trebuie să se unească. De aceea acolo apare respirația scurtă și perioadele de febră și transpirație, urina e galbenă și puțină cantitativ, există căldură în stomac. Pacientul nu poate sta drept și în stomac nu este armonie. Cînd pacientul se scoală sau stă culcat va fi tuse severă care urcă și presează plămîinii. Vor putea fi observate punji sub ochi.

Apa este Yin și regiunea de dedesuptul ochilor este Yin și punctul extrem al stomacului este locul unde stă Yin-ul. Astfel apa este în stomac și trebuie, să cauzeze umflăturile de sub ochi. Respirația adevărată urcă în opoziție, astfel gura și limba sunt uscate, pacientul nu se poate odihni, nici nu poate sta drept sau întins. Dacă stă sus sau culcat, tușește și apa apare. Toată această apă înseamnă boală; de aceea pacientul nu se poate odihni. Dacă doarme, tresare ușor și dacă tresare, tușește abundent și greeci. Sunt sunete în stomac și boala își are originea în stomac. Splina slăbită cauzează probleme, pacientul nu poate mânca și hrana nu poate coborî; conductele care duc la stomac sunt rigidizate. Corpul este slăbit și suferă în timpul deplasărilor, deoarece meridianul stomacului este în picior. Menstrele nu vin și pulsul toracelui este obstrucționat. Pulsul toracelui aparține inimii și vasele de sânge se întind în torace. Dacă acum respirația urcă, presează plămîinii și inima, dar apoi respirația nu poate coborî și coborî, astfel menstruația nu vine.

34. Tratat despre rebeliune și armonie

Huang Di a spus:

- Corpul uman nu este niciodată constant rece sau constant fierbinte. Care este cauza?
- Când Yin-ul este în deficit, Yang-ul este în plenitudine și astfel căldura este cea care cauzează aflusul și deficiența.
- Cîteodată corpul uman cînd este dezbrăcat produce frisoane, deși în corp nu este aer rece. Sînt aceste frisoane produse de interior?

- În cazurile în care omul are tendința de înțepenire a respirației, există un deficit de Yang și o abundență de Yin. Și astfel corpul se simte rece ca și cum ar fi ieșit din apă.

- Omul are patru extremități. Cînd ele sînt fierbinți și se întîlnesc cu vîntul, nu vor avea ele senzația de cauterizare, de ardere?

- Aceste persoane au Yin-ul în deficit și Yang-ul în plenitudine. O cantitate insuficientă de apă nu poate stînge un foc mare și astfel Yang-ul guvernează singur. Dacă însă guvernează singur, nu mai poate crește. Dacă el excelează în solitudine, va înceta să existe. Dacă el se întîlnește cu un vînt și este afectat ca și cum ar fi cauterizat sau ars, atunci carnea omului trebuie să se dezintegreze.

- În cazul în care omul are frisoane și nici focul și nici hainele nu-l pot încălzi, ce poate face acel om pentru a nu îngheața?

- Constituția originală a omului biruie forța rinichilor prin aplicarea apei. Cînd Marele Yang se deteriorează, grăsimea rinichilor seacă și nu se mai dezvoltă. Dar o parte de apă nu învinge două părți de foc; rinichii sînt apă. Deși există viață în oase, rinichii nu pot trăi. Astfel mîduva nu poate fi completă și frisoanele ajung la oase dar nu le îngheață.

Ficatul este o parte Yang; inima este două părți Yang. Rinichii sînt izolați de viscere. O parte de apă nu poate învinge două părți de foc și astfel nu poate congela. Numele bolii este *amorfeala oaselor*. Asta se întîmplă cînd oamenii își curbă legăturile.¹

- Cînd oasele corpului sînt afectate și hainele groase nu mai încălzesc corpul, cum se numește această boală?

¹ Wang Ping spune că atunci cînd rinichii nu înfloresc, mîduva nu este completă; cînd mîduva nu este completă, atunci mușchii sînt uscați (secați) și micșorați, astfel legăturile devin curbate (au spasme și crampe).

Cînd este singe, este deficiență; cînd sînt esențe vitale, este plenitudine. Cînd este o deficiență din cauza singelui, este amorțeală. Cînd este plenitudine din cauza esențelor vitale, extremitățile (corpul) nu pot fi folosite. Cînd și singele și esențele vitale sînt în deficit, atunci totul este lipsit de senzații, carnea își pierde buna funcționare. Corpul uman își pierde coordonarea și moartea lovește într-o zi.

Împăratul Galben a spus:

- Aș vrea să știu mai multe despre cauzele următoarelor exemple: omul este afectat cînd nu se poate odihni și cînd respirația lui este zgomotoasă sau cînd nu se poate odihni dar respirația lui este fără zgomot; el se poate ridica sau odihni, obiceiurile lui de viață pot fi din cauza vîrstei, și respirația este zgomotoasă; el se poate odihni sau face exerciții și respirația lui este șuierătoare, astmatică sau nu se poate odihni și este incapabil să meargă și respirația lui este greoaie. Sînt aceste simptome cauzate de viscere?

Ch'i Po a răspuns:

- Cei care nu se odihnesc și a căror respirație este zgomotoasă au dezordine în regiunea Yang Ming (Yang-ul Absolut). Yang-ul piciorului în coborîre cauzează prezenta disturbare și în ascensiune cauzează zgomotul respirației. Pulsul stomacului este localizat în regiunea Yang-ului Absolut. Stomacul este oceanul celor cinci viscere. Dacă respirația stomacului nu funcționează este o dezordine în regiunea Yang-ului Absolut și ea nu-și poate urma cursul; consecința este incapacitatea de odihnă.

În cărțile vechi clasice se spune: *cînd nu există armonie în stomac, nu este pace.*

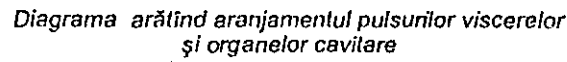
Astfel dacă obiceiurile de viață sînt uzuale și respirația este zgomotoasă, atunci venele plămînilor sînt în dezordine. Vasele nu sînt în armonie cu vasele principale care urcă și co-

boară.¹ Astfel vasele principale sînt oprite și nu mai pot funcționa și omul suferă de boli ale venelor.

Dacă totuși obiceiurile de viață sînt ca de obicei și respirația este zgomotoasă și dacă omul nu se poate odihni sau dacă se odihnește are probleme respiratorii- atunci este ceva temporar localizat în respirație; apa urmează saliva și se mișcă. Apa rinichilor influențează saliva, conturbă odihna și cauzează respirația greoaie.

Acesta a fost **NEI CHING SHU WEN**, sau Tratatul de medicină internă al Împăratului Galben.

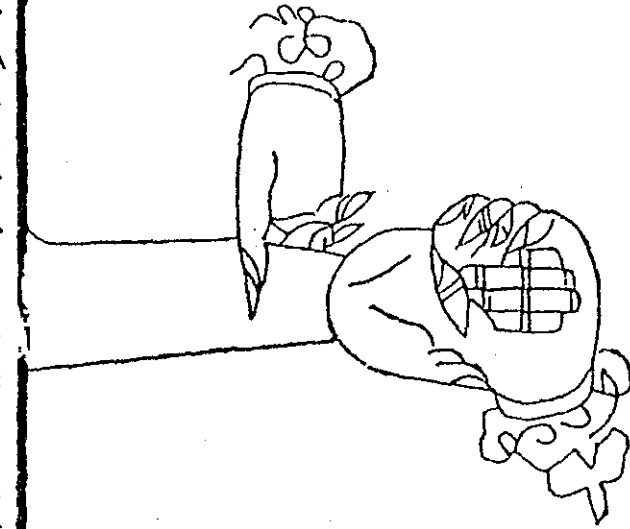
¹ Nei Ching prezintă trei caractere diferite pentru a desemna vasele. Înțelesul și funcția lor nu sînt niciodată exact descrise. Termenele de CHIN, LOH și SUN au rolul de a desemna tipul vasului. În general vorbind ele corespund venelor, arterelor și capilarelor. Dar această distincție nu este făcută niciodată clar. Vezi **ISTORIA MEDICINII CHINEZE** de WONG și WU

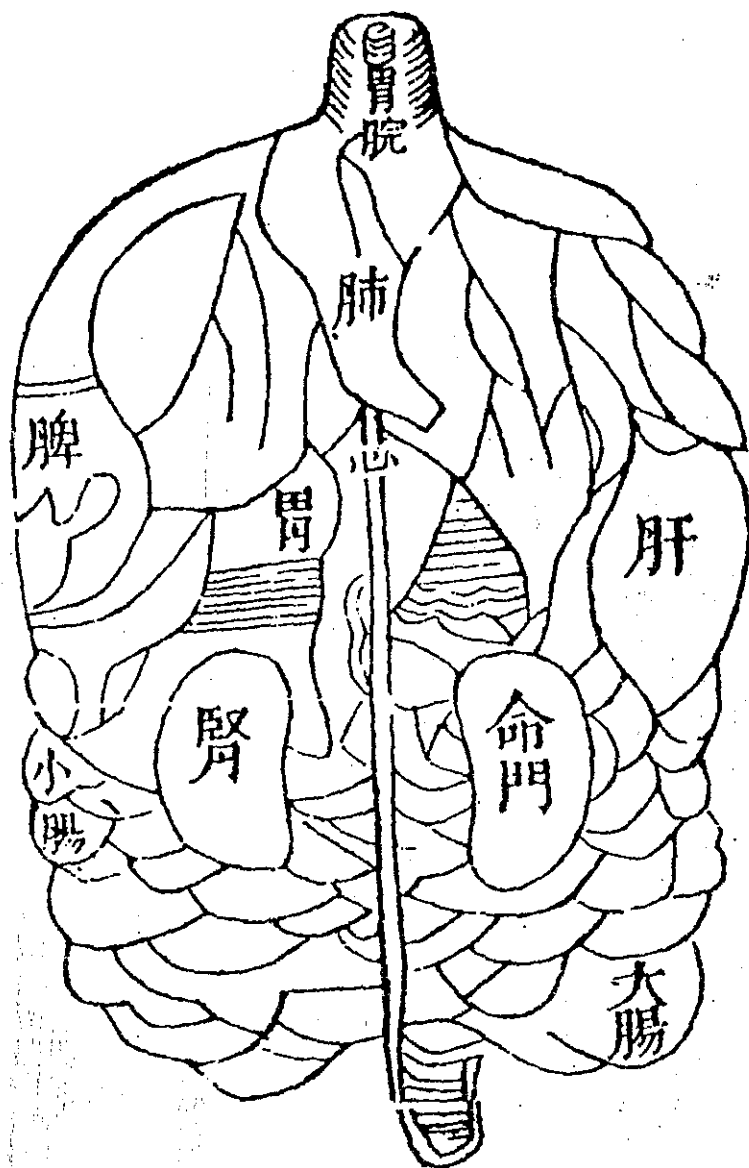
圖六關三手左推男

圖大關三手右推女

Cum este aplicată palparea pulsului

Poziția celor cinci viscere